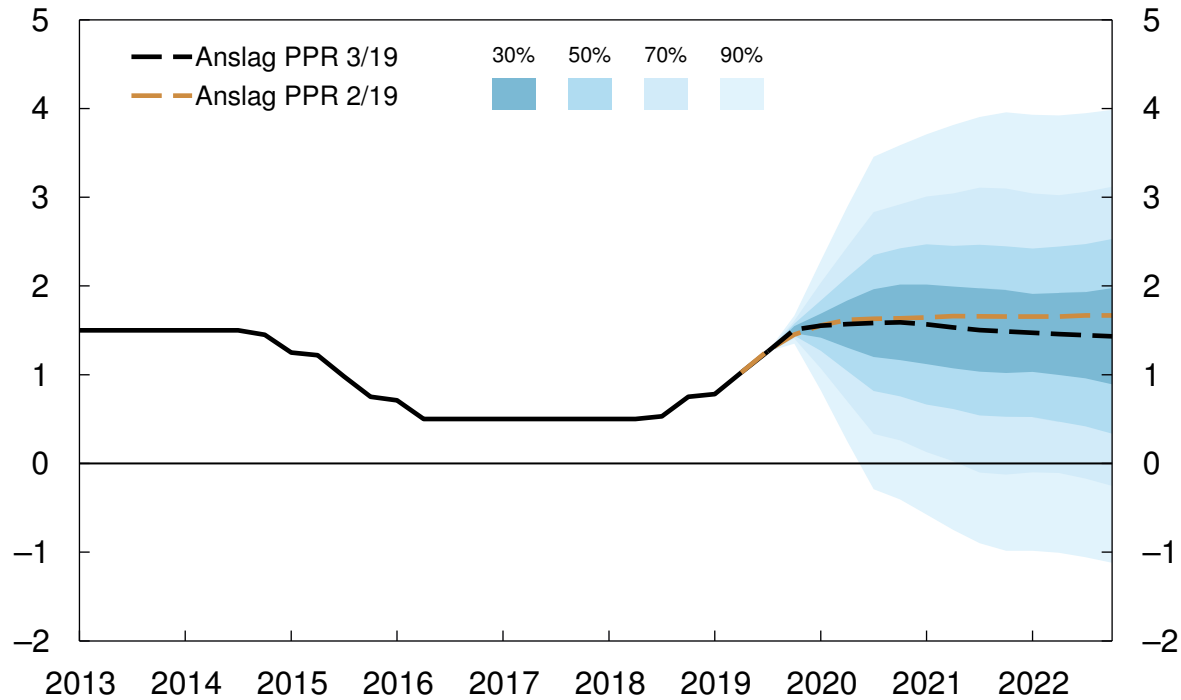

Figur 1.1a Styringsrenten med usikkerhetsvifte¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

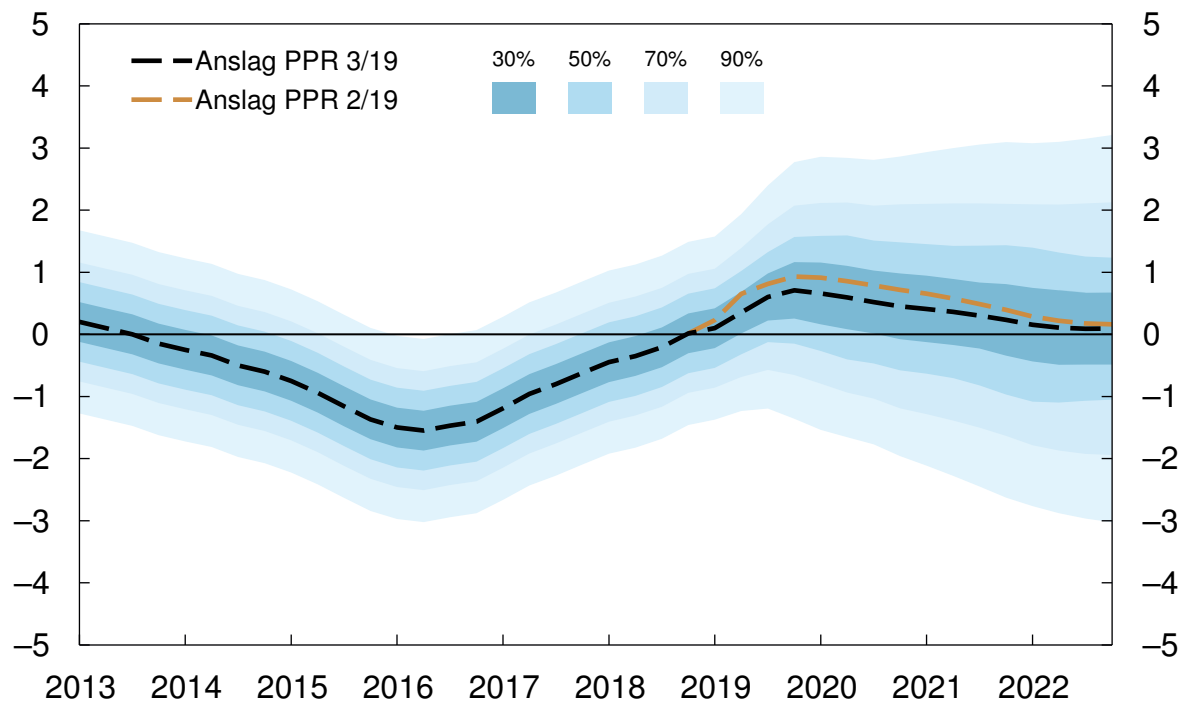

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Den tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.

2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilde: Norges Bank

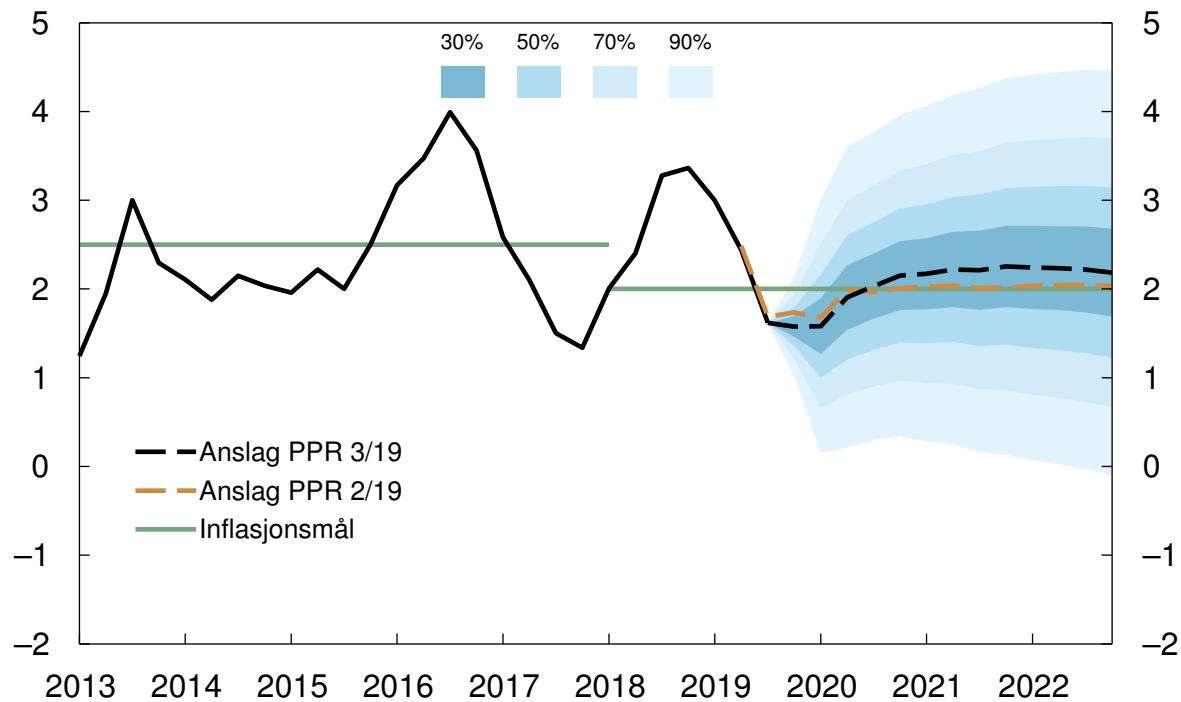
Figur 1.1b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge. 2) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO.

Kilde: Norges Bank

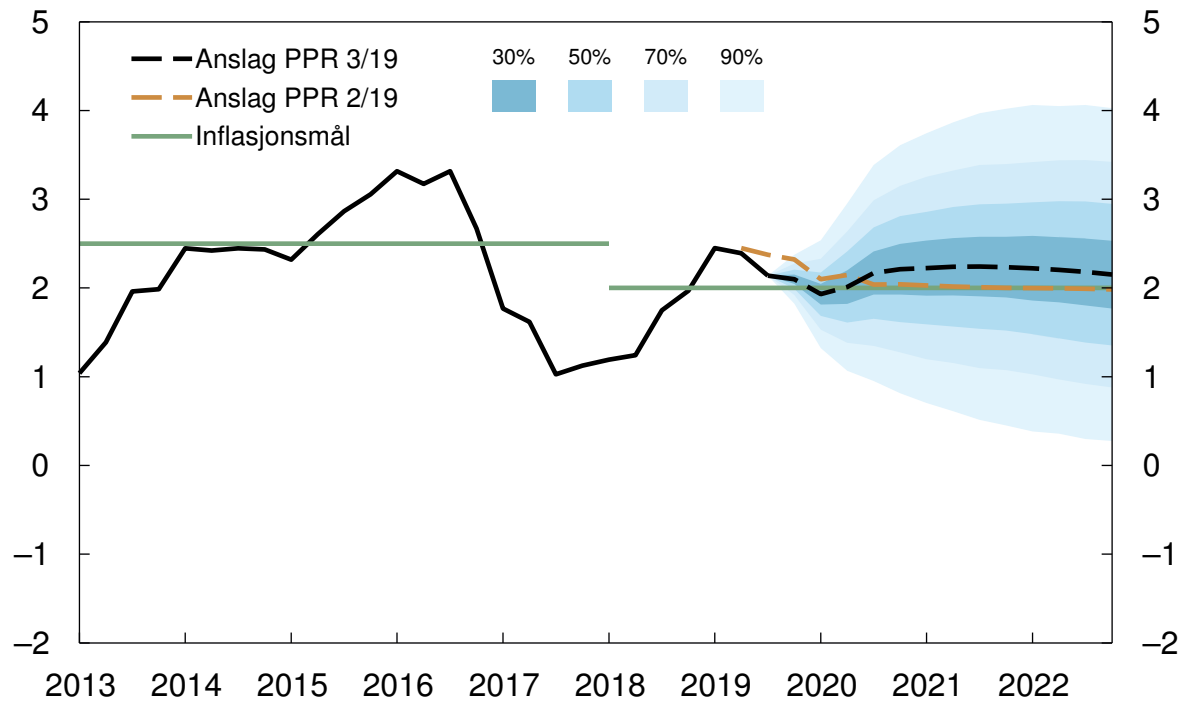
Figur 1.1c Konsumprisindeksen (KPI) med usikkerhetsvifte¹⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

1) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. 2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

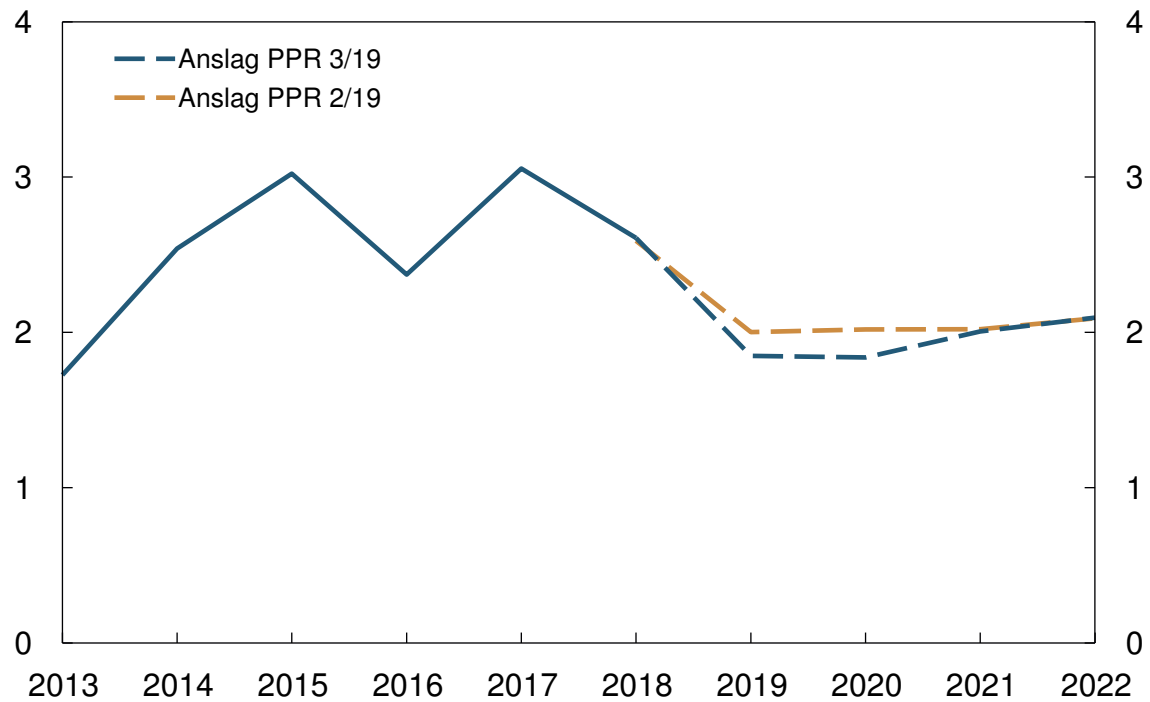
Figur 1.1d KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte²⁾.
 Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022³⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Usikkerhetsviften er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. 3) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

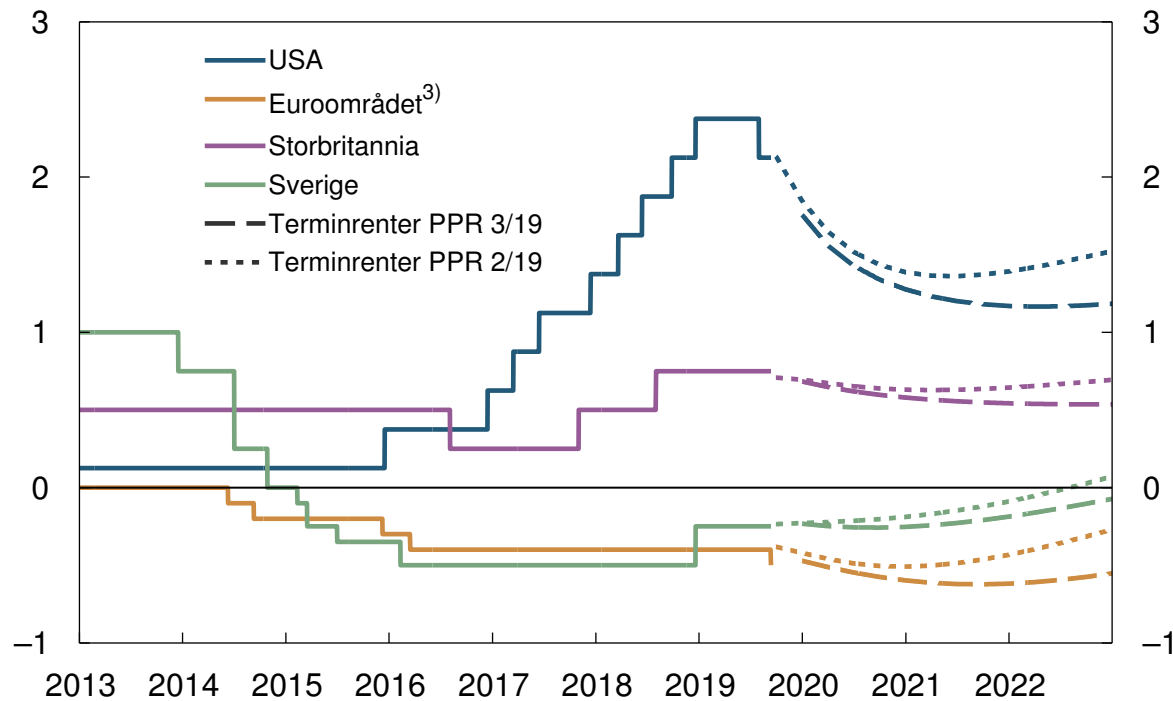
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.2 BNP hos handelspartnerne¹⁾. Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Eksportvektor. 25 viktige handelspartnere. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

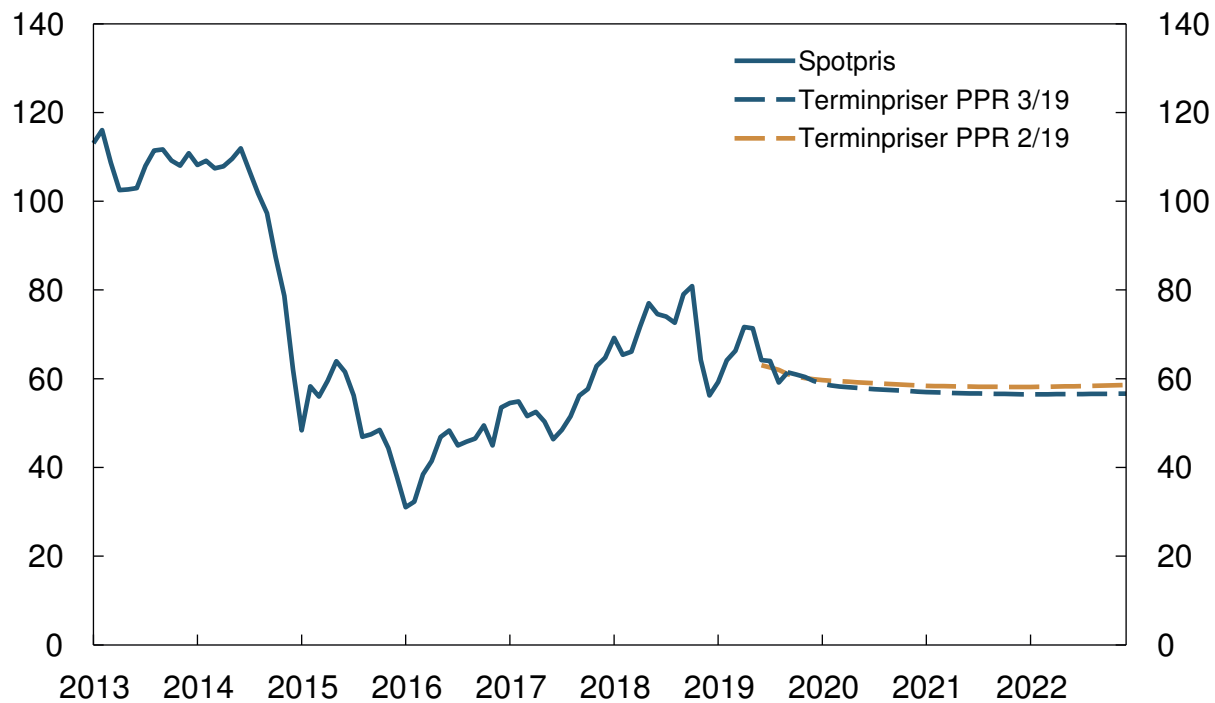
Figur 1.3 Styringsrenter og beregnede terminrenter¹⁾ i utvalgte land.
 Prosent. 1. januar 2013 – 31. desember 2022²⁾

1) Terminrenter per 14. juni 2019 (PPR 2/19) og per 13. september 2019 (PPR 3/19). Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS) renter. 2) Dagstall til og med 13. september 2019. Kvartalstall fra 4. kv. 2019. 3) ESBIs innskuddsrente.

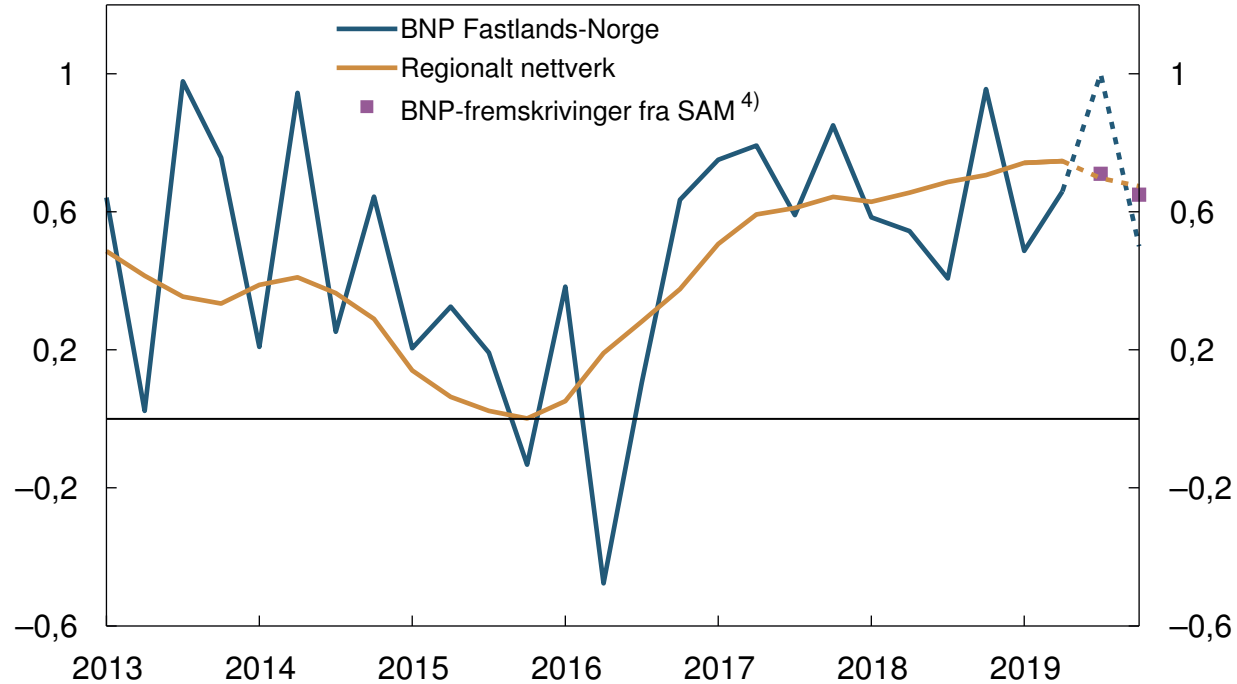
Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.4 Oljepris.¹⁾ USD per fat. Januar 2013 – desember 2022²⁾

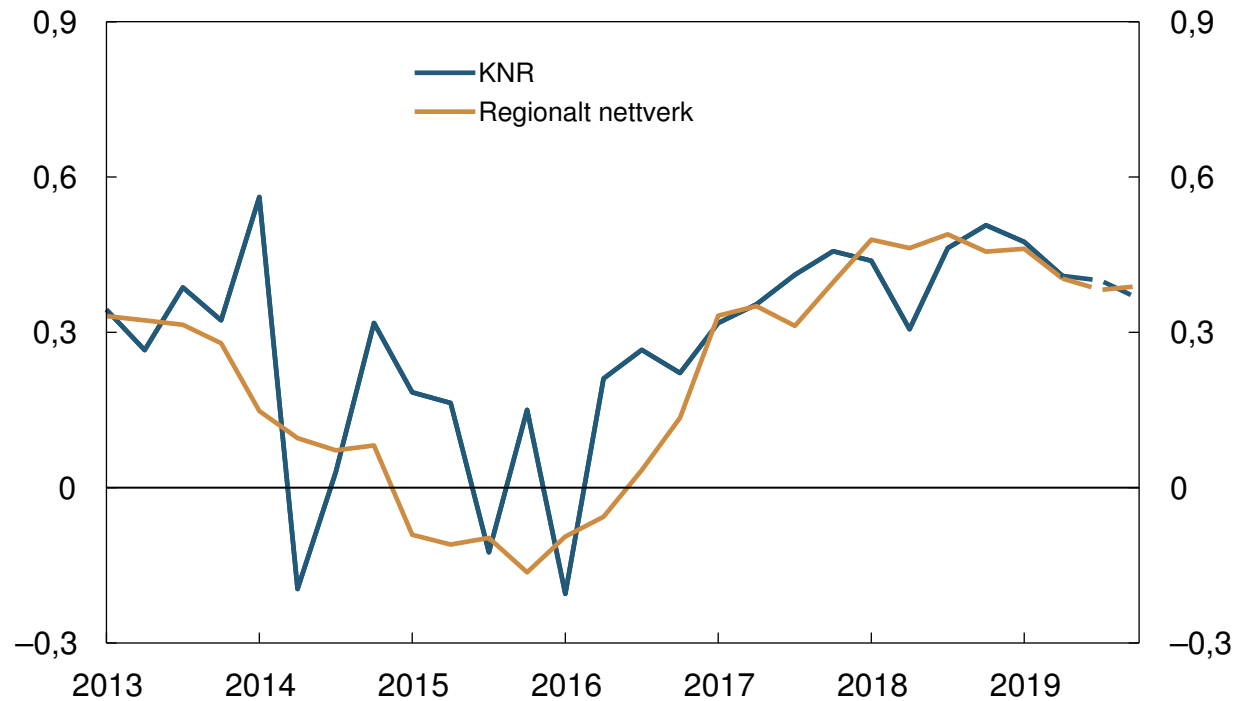
1) Brent Blend. 2) Terminpriser per 14. juni 2019 (PPR 2/19) og per 13. september 2019 (PPR 3/19).
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.5 BNP for Fastlands-Norge¹⁾ og Regionalt nettverks indikator for produksjonsvekst²⁾. Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2019³⁾

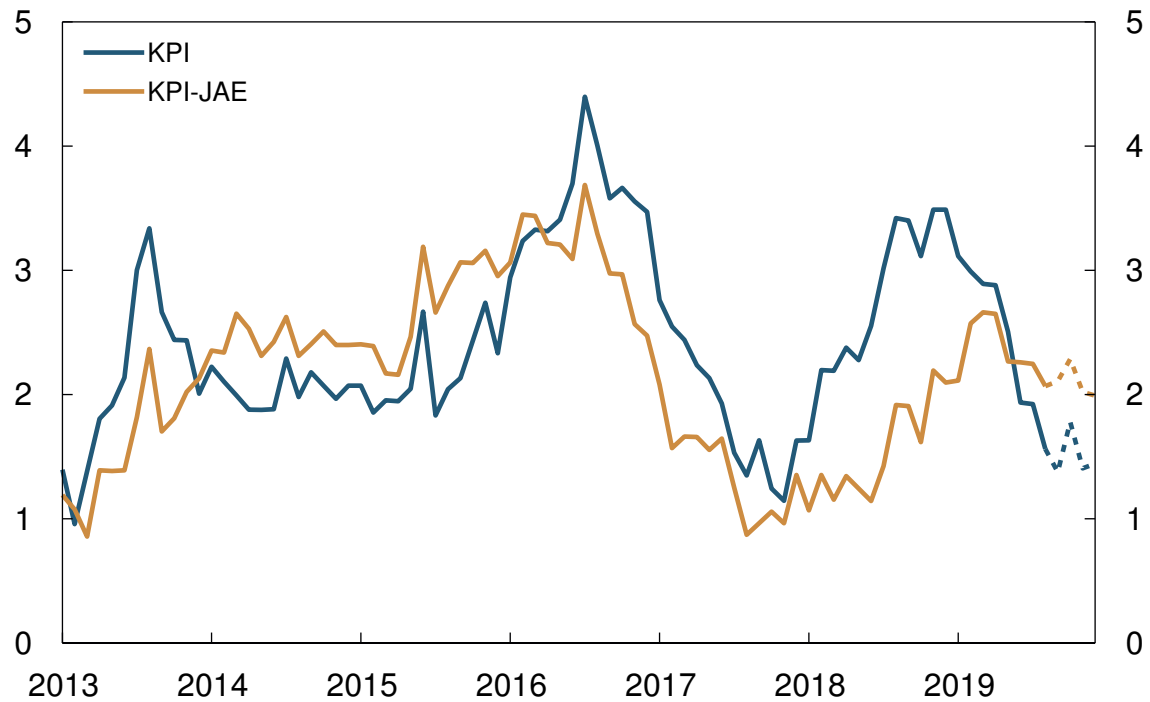
1) Sesongjustert. 2) Rapportert produksjonsvekst siste tre måneder og neste seks måneder konvertert til kvartalstall. For 3. kv. 2019 brukes en sammenvæktning av historisk og forventet vekst, mens for 4. kv. 2019 brukes forventet vekst. 3) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2019. 4) System for sammenvæiting av korttidsmodeller. Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.6 Sysselsetting ifølge KNR¹⁾ og Regionalt nettverk²⁾.
Kvartalsvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2019³⁾

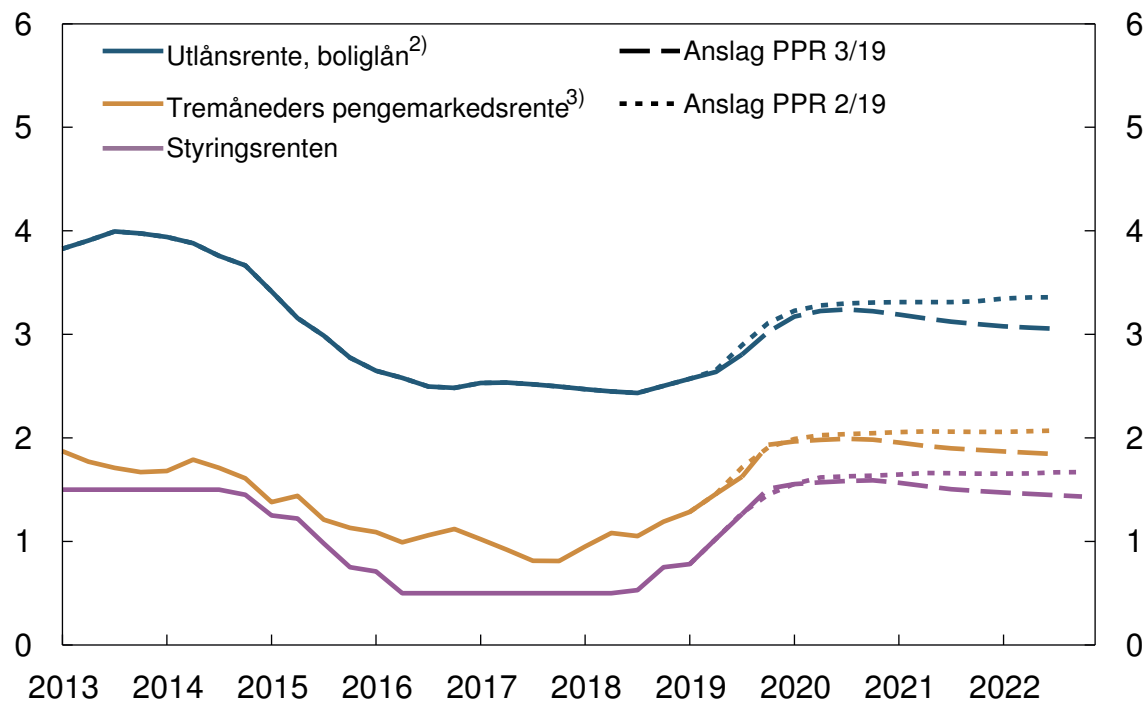
1) Kvartalsvis nasjonalregnskap. Sesongjustert. 2) Rapportert sysselsettingsvekst siste tre måneder og neste tre måneder konvertert til kvartalstall. For 3. kv. 2019 brukes en sammenvekting av historisk og forventet vekst, mens for 4. kv. 2019 brukes forventet vekst. 3) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2019.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.7 KPI og KPI-JAE¹⁾.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2013 – desember 2019²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for september 2019 – desember 2019.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

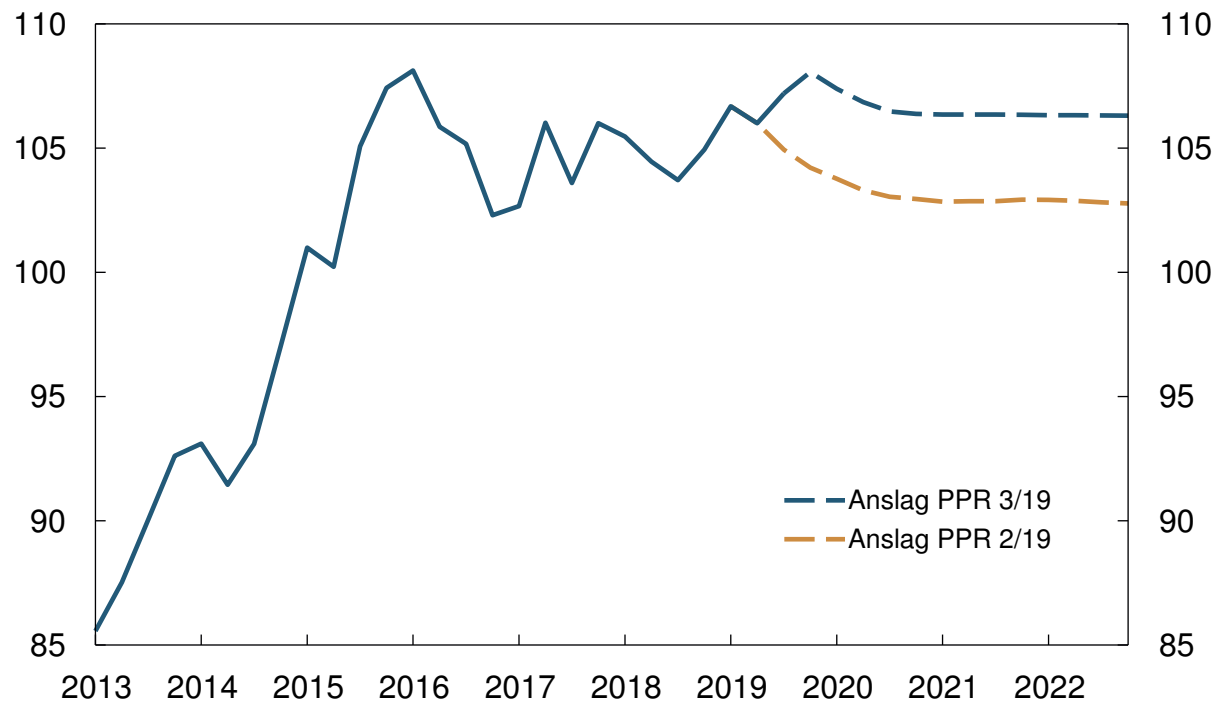
Figur 1.8 Renter. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022¹⁾

1) Anslag for 3. kv. 2019 – 3. kv. 2022 (boliglånsrente og tremåneders pengemarkedsrente) / 4. kv. 2022 (styringsrente). 2) Gjennomsnittlig rente på utestående nedbetalingslån med pant i bolig til husholdninger, for utvalget av banker og kredittforetak som inngår i Statistisk sentralbyrås månedlige rentestatistikk. 3) Anslag er beregnet som et gjennomsnitt av styringsrenten i inneværende og neste kvartal pluss anslag på pengemarkedspåslaget.

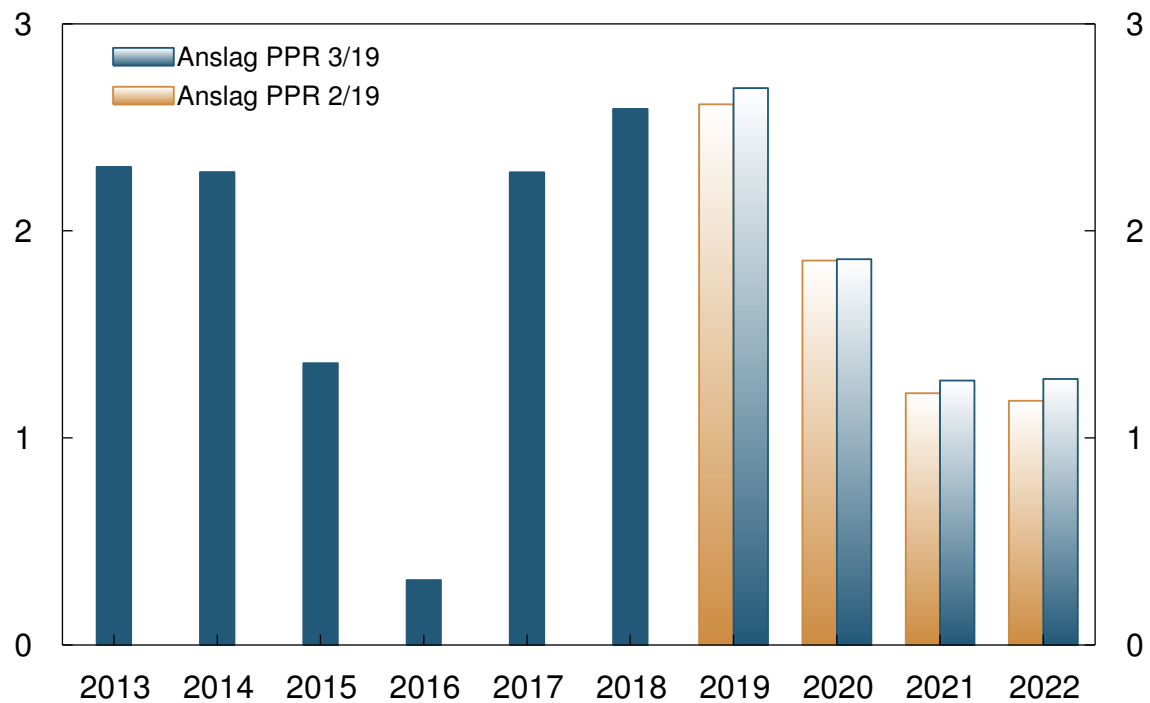
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.9 Importveid valutakursindeks (I-44)¹⁾. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

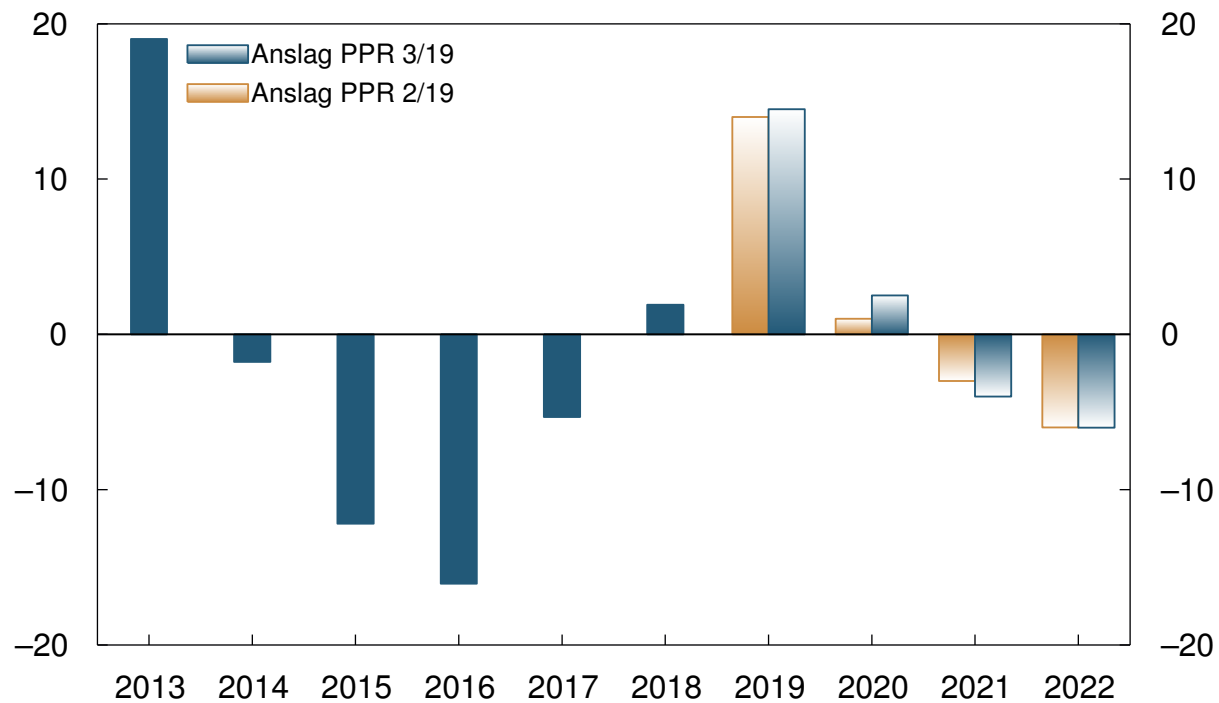
1) Stigende kurve indikerer svakere kronekurs. 2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.10 BNP for Fastlands-Norge.¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

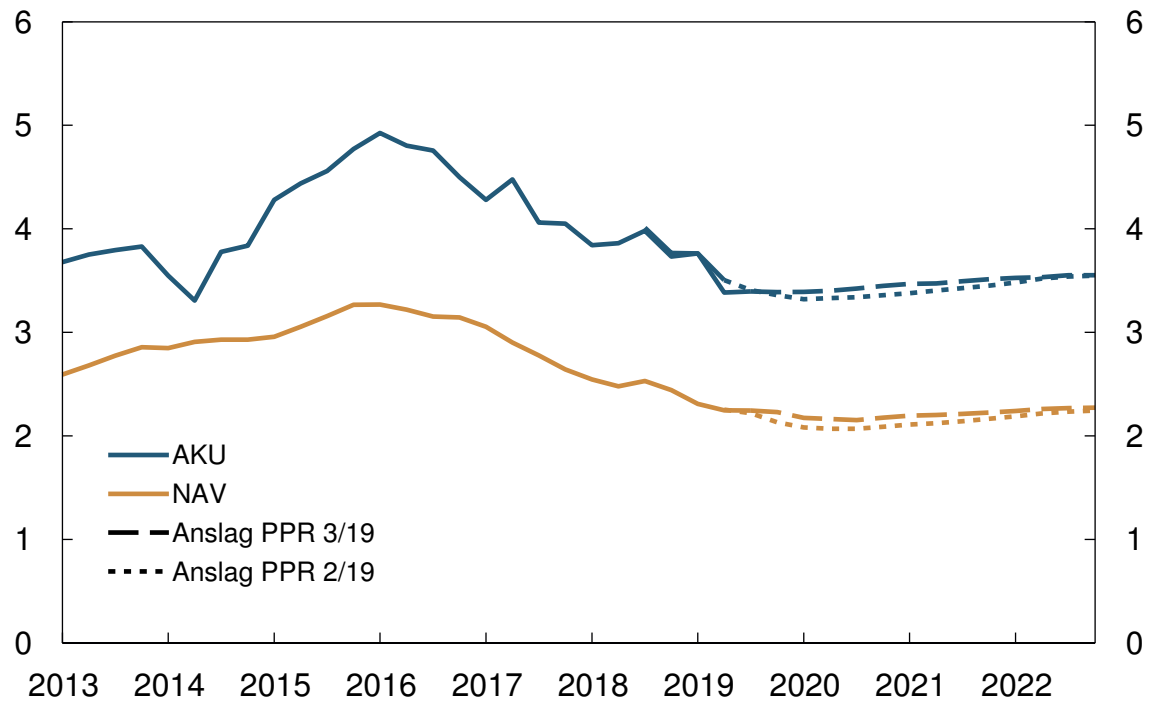
Figur 1.11 Petroleumsinvesteringer.¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.12 Arbeidsledige ifølge AKU¹⁾ og NAV²⁾.

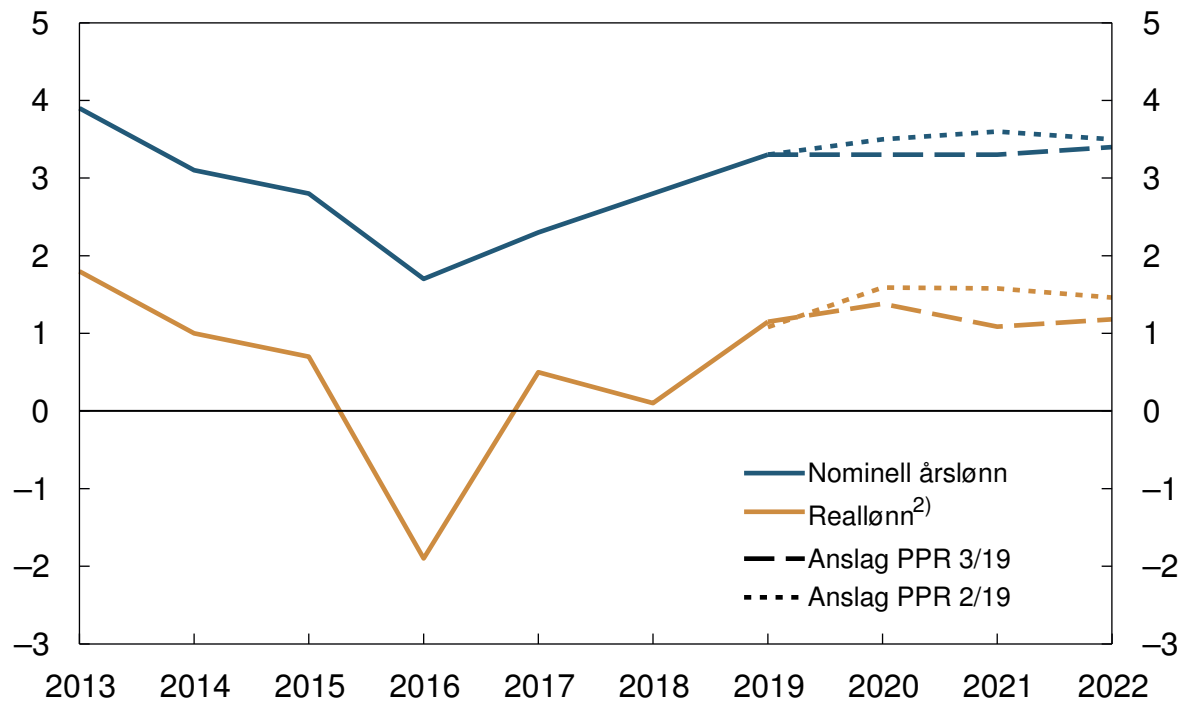
Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022³⁾

1) Arbeidskraftundersøkelsen. 2) Registrert arbeidsledighet. 3) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

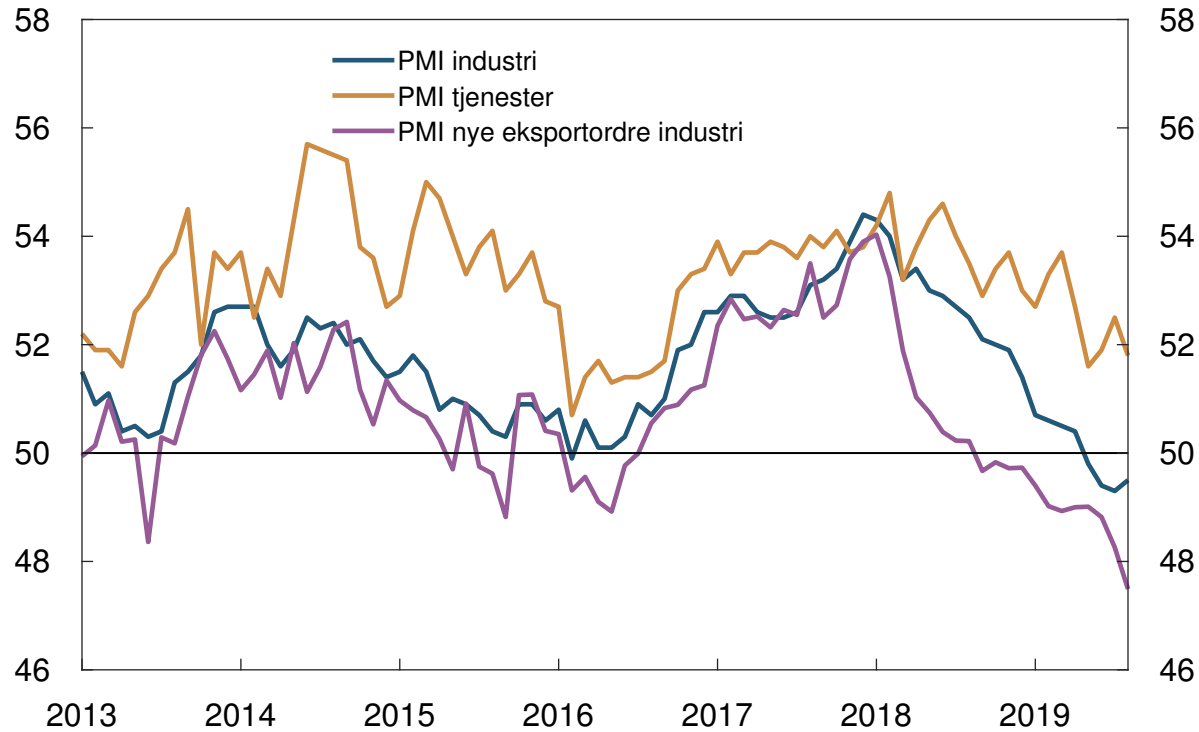
Figur 1.13 Lønn. Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022¹⁾

1) Anslag for 2019 – 2022. 2) Nominell lønnsvekst deflatert med KPI.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

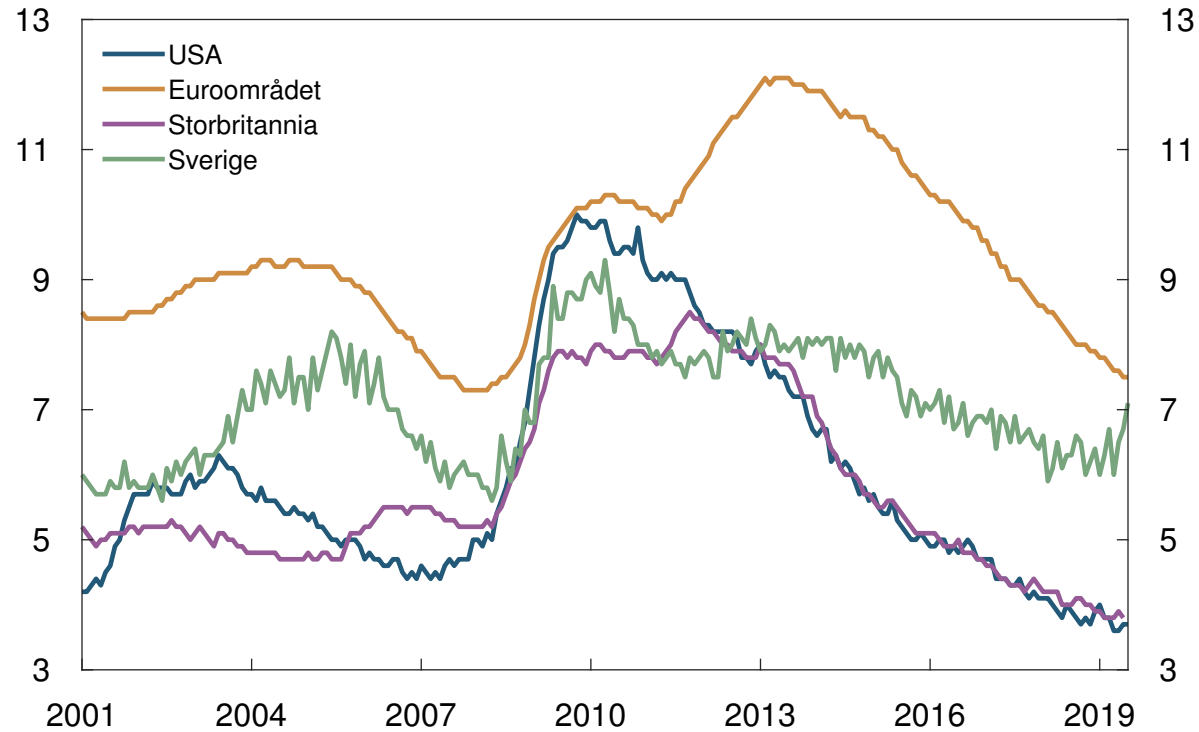
Figur 2.1 Global PMI. ¹⁾ Sesongjustert. Indeks. ²⁾ Januar 2013 – august 2019

1) Vektene er basert på bidrag til global produksjon av varer og tjenester. 2) Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer. Diffusjonsindeks rundt 50.

Kilde: Thomson Reuters

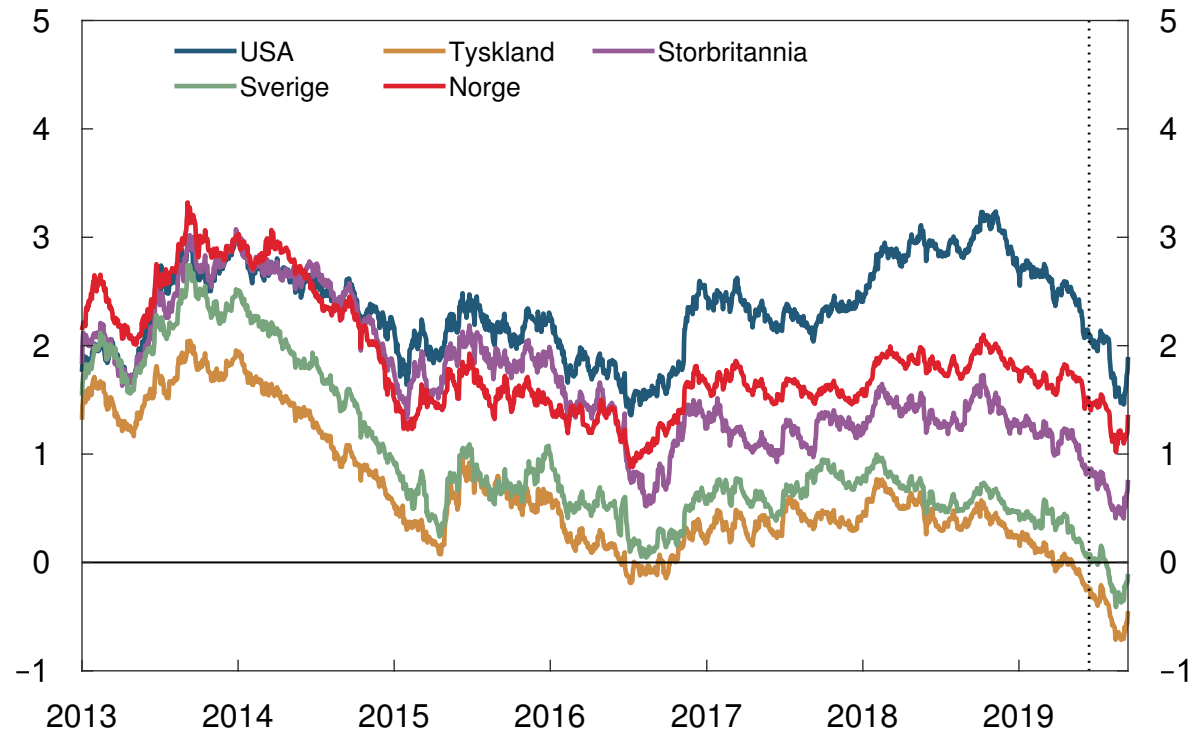
Figur 2.2 Arbeidsledighet¹⁾ i utvalgte land.
Sesongjustert. Prosent. Januar 2001 – juli 2019²⁾

1) Arbeidsledige som andel av arbeidsstyrken. 2) Siste observasjon er juli 2019 for euroområdet, Sverige og USA, og juni 2019 for Storbritannia.

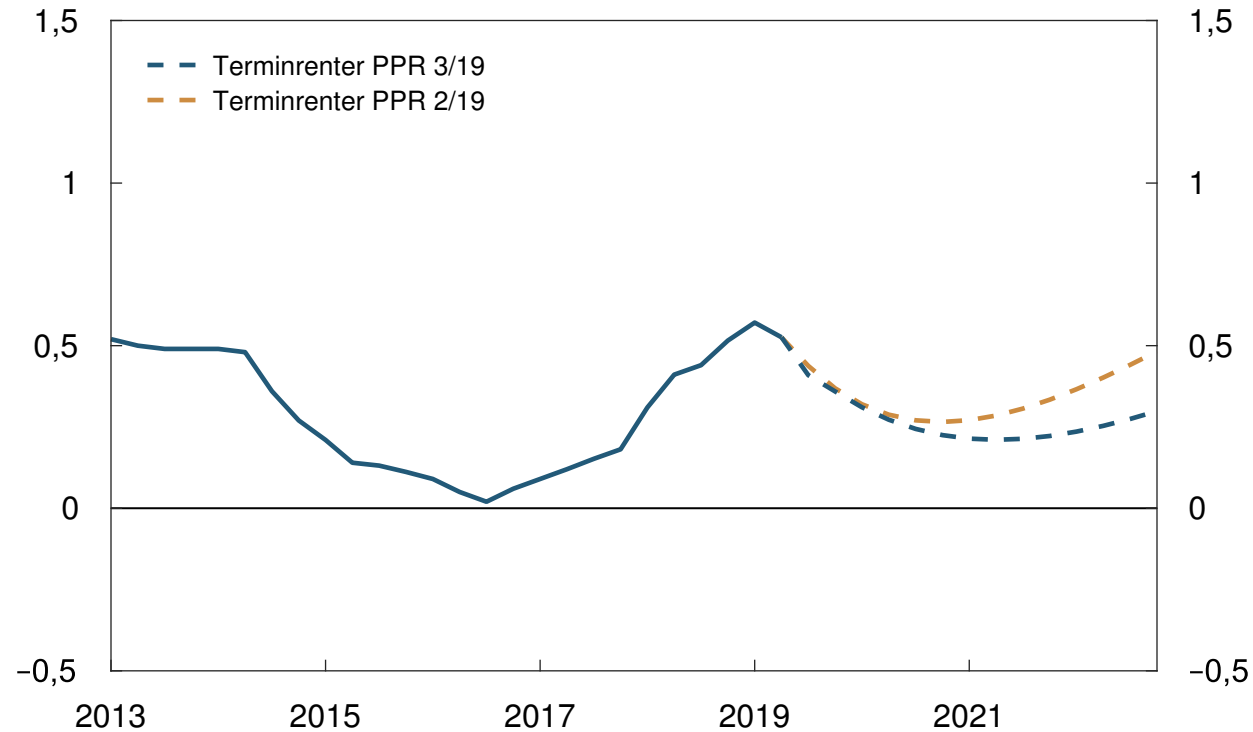
Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.3 Renter på tiårs statsobligasjoner i utvalgte land.
Prosent. 2. januar 2013 – 13. september 2019¹⁾

1) PPR 2/19 var basert på informasjon til og med 14. juni 2019, markert ved vertikal linje.
Kilde: Bloomberg

Figur 2.4 Tremåneders pengemarkedsrenter hos handelspartnerne.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

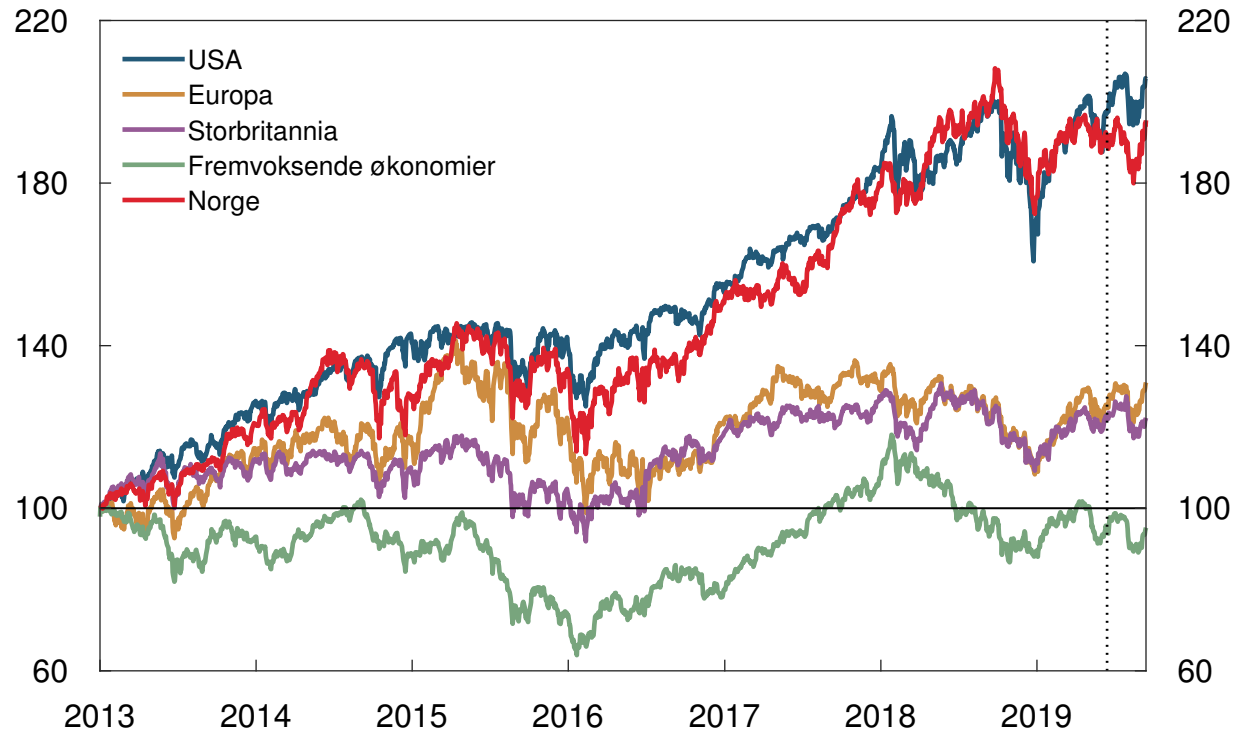
1) Basert på pengemarkedsrenter og renteswapper. Beregningen er beskrevet i Norges Bank (2015) «Beregning av aggregatet for handelspartnernes renter». *Norges Bank Memo 2/2015*.

2) Terminrenter beregnet per 14. juni for PPR 2/19 og per 13. september for PPR 3/19.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

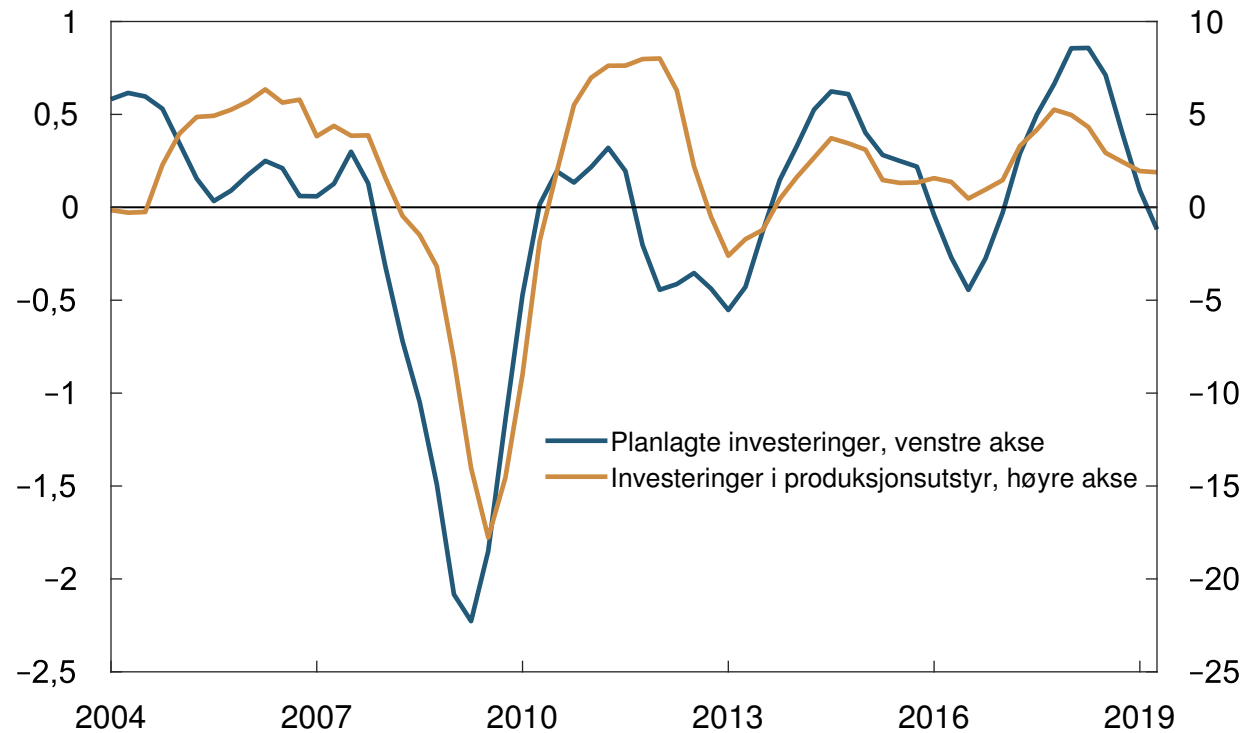
Figur 2.5 Aksjekursindekser i utvalgte land.¹⁾

Indeks. 2. januar 2013 = 100. 2. januar 2013 – 13. september 2019²⁾

1) Standard and Poor's 500 Index (USA). Euro Stoxx 50 Index (Europa).
Financial Times Stock Exchange 100 Index (Storbritannia). MSCI Emerging Markets Index
(fremvoksende økonomier). Oslo Børs Benchmark Index (Norge). 2) PPR 2/19 var basert på
informasjon til og med 14. juni 2019, markert ved vertikal linje.
Kilde: Bloomberg

Figur 2.6 Planlagte investeringer¹⁾ og investeringer i produksjonsutstyr²⁾ i utvalgte land³⁾. 1. kv. 2004 – 2. kv. 2019

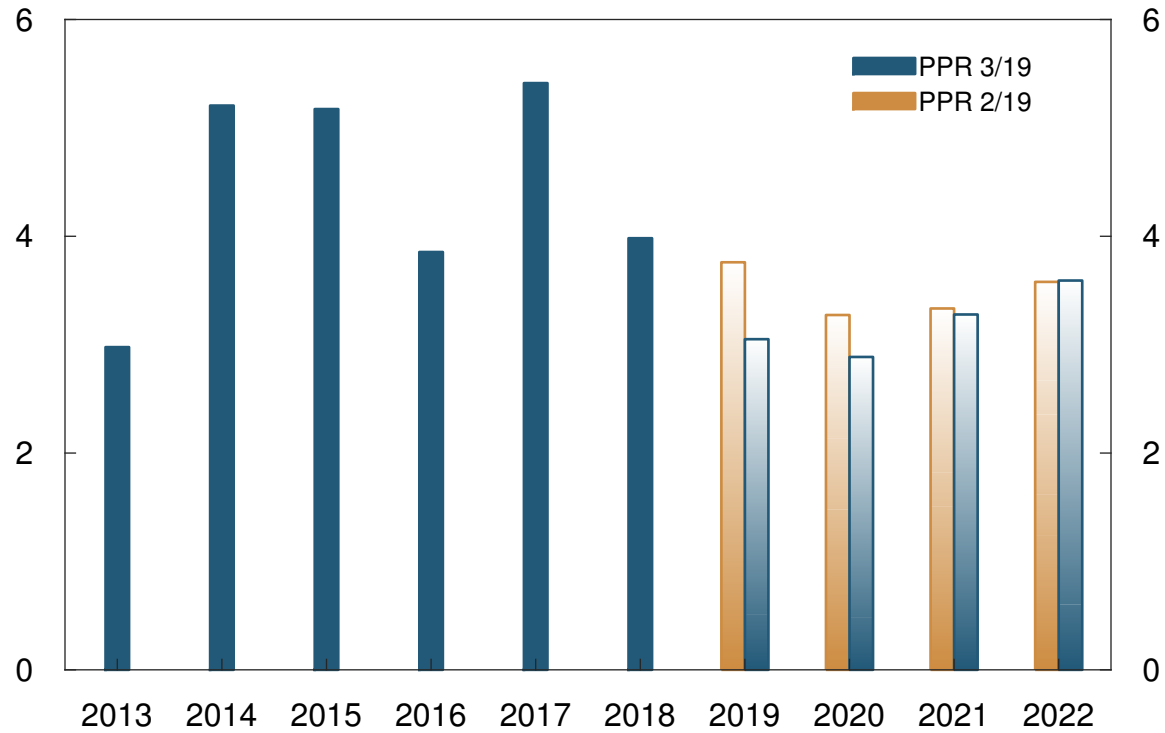

1) Spørreundersøkelser fra respektive land. Normalisert. Tre kvartalers glidende gjennomsnitt.

2) Vekst tre kvartaler over foregående tre kvartaler. Prosent. 3) BNP-vekter. USA, euroområdet og Japan.

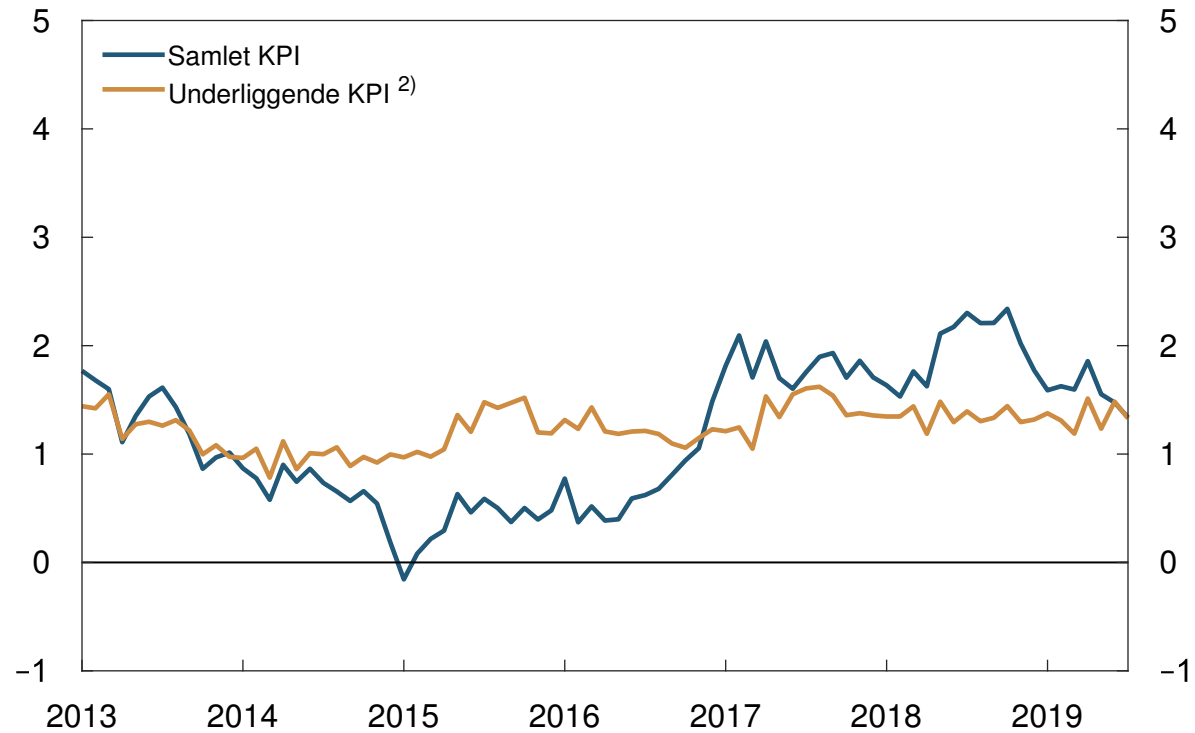
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.7 Import hos handelspartnerne.¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 - 2022²⁾

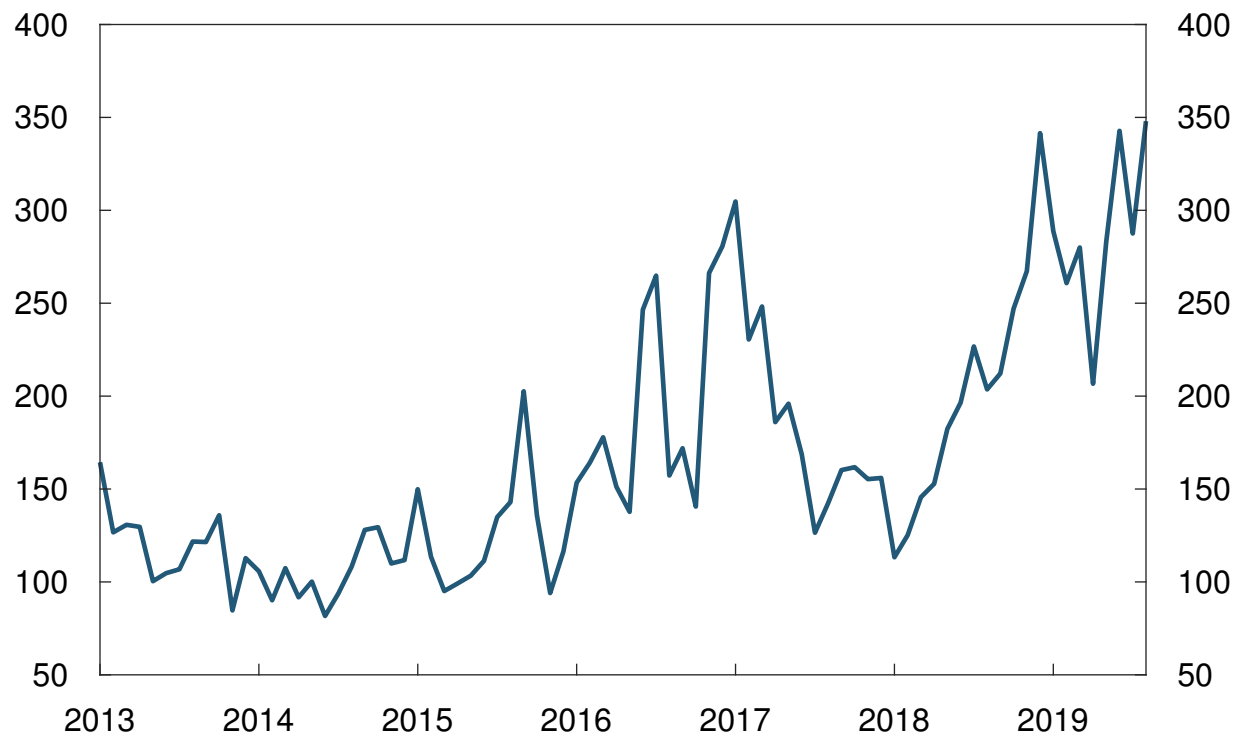
1) Eksportvektor. 25 viktige handelspartnere. 2) Anslag for 2019 - 2022.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.8 Konsumpriser i utvalgte land.¹⁾
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2013 – juli 2019

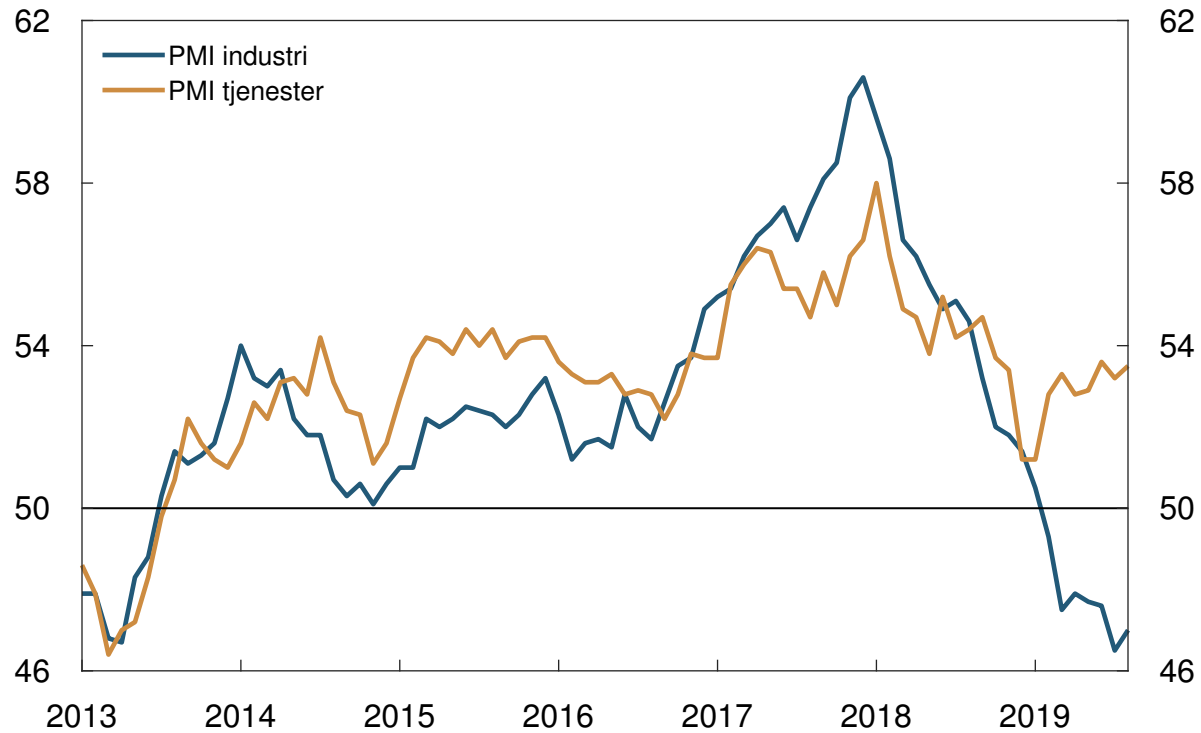
1) Importvektet. USA, euroområdet, Storbritannia og Sverige. 2) USA: utenom mat og energi. Storbritannia og euroområdet: utenom mat, tobakk, alkohol og energi. Sverige: utenom energi. Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.9 Global økonomisk-politisk usikkerhet.¹⁾
Indeks.²⁾ Januar 2013 – august 2019

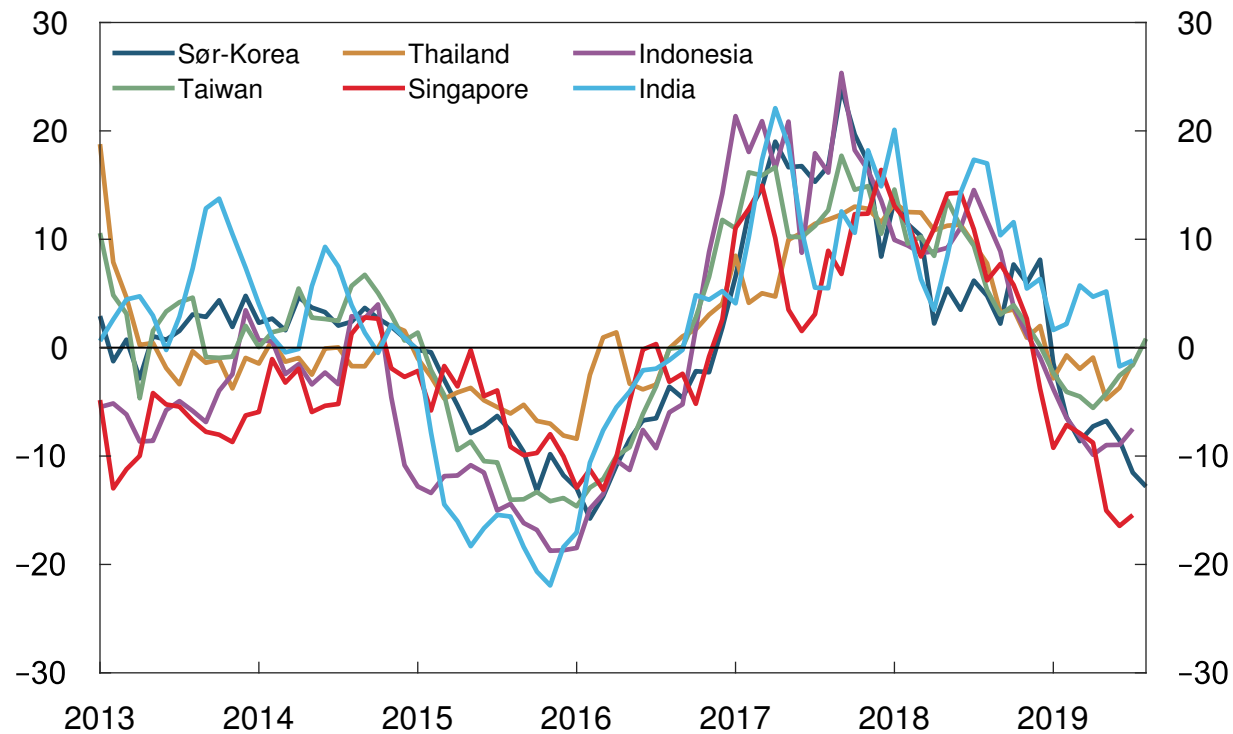
1) Indikator som måler forekomsten av ordet "usikkerhet" i forbindelse med "økonomi" og "politikk" i avisartikler. 2) Vektet etter PPP-justert BNP. Stigende kurve indikerer større usikkerhet. Kilde: policyuncertainty.com

Figur 2.10 PMI i euroområdet.
Sesongjustert. Indeks.¹⁾ Januar 2013 – august 2019

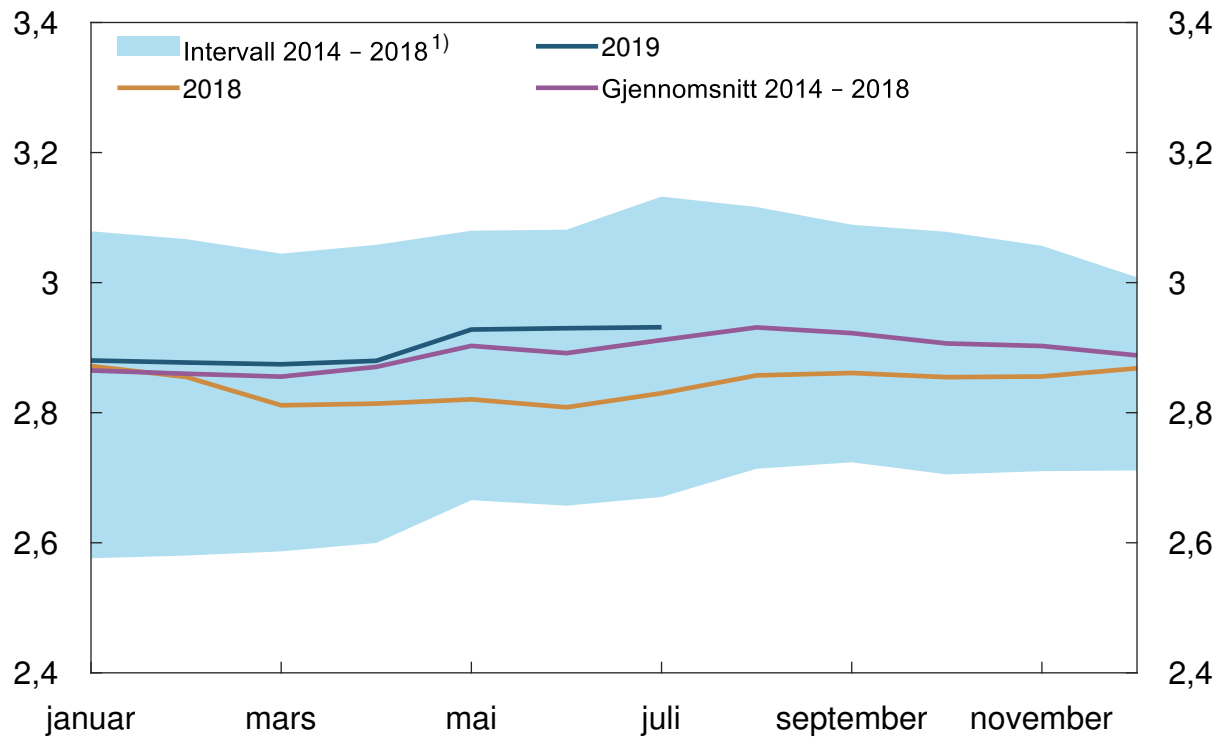
1) Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer. Diffusjonsindeks rundt 50.
Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.11 Eksport i utvalgte asiatiske økonomier.¹⁾
Tolv månedersvekst.²⁾ Prosent. Januar 2013 – august 2019³⁾

1) Singapore: innenlandsk eksport uten olje. Taiwan: uten re-eksport. 2) Tre måneders glidende snitt.
3) Siste observasjon er august 2019 for Sør-Korea og Taiwan, juli 2019 for de resterende landene.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.A Samlede oljelagre i OECD-landene.
Milliarder fat. Januar 2018 – juli 2019

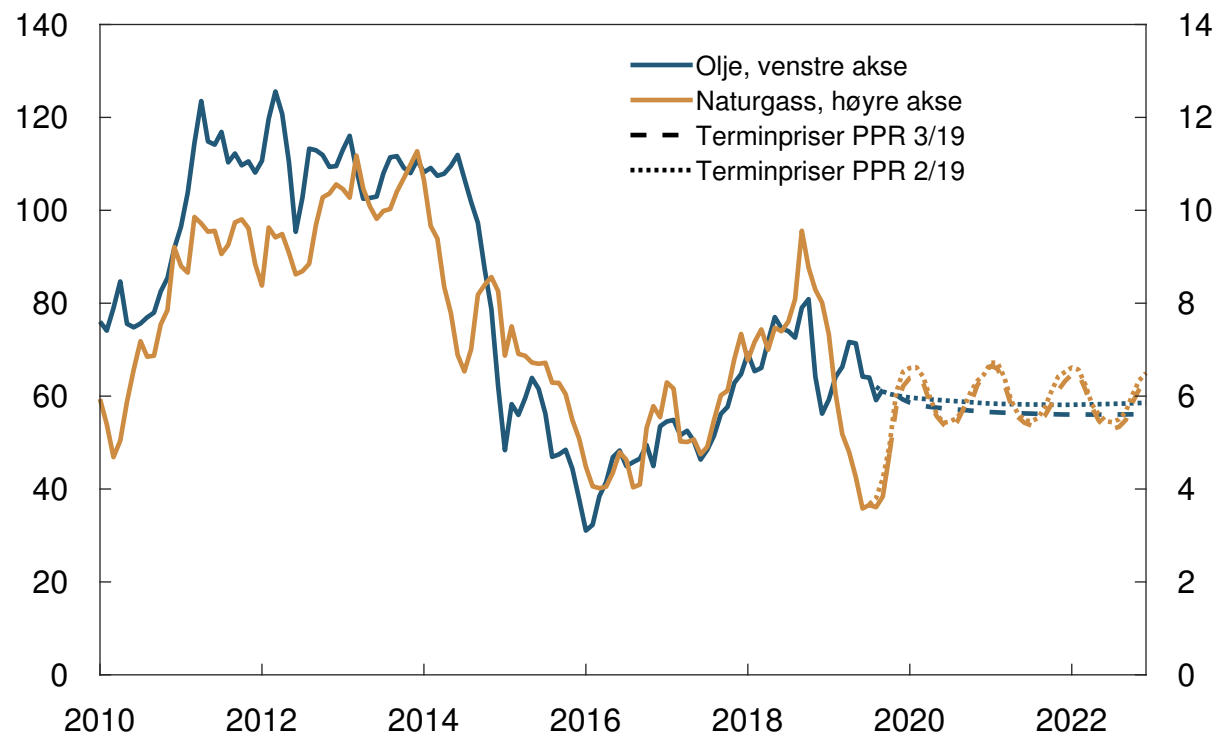

1) Intervall mellom høyeste og laveste nivå for gitt måned i perioden 2014 - 2018.

Kilder: International Energy Agency og Norges Bank

Figur 2.B Priser på olje og naturgass¹⁾.

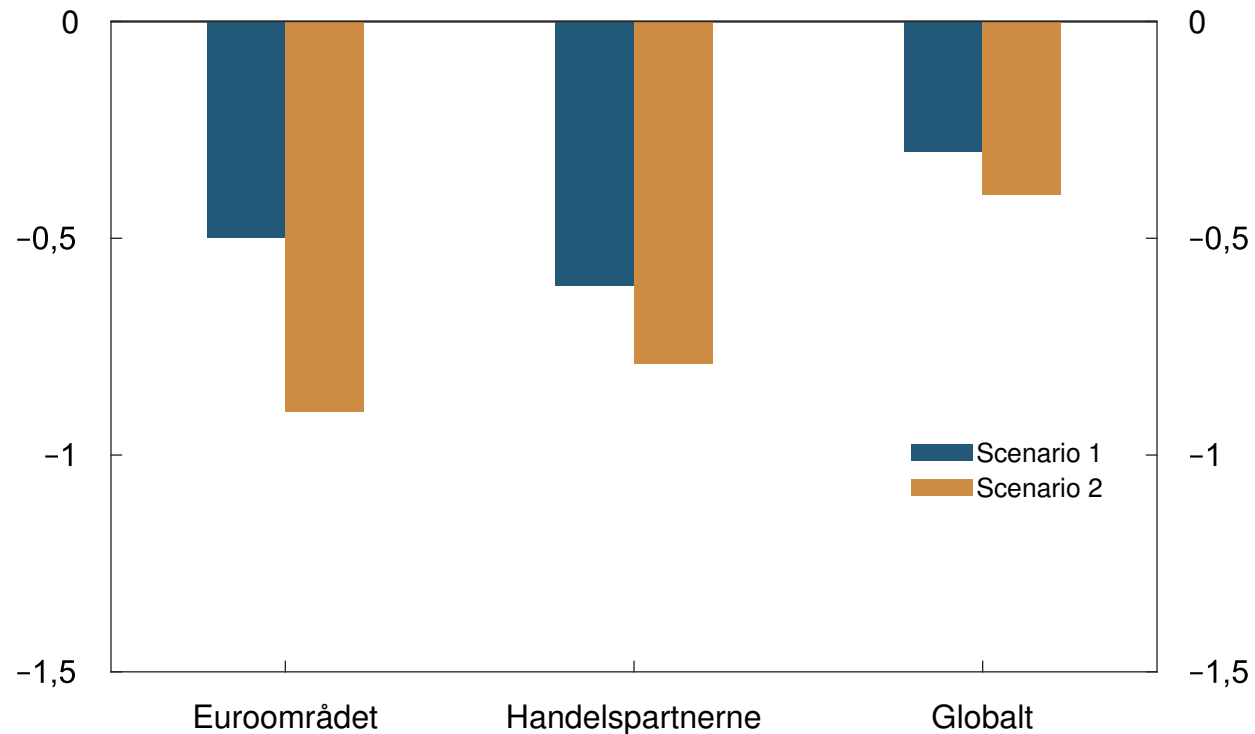
Olje. USD per fat. Naturgass. USD per MMBtu. Januar 2010 – desember 2022²⁾

1) Verdivektet gjennomsnitt av priser på naturgass i Nederland og Storbritannia. 2) Terminpriser per 14. juni 2019 for PPR 2/19 og per 13. september 2019 for PPR 3/19.

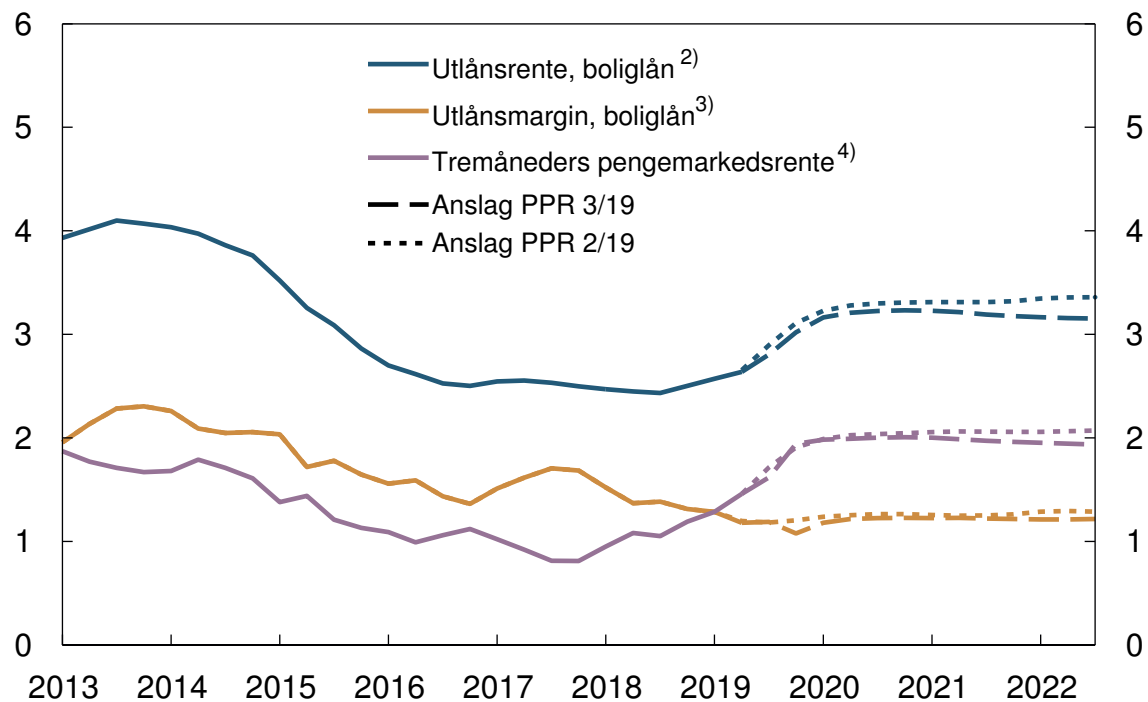
Kilder: Norsk Petroleum, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.C Ringvirkninger i euroområdet, hos handelspartnerne¹⁾ og globalt²⁾ dersom Storbritannia forlater EU uten en avtale.
Prosentvis endring i BNP i 2022. Sammenlignet med referansebane i PPR 3/19

1) Eksportvekt. 25 viktige handelspartnerne. 2) BNP-vekt.
Kilde: Norges Bank

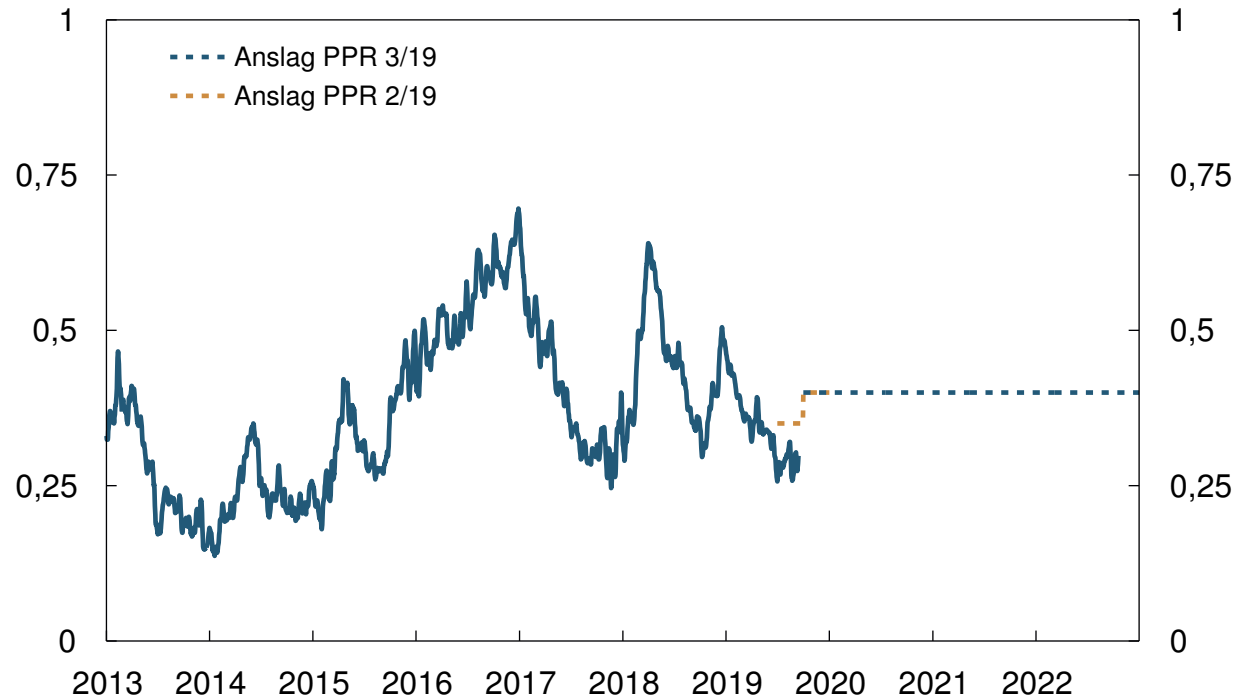
Figur 3.1 Renter. Prosent. 1. kv. 2013 – 3. kv. 2022¹⁾

1) Anslag for 3. kv. 2019 – 3. kv. 2022. 2) Gjennomsnittlig rente på utestående nedbetalingslån med pant i bolig til husholdninger for utvalget av banker og kredittforetak som inngår i Statistisk sentralbyrås månedlige rentestatistikk. 3) Differansen mellom boliglånsrenten og tremåneders pengemarkedsrente. 4) Anslagene er beregnet som tokvartalers glidende gjennomsnitt av styringsrenten pluss anslag på pengemarkedspåslaget.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.2 Påslag i norsk tremåneders pengemarkedsrente.¹⁾ Fem dagers glidende gjennomsnitt. Prosentenheter. 1. januar 2013 – 31. desember 2022²⁾

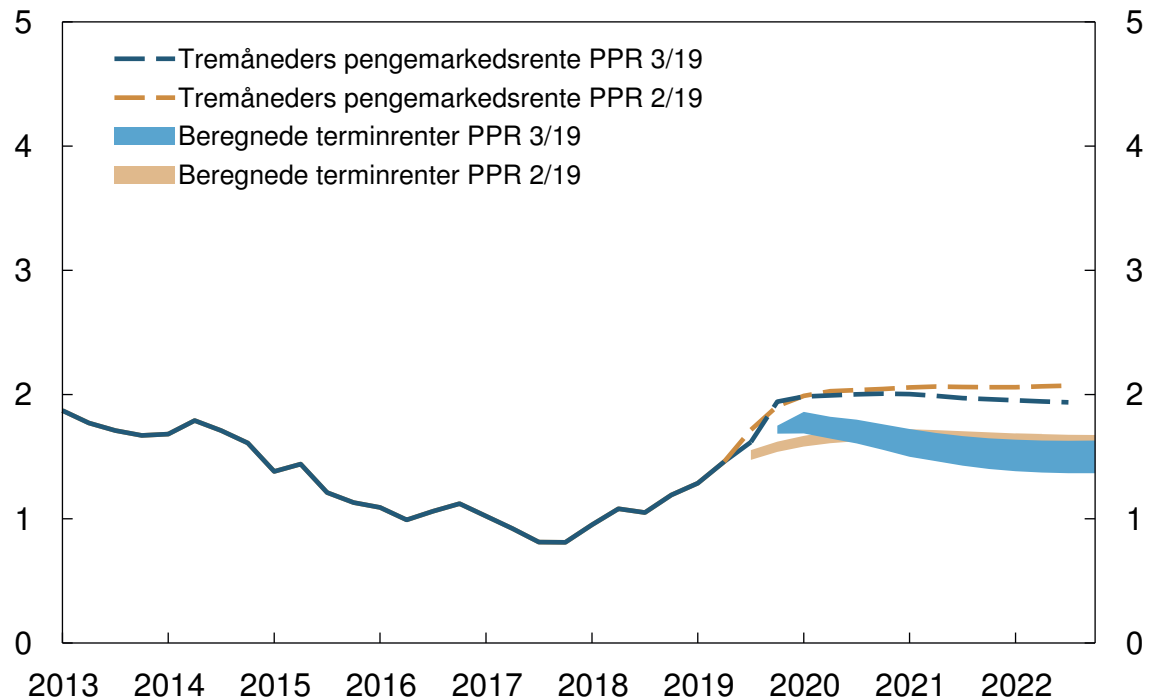

1) Norges Banks anslag på differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente.

2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

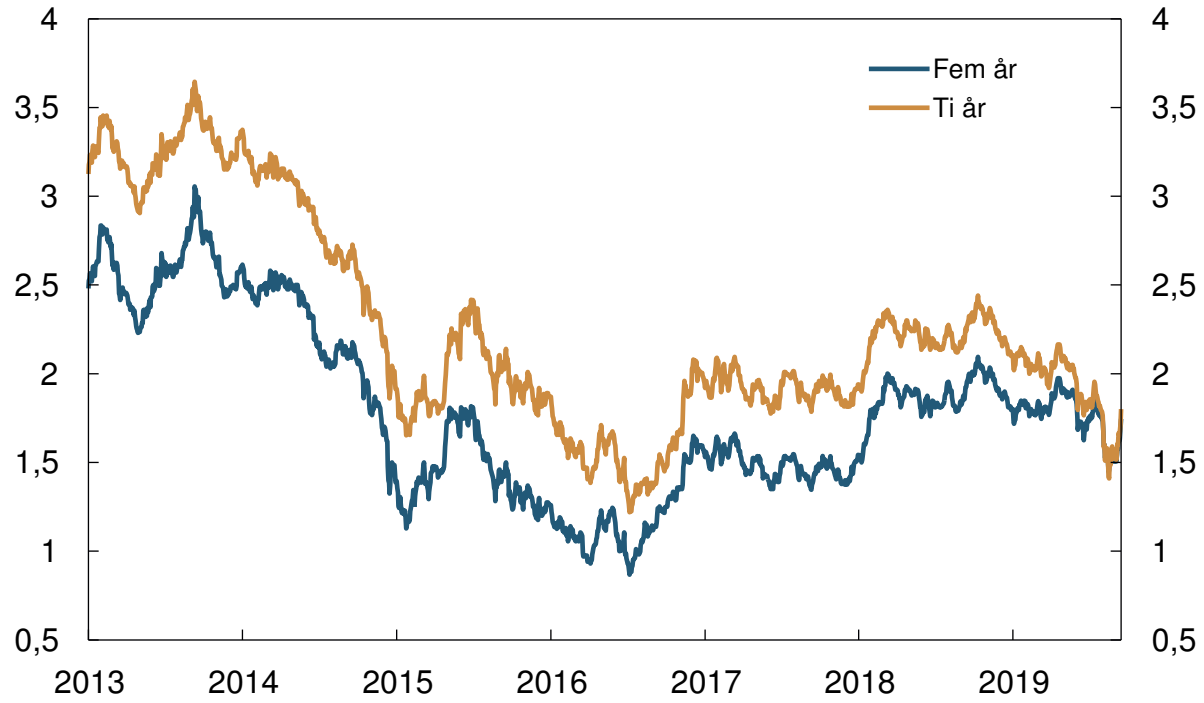
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.3 Tremåneders pengemarkedsrente¹⁾ og beregnede terminrenter²⁾.
 Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022³⁾

1) Anslagene for pengemarkedsrenten er beregnet som tokvartalers glidende gjennomsnitt av styringsrenten pluss anslag på pengemarkedspåslaget. 2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Oransje og blå intervall viser høyeste og laveste rente i henholdsvis perioden 3. juni – 14. juni 2019 (PPR 2/19) og perioden 2. september – 13. september 2019 (PPR 3/19). 3) Anslag for 3. kv. 2019 – 3. kv. 2022 (pengemarkedsrente) / 4. kv. 2022 (terminrenter).
 Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

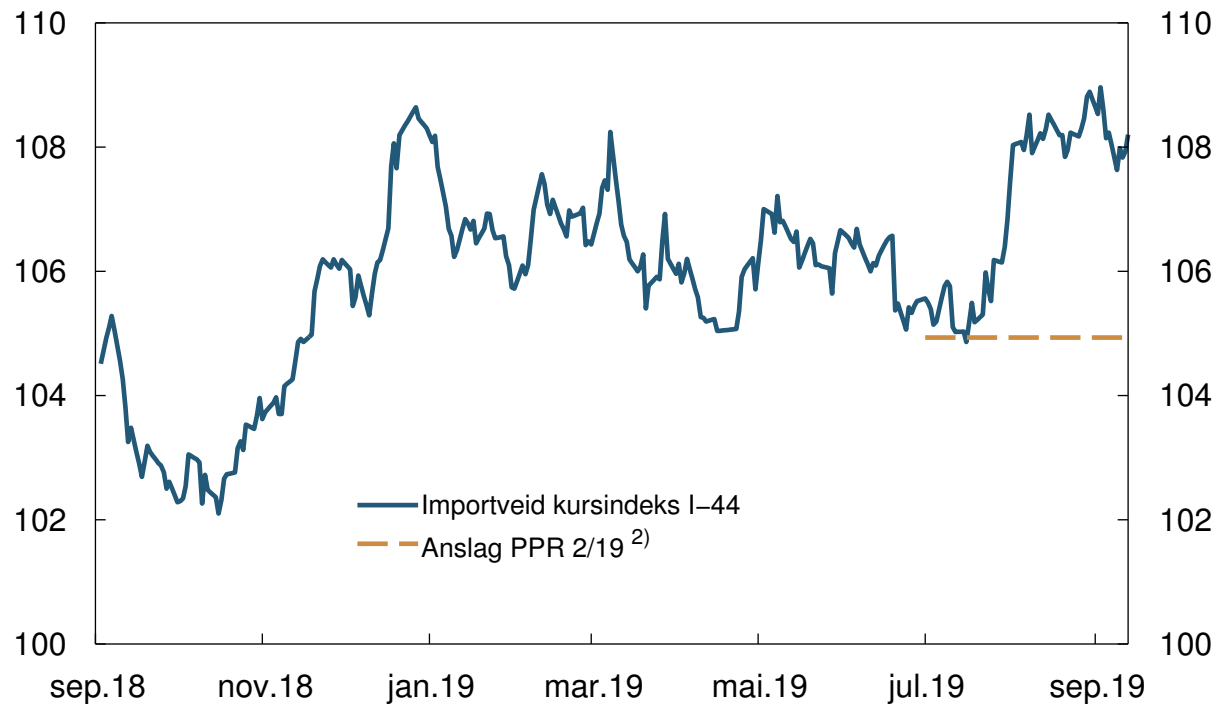
Figur 3.4 Fem- og tiårs swaprenter. Prosent.
1. januar 2013 –13. september 2019

Kilde: Bloomberg

Figur 3.5 Importveid valutakursindeks (I-44).¹⁾

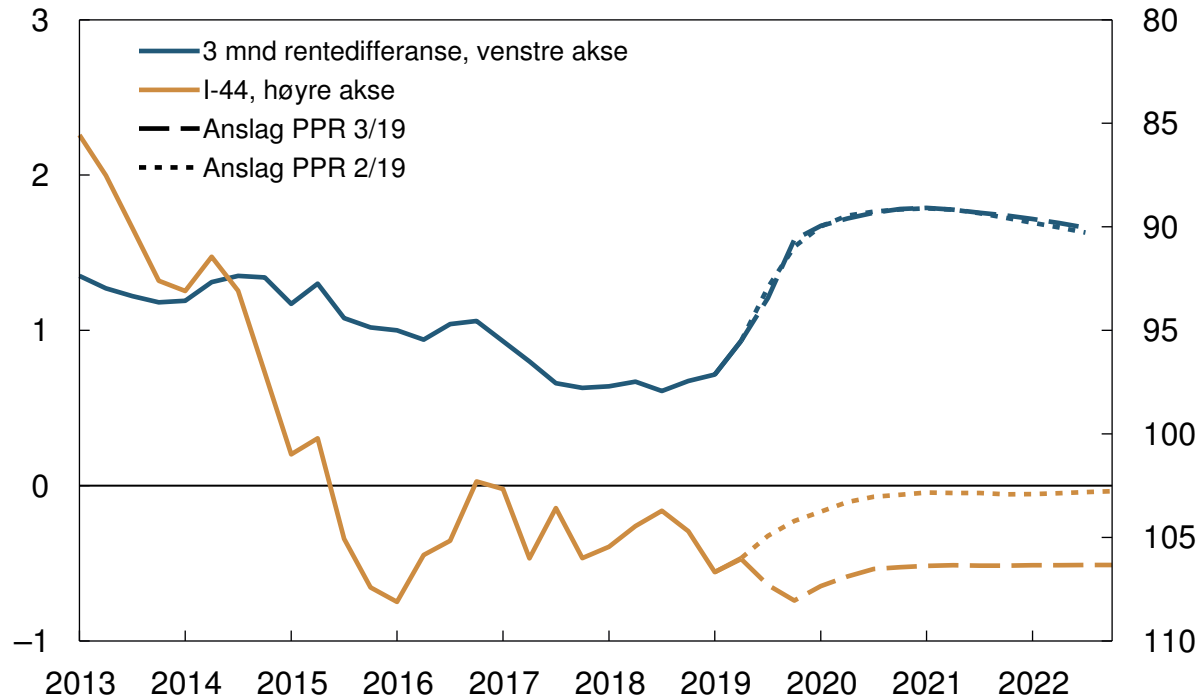
1. september 2018 – 13. september 2019

1) Stigende kurve indikerer svakere kronekurs. 2) Anslag for gjennomsnitt i 3. kvartal 2019.

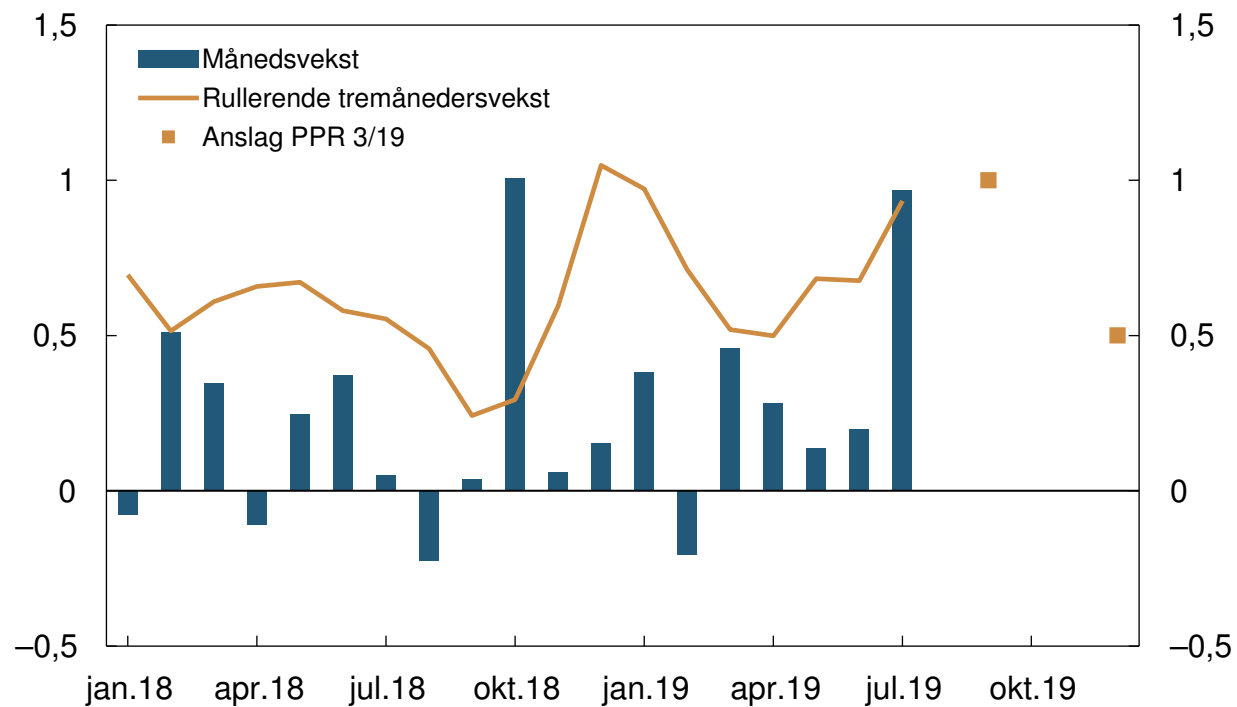
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.6 Importveid valutakursindeks (I-44).¹⁾ Differanse mellom tremåneders pengemarkedsrente i Norge²⁾ og hos handelspartnerne³⁾. Prosentenheter. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022⁴⁾

1) Stigende kurve indikerer sterkere kronkurs. 2) Anslagene for pengemarkedsrenten er beregnet som tokvartalers glidende gjennomsnitt av styringsrenten pluss anslag på pengemarkedspåslaget. 3) Terminrenter for handelspartnerne beregnet per 14. juni 2019 (PPR 2/19) og per 13. september 2019 (PPR 3/19). Beregningen er beskrevet i Norges Bank (2015) «Beregning av aggregatet for handelspartnerens renter». *Norges Bank Memo 2/2015*. 4) Anslag for 3. kv. 2019 – 3. kv. 2022 (pengemarkedsrente) / 4. kv. 2022 (I-44).
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

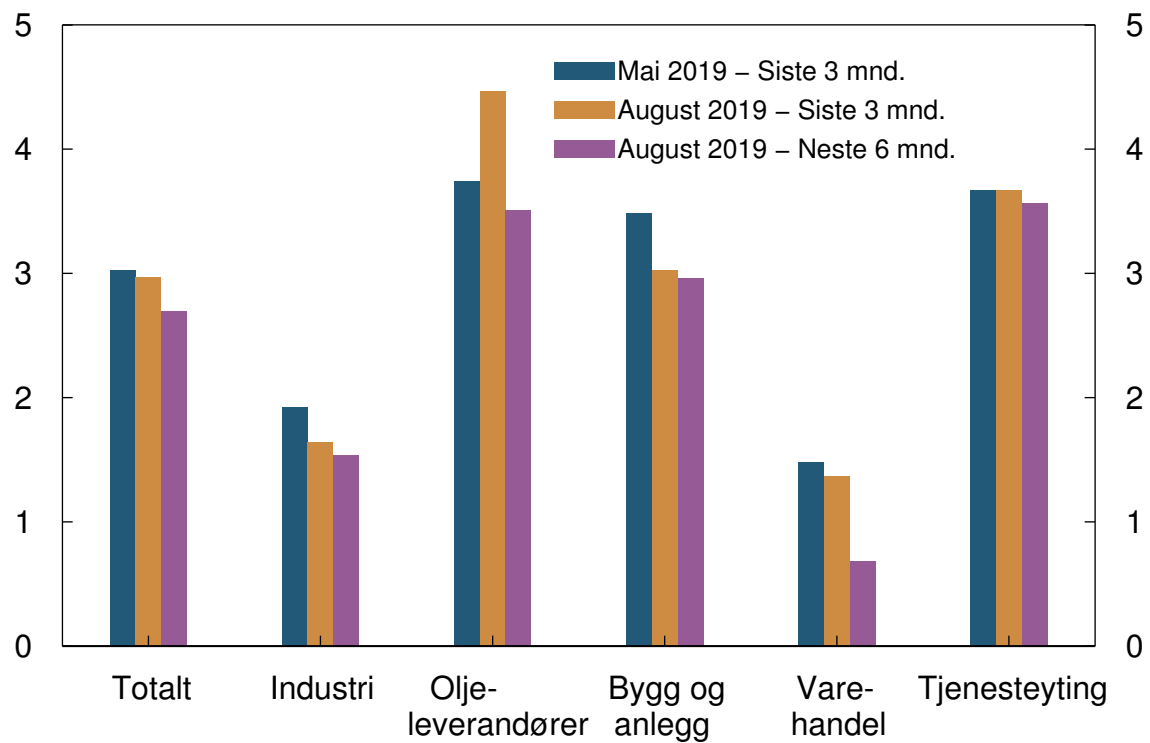
Figur 4.1 BNP for Fastlands-Norge. Sesongjustert. Prosent.
Månedsvækst og rullerende tremånedersvekst¹⁾. Januar 2018 – desember 2019²⁾

1) Vekst siste tremånedersperiode sammenlignet med foregående tremånedersperiode. 2) Anslag for september 2019 – desember 2019.

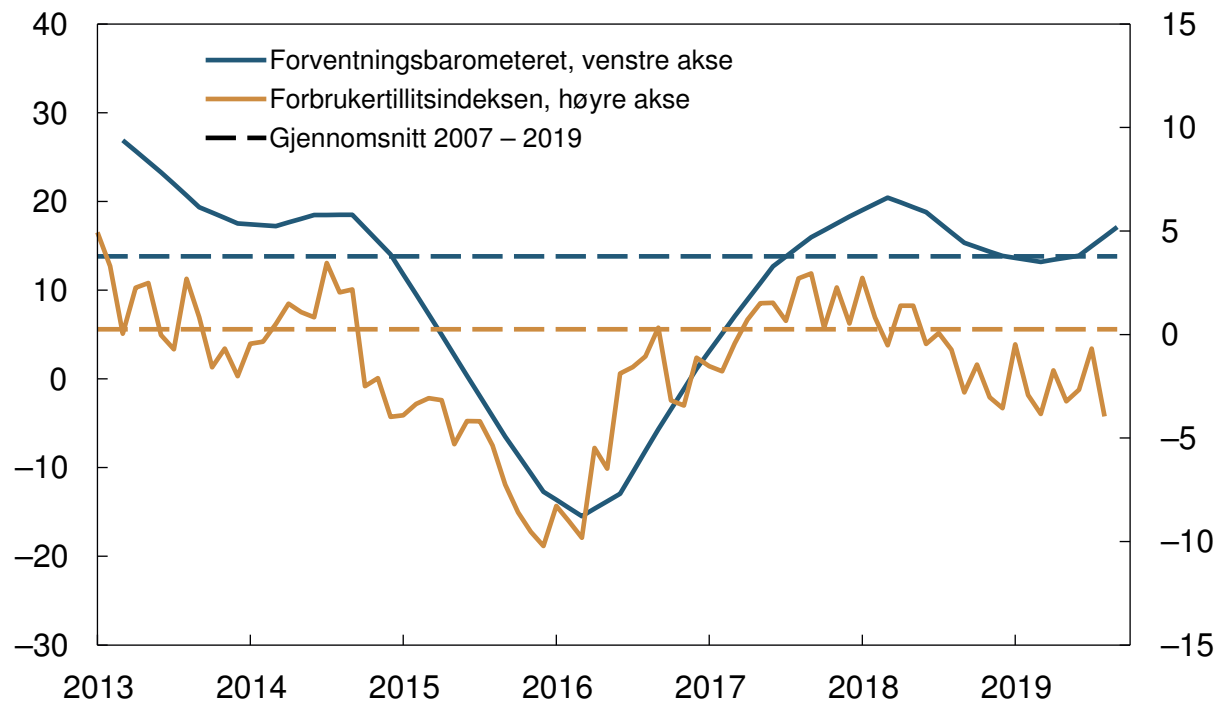
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.2 Produksjonsvekst i ulike næringer ifølge Regionalt nettverk.
Annualisert. Prosent

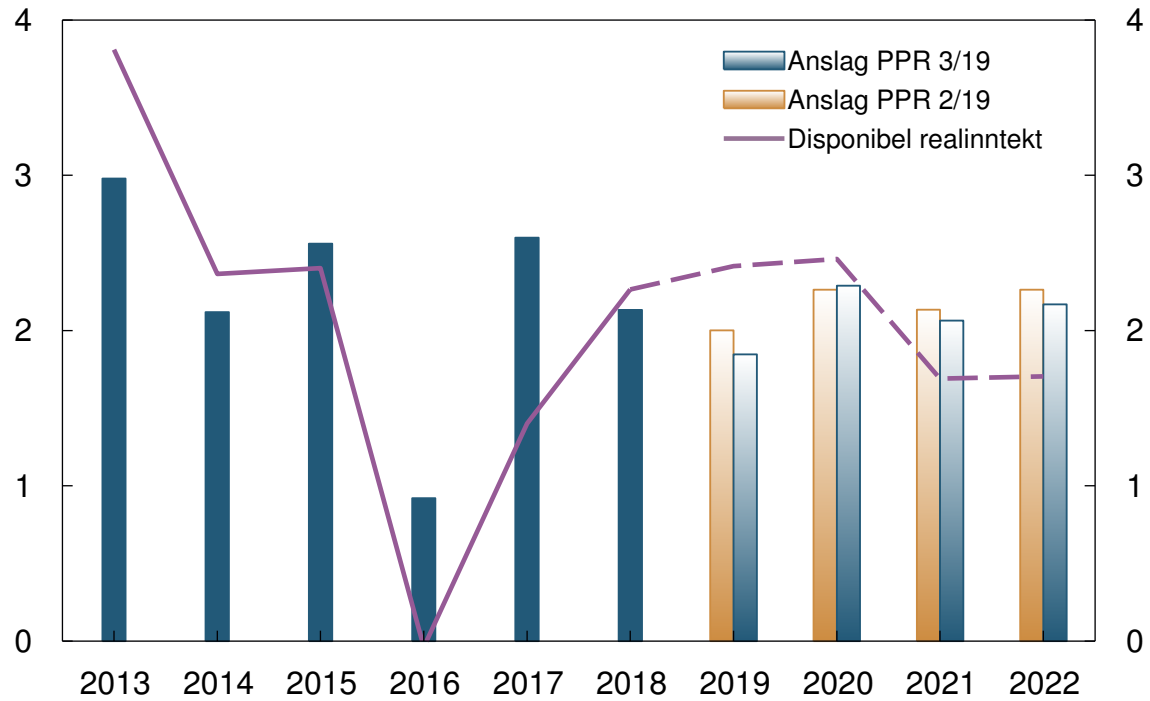
Kilde: Norges Bank

Figur 4.3 Forbrukertillit. Nettotall. Kantar TNS Forventningsbarometer for husholdningene. 1. kv. 2013 – 3. kv. 2019. Opinions forbrukertillitsindeks (CCI). Januar 2013 – august 2019

Kilder: ForbrukerMeteret™ fra Opinion, Kantar TNS og Norges Bank

Figur 4.4 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponibel realinntekt^{2), 3)}
Årsvkst. Prosent. 2013 – 2022⁴⁾

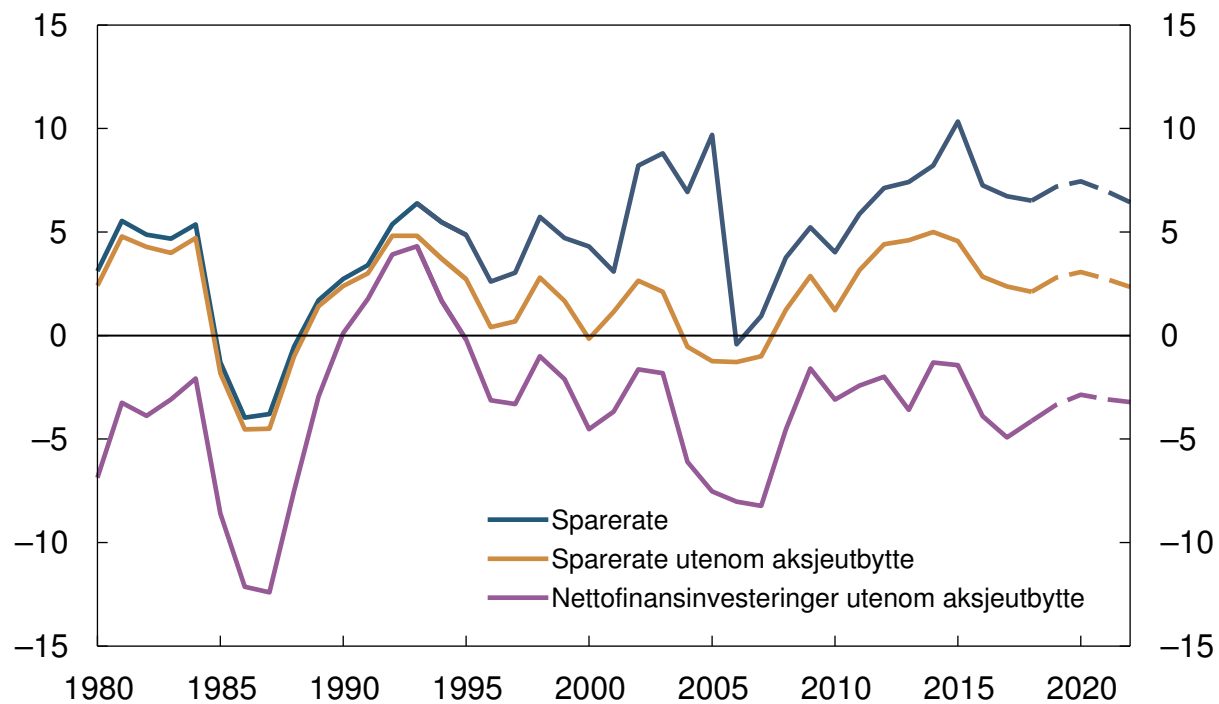

1) Virkedagskorrigeret. 2) Utenom aksjeutbytte. 3) Inkluderer ideelle organisasjoner.

4) Anslag for 2019 – 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

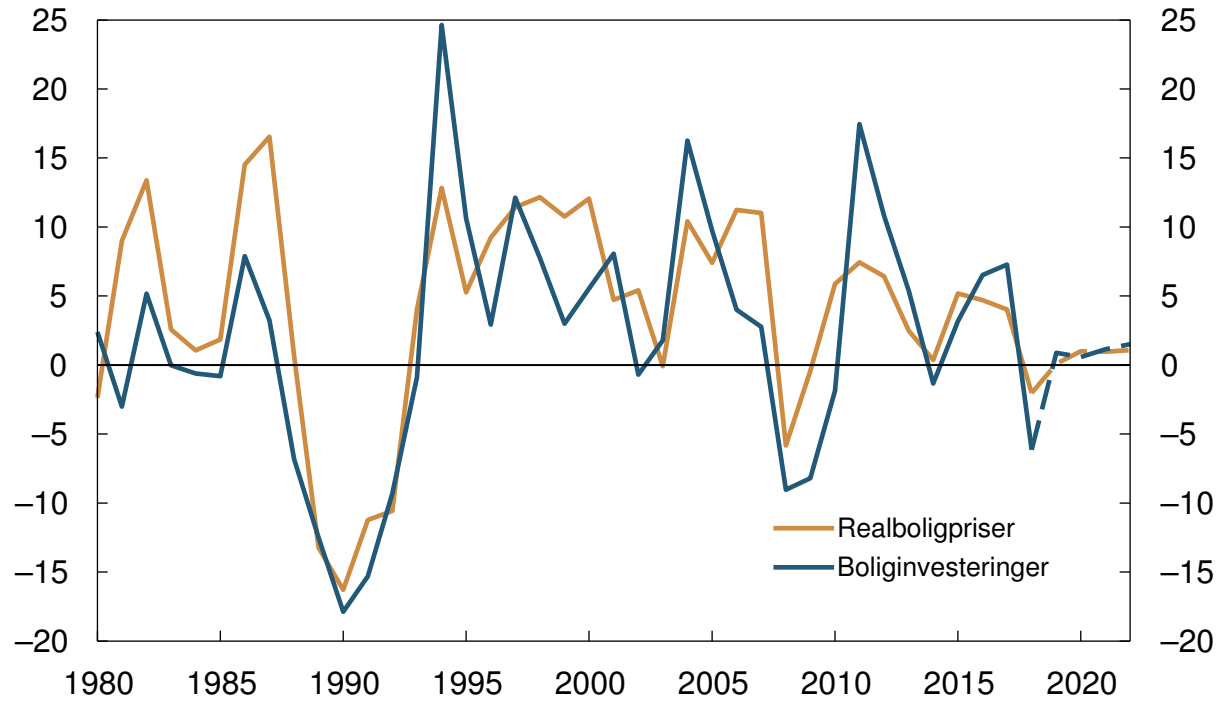
Figur 4.5 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer.
Andel av disponibel inntekt. Prosent. 1980 – 2022¹⁾

1) Anslag for 2019 – 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

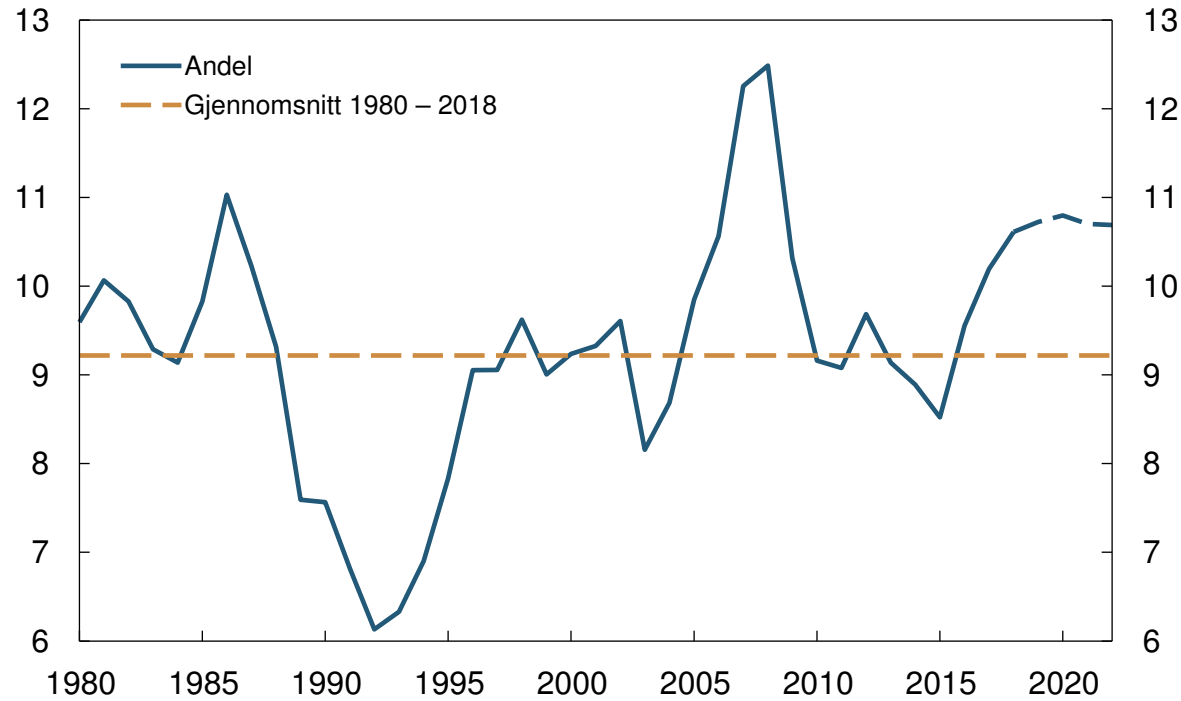
Figur 4.6 Boliginvesteringer¹⁾ og realboligpriser²⁾.
Årsvekst. Prosent. 1980 – 2022³⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Deflatert med KPI. 3) Anslag for 2019 – 2022.

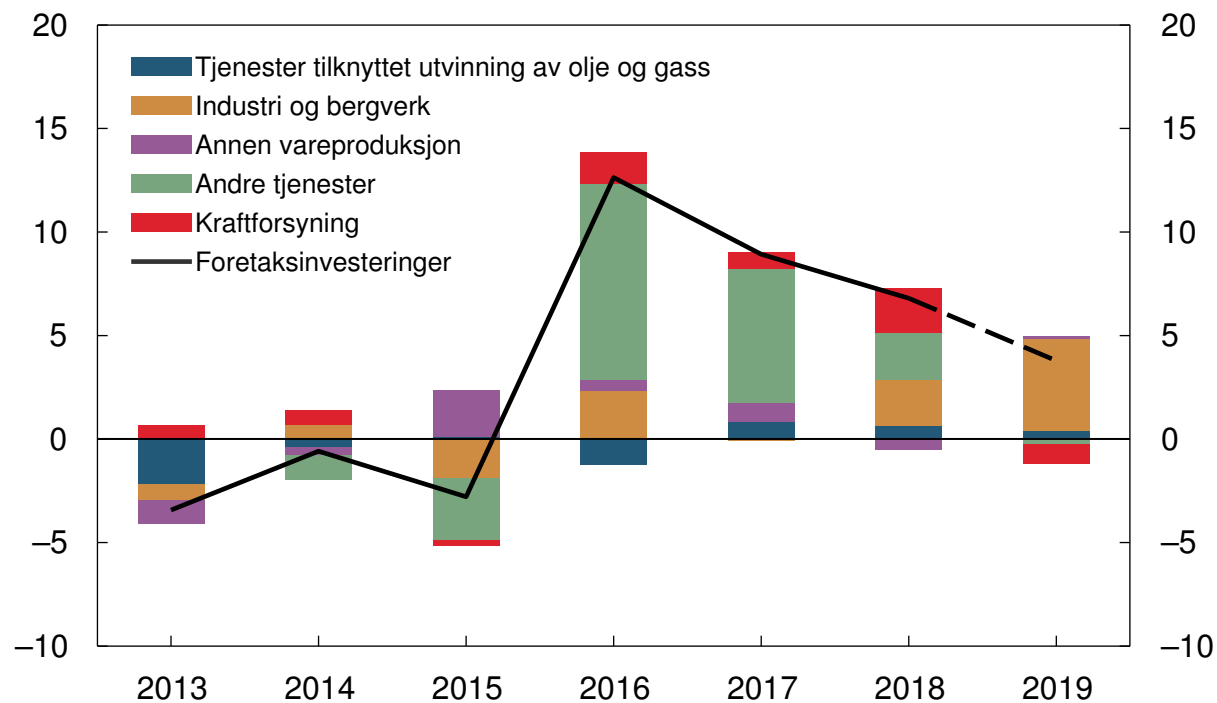
Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norsk Eiendomsmeglerforbund (NEF), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.7 Foretaksinvesteringer i Fastlands-Norge.¹⁾ Andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 1980 – 2022²⁾

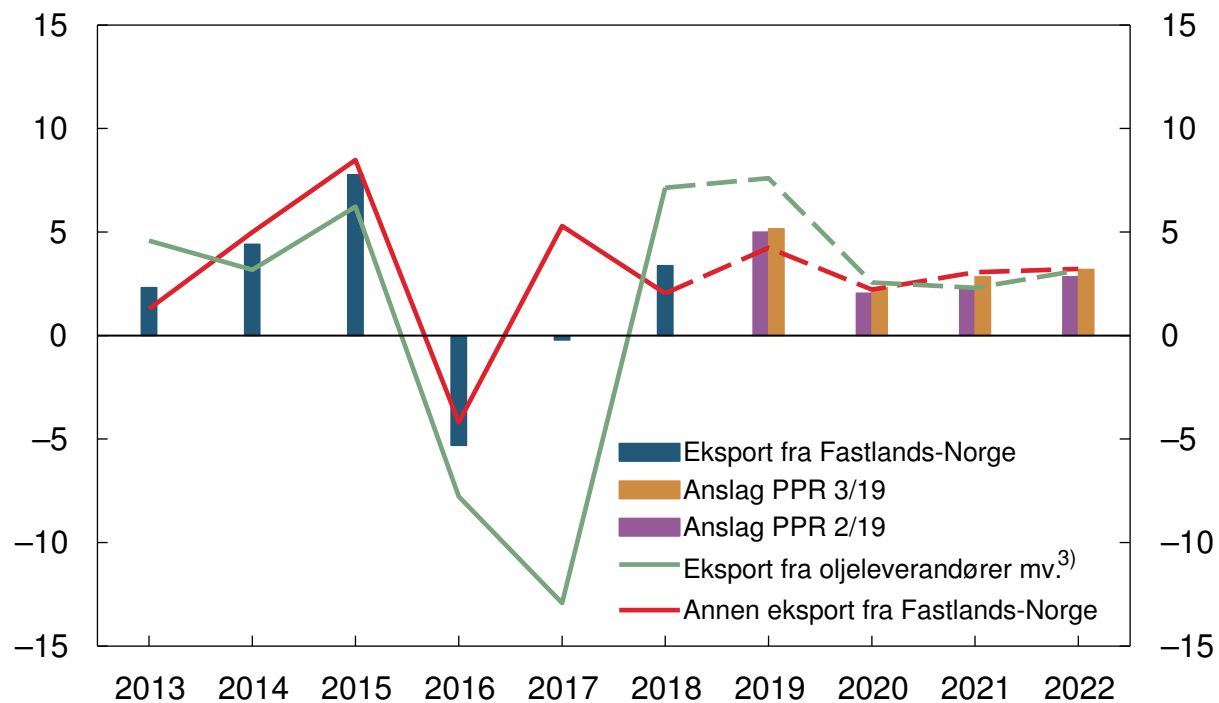
1) Virkedagskorrigert. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.8 Foretaksinvesteringer i Fastlands-Norge i ulike sektorer.¹⁾
 Bidrag til årsvekst. Prosentenheter. 2013 – 2019²⁾

1) Virkedagskorrigert. 2) Anslag for 2019.
 Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

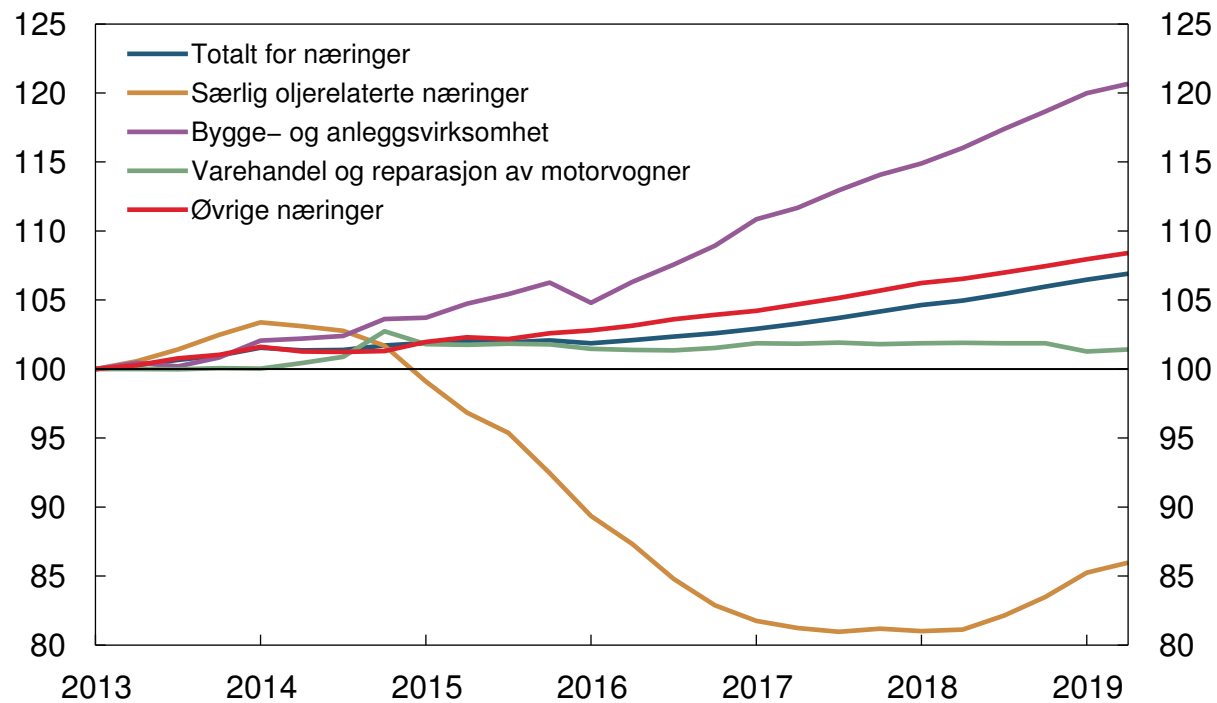
Figur 4.9 Eksport fra Fastlands-Norge.¹⁾ Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022. 3) Vare- og tjenestegrupper i nasjonalregnskapet hvor oljeleverandører står for en betydelig del av eksporten.

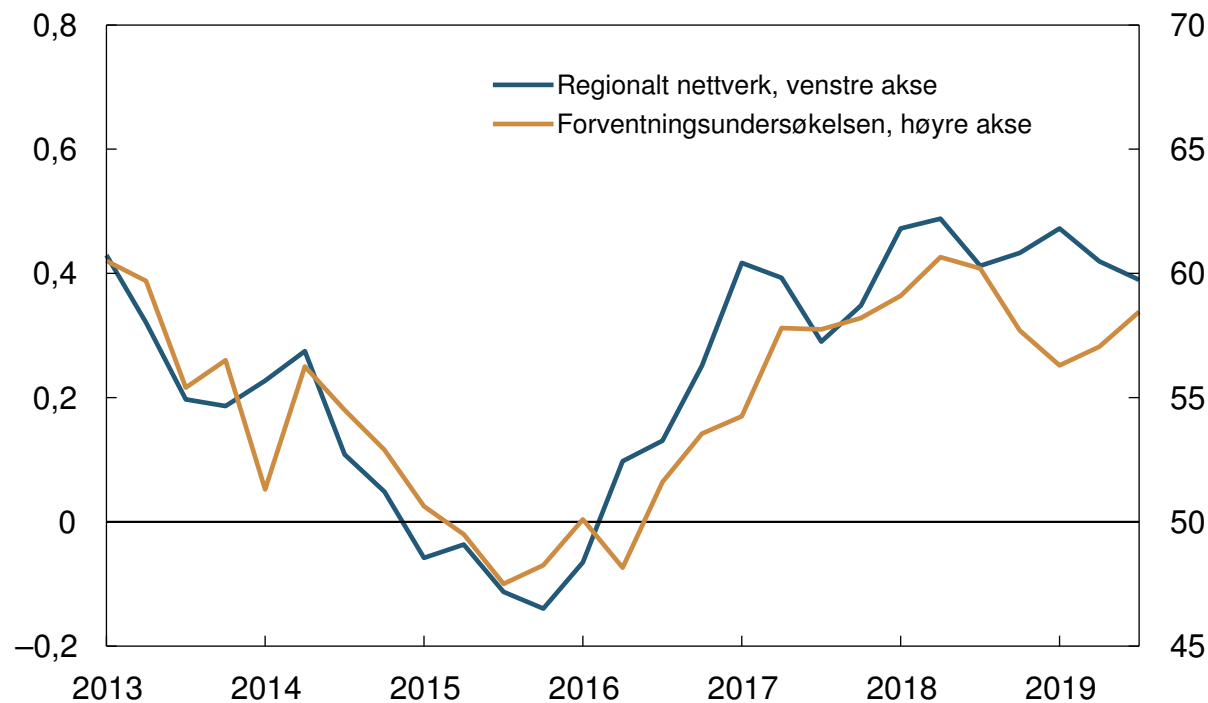
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.10 Sysselsatte personer. Lønnstakere og selvstendige. Sesongjustert. Indeks. 1. kv. 2013 = 100. 1. kv. 2013 – 2. kv. 2019

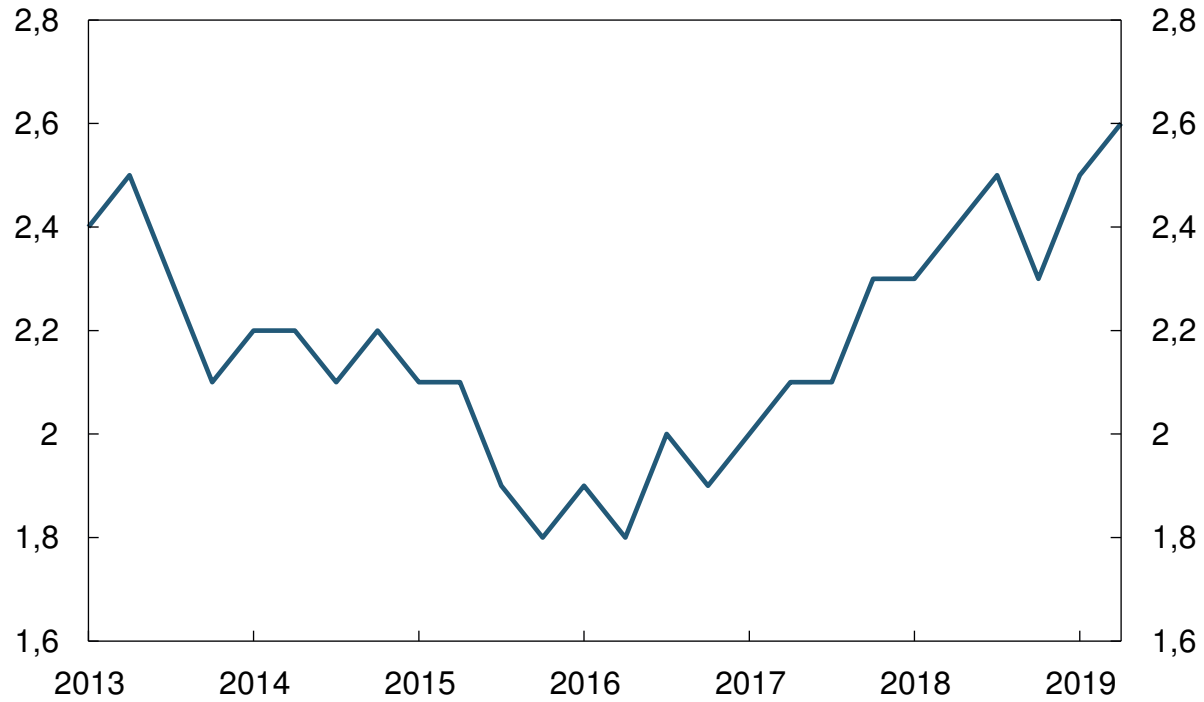
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.11 Forventet sysselsetting.¹⁾ Regionalt nettverk. Kvartalsvekst. Sesongjustert. Prosent. Norges Banks forventningsundersøkelse. Diffusjonsindeks.²⁾ 1. kv. 2013 – 3. kv. 2019

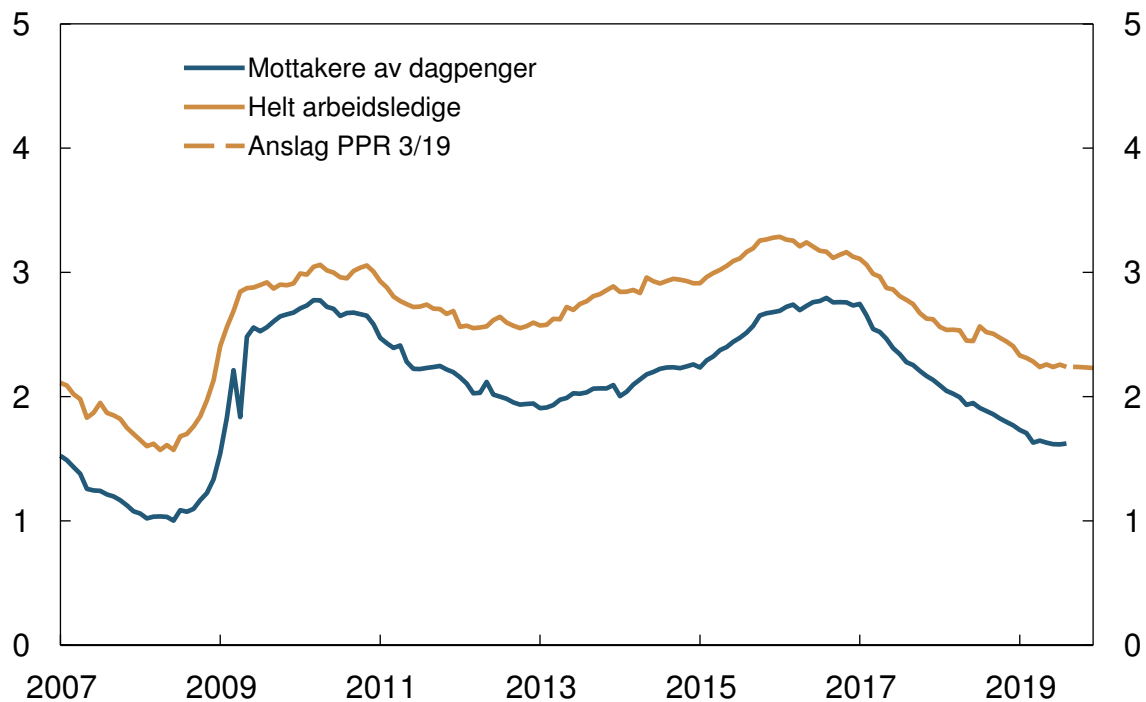
1) Forventet endring i sysselsetting neste tre måneder. 2) Andel av næringslivsledere som venter "flere ansatte" i egen bedrift neste tolv måneder + 1/2 * andel som venter "like mange ansatte".
Kilder: Epinion og Norges Bank

Figur 4.12 Ledige stillinger. Andel av totalt antall stillinger.
Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2013 – 2. kv. 2019

Kilde: Statistisk sentralbyrå

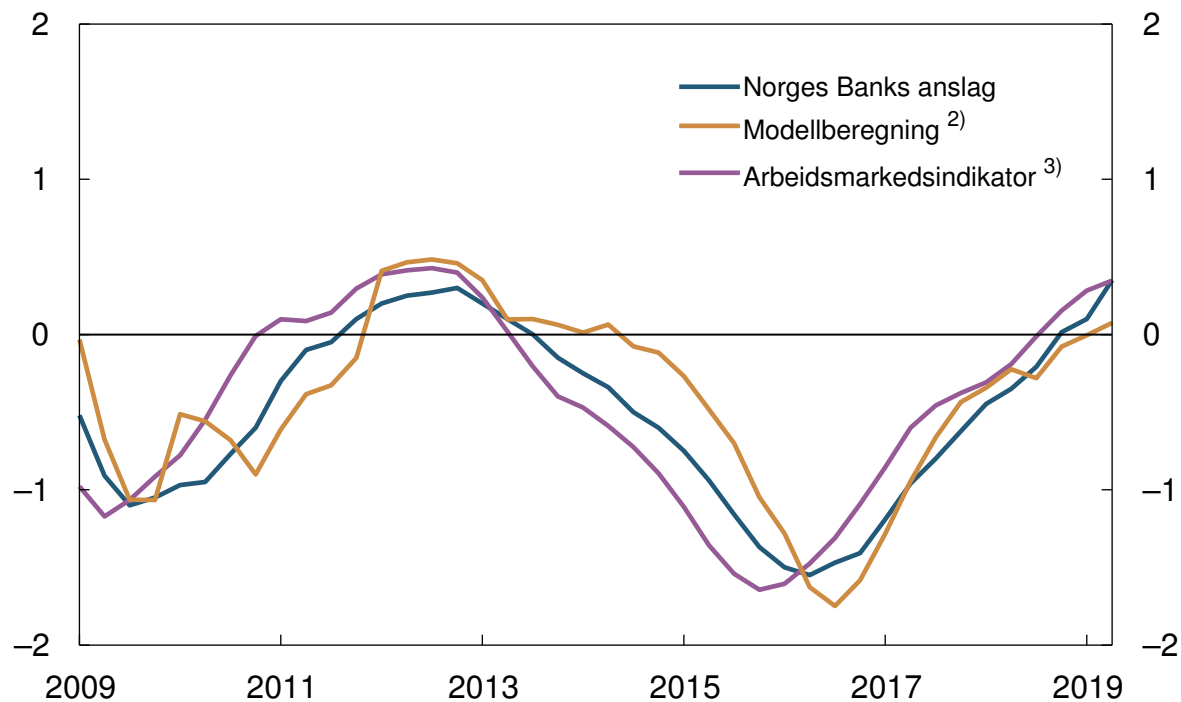
Figur 4.13 Dagpengemottakere¹⁾ og arbeidsledige ifølge NAV. Andel av arbeidsstyrken. Sesongjustert. Prosent. Januar 2007 – desember 2019²⁾

1) Om lag halvparten av de helt arbeidsledige mottar dagpenger. I tillegg er det noen delvis arbeidsledige og personer på tiltak som har rett på dagpenger. 2) Anslag for september 2019 – desember 2019.

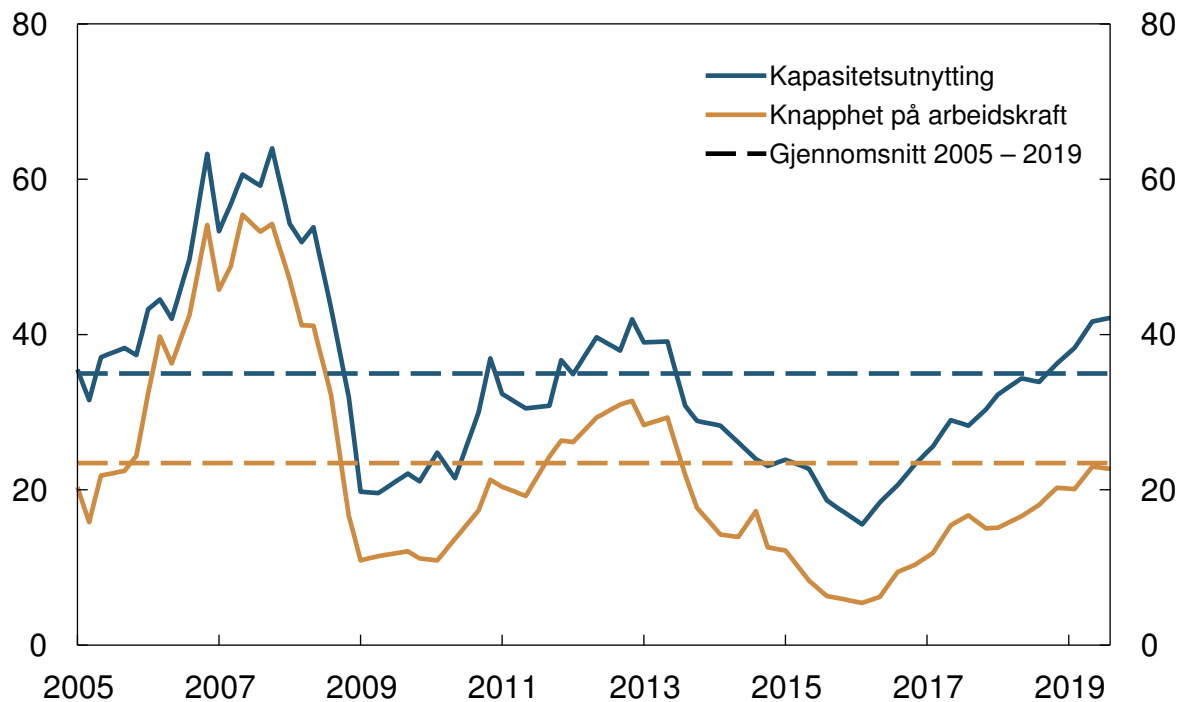
Kilder: NAV og Norges Bank

Figur 4.14 Estimer på produksjonsgapet.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2009 – 2. kv. 2019

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge. **2)** Se ramme side 34 i *Pengepolitisk rapport 4/17*. **3)** Indikator for produksjonsgapet basert på arbeidsmarkedet. Nærmere utdyping er gitt i Hagelund, K., F. Hansen og Ø. Robstad (2018) «Modellberegninger av produksjonsgapet». *Staff Memo 4/2018*. Norges Bank.
Kilde: Norges Bank

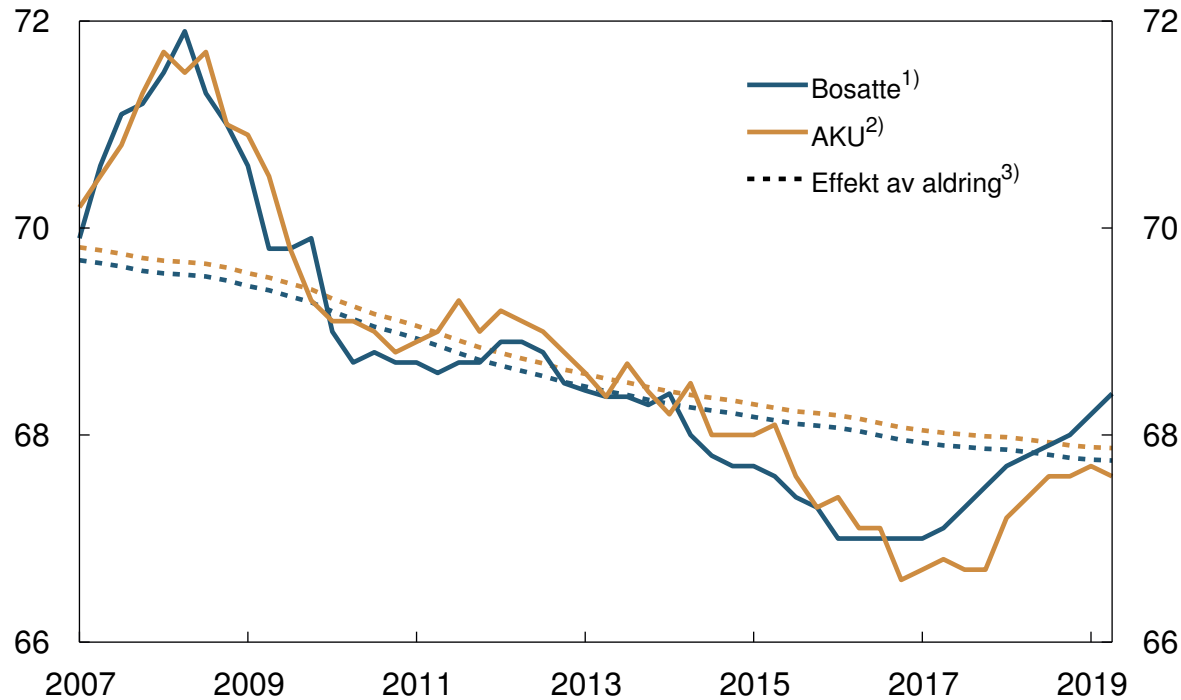
Figur 4.15 Kapasitetsutnyttning¹⁾ og knapphet på arbeidskraft²⁾ ifølge Regionalt nettverk. Prosent. Januar 2005 – august 2019

1) Andel av kontaktene som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte vekst i etterspørselen.
2) Andel av kontaktene som svarer at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen. Spørsmålet om arbeidskraft er bare stilt til de bedriftene som har oppgitt å ha full kapasitetsutnyttning, men serien viser andelen av alle kontaktene i intervjurunden. Kommune- og sykehussektoren svarer ikke på spørsmålet om kapasitetsutnyttning, men svarer likevel på spørsmålet om arbeidskraft.

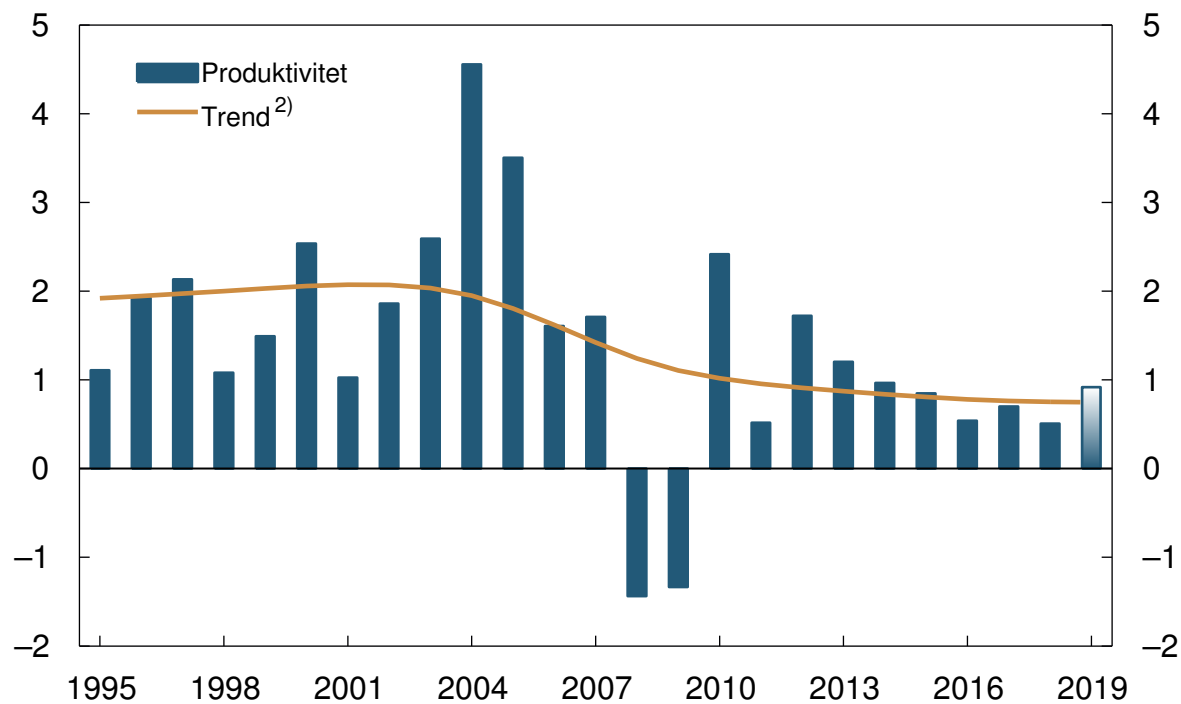
Kilde: Norges Bank

Figur 4.16 Sysselsatte som andel av befolkning 15 – 74 år.
Prosent. 1. kv. 2007 – 2. kv. 2019

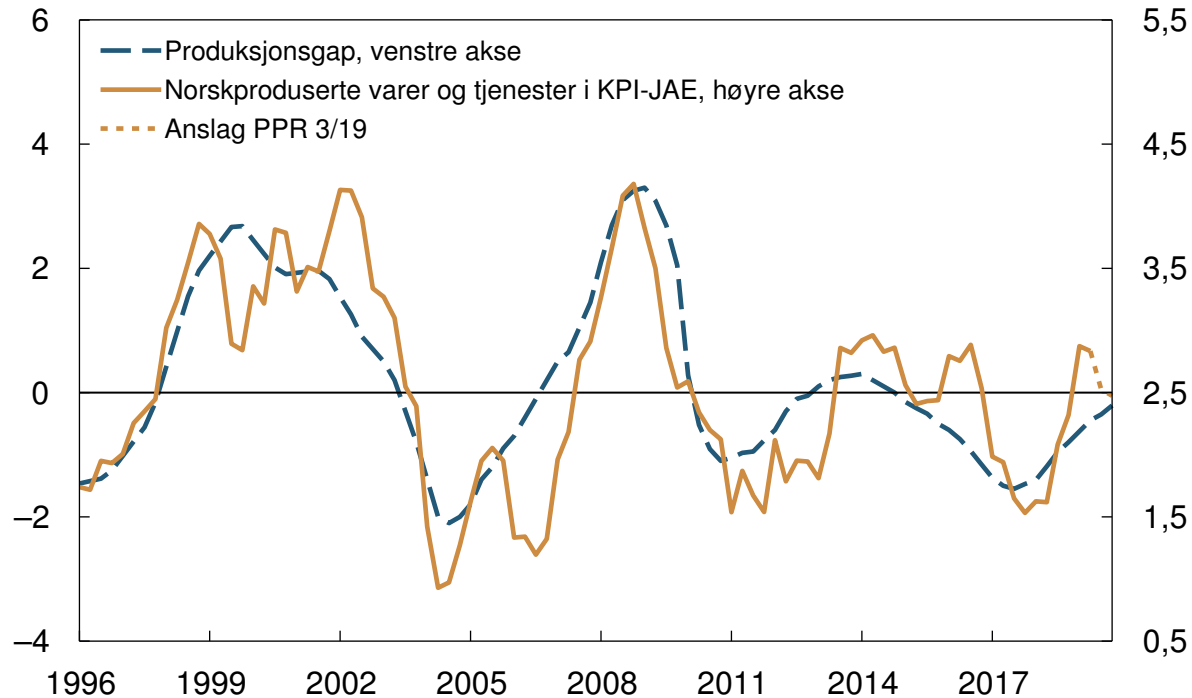
1) Sysselsetting (KNR) fratrukket personer på korttidsopphold (registerdata). Serien for personer på korttidsopphold er justert for brudd i 2015. **2)** Arbeidskraftsundersøkelsen. **3)** Utvikling i sysselsettingsandelen dersom sysselsettingsandelene for hvert femårige årskull hadde vært uendret på nivåene fra 2013. Kurven faller på grunn av aldring av befolkningen 15–74 år. 2013 er valgt fordi kapasitetsutnyttingen dette året var etter vår vurdering nær et normalt nivå.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.17 Produktivitet. BNP for Fastlands-Norge per sysselsatt.
Årsvekst. 1995 – 2019¹⁾

1) Anslag for 2019. 2) Beregnet med et Hodrick Prescott filter med lambda = 100.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

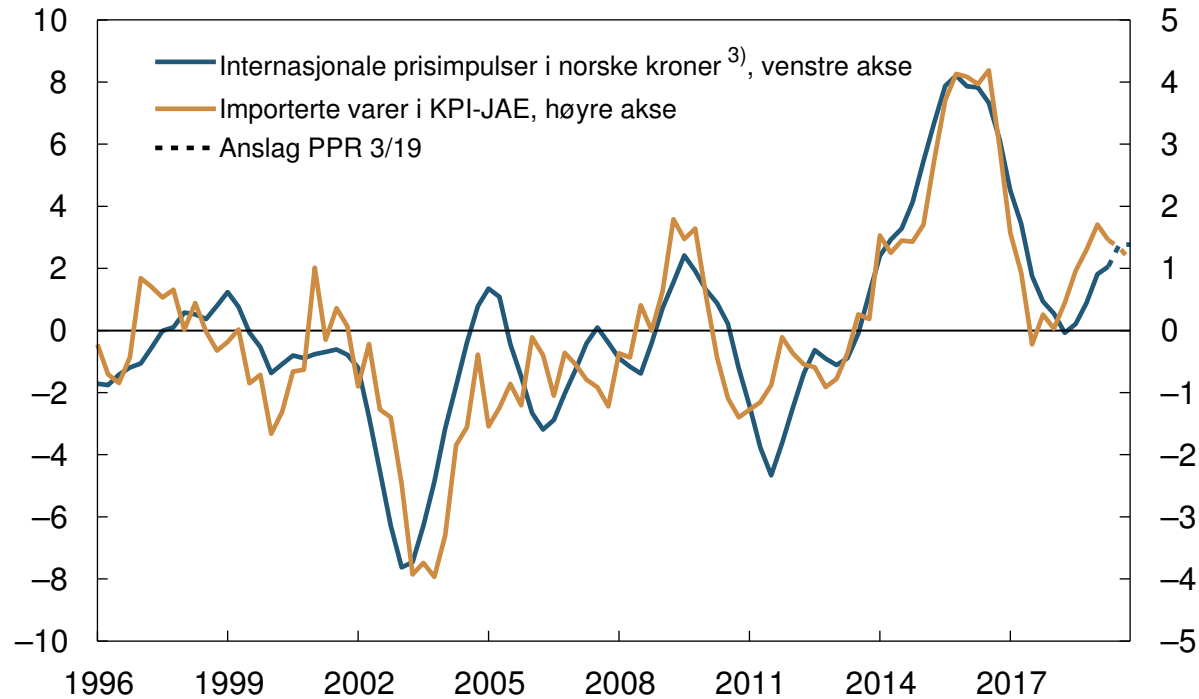
Figur 4.18 Norskproduserte varer og tjenester i KPI-JAE ^{1).} ²⁾ Firekvartalersvekst. Prosent. Tidsforskjøvet produksjonsgap. ³⁾ Prosent. 1. kv. 1996 – 4. kv. 2019

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. **2)** Norges Banks estimerer. 1. kv. 1996 – 2. kv. 2019. Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2019. **3)** Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge. Gapet er forskjøvet frem fem kvartaler og viser tall for 4. kv. 1994 – 3. kv. 2018.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.19 Importerte varer i KPI-JAE¹⁾ og internasjonale prisimpulser i norske kroner.
Firekvartalersvekst. 1. kv. 1996 – 4. kv. 2019²⁾

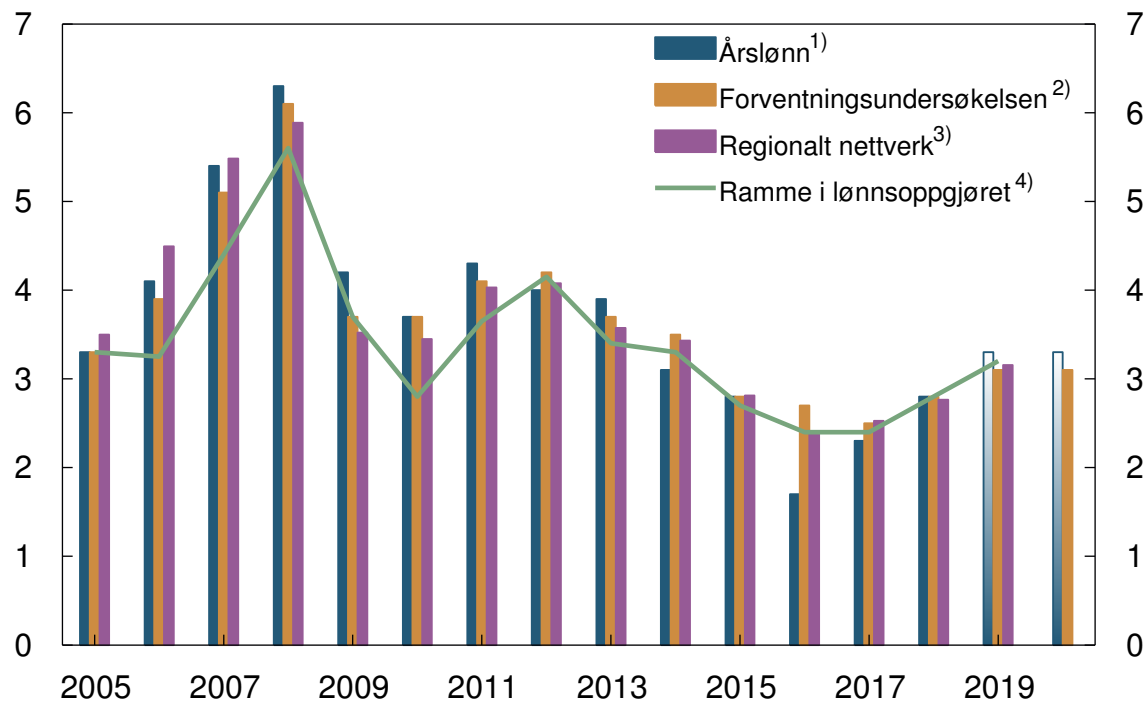

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2019.

3) Enkelt gjennomsnitt siste åtte kvartaler.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

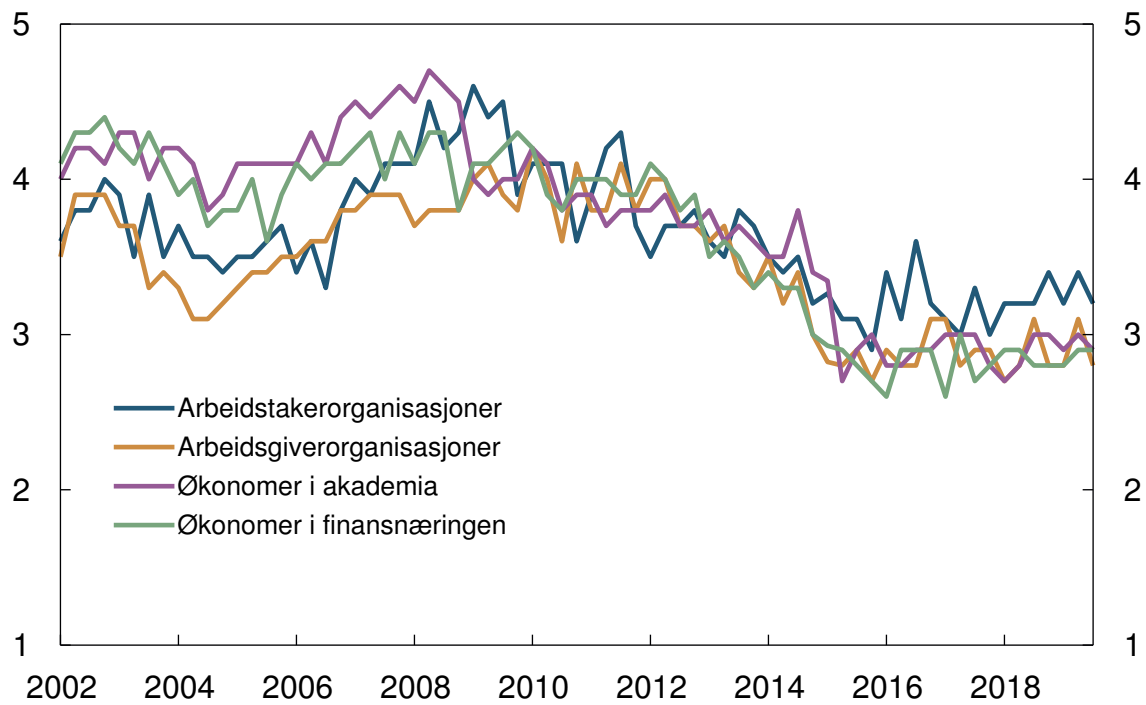
Figur 4.20 Lønn, lønnsramme og lønnsforventninger.
Årsvkst. Prosent. 2005 – 2020

1) Faktisk årslønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå. Norges Banks anslag for 2019 og 2020. 2) Partene i arbeidslivets forventninger til årslønnsvekst inneværende år målt ved Norges Banks forventningsundersøkelse i 3. kvartal hvert år og forventningene til årslønnsvekst i 2020 målt i 3. kvartal 2019. 3) Forventninger til årslønnsvekst inneværende år fra Regionalt nettverk i løpet av 3. kvartal hvert år. 4) Før 2014: for industriarbeidere, som anslått av riksmegler eller NHO. Fra 2014: for industrien samlet, basert på vurderinger gjort av NHO i forståelse med LO.

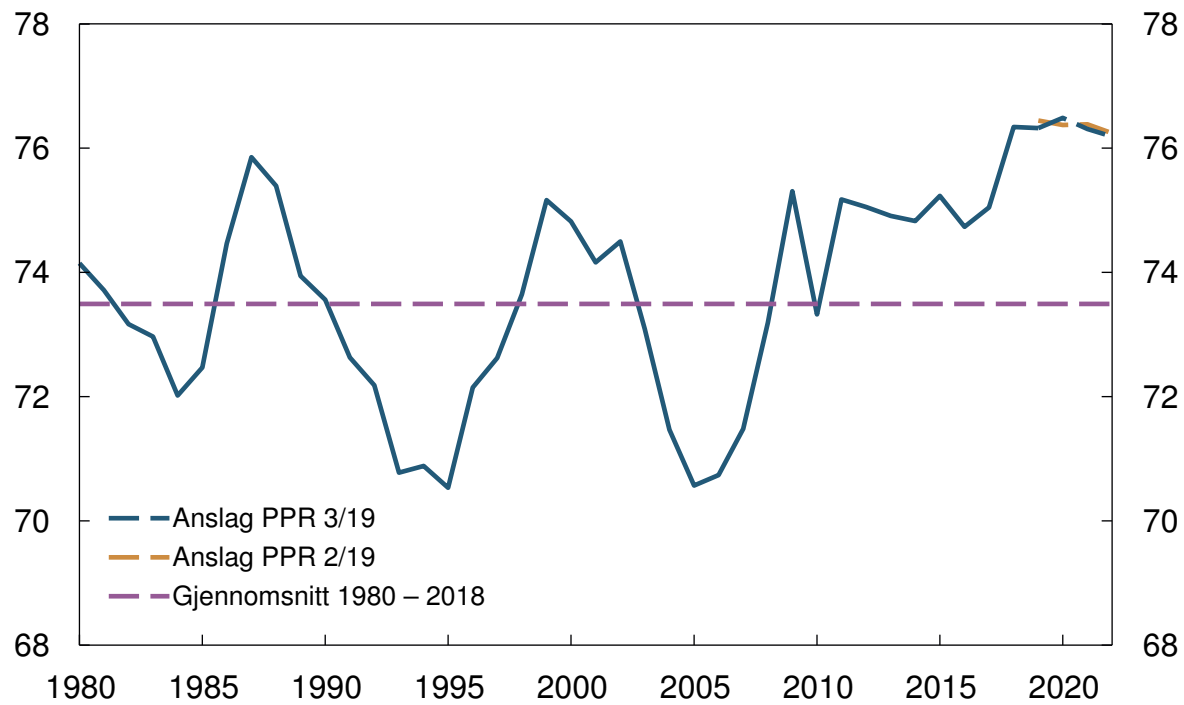
Kilder: Epinion, Kantar TNS, LO, NHO, Opinion, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.21 Forventet årslønnsvekst om fem år.
Prosent. 1. kv. 2002 – 3. kv. 2019

Kilder: Epinion, Kantar TNS og Opinion

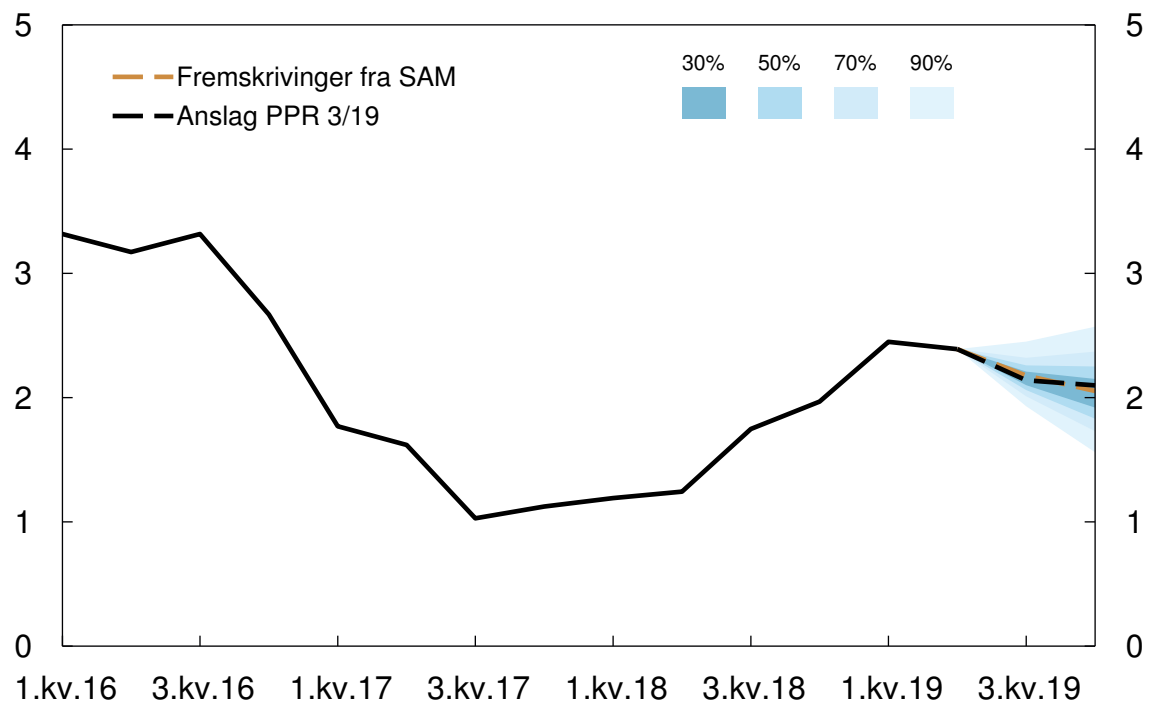
Figur 4.22 Lønnskostnadsandel for Fastlands-Norge.¹⁾ Prosent. 1980 – 2022²⁾

1) Lønnskostnader som andel av faktorinntekter. 2) Anslag for 2019 – 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.23 KPI-JAE¹⁾ med usikkerhetsvifte fra SAM²⁾.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2016 – 4. kv. 2019³⁾

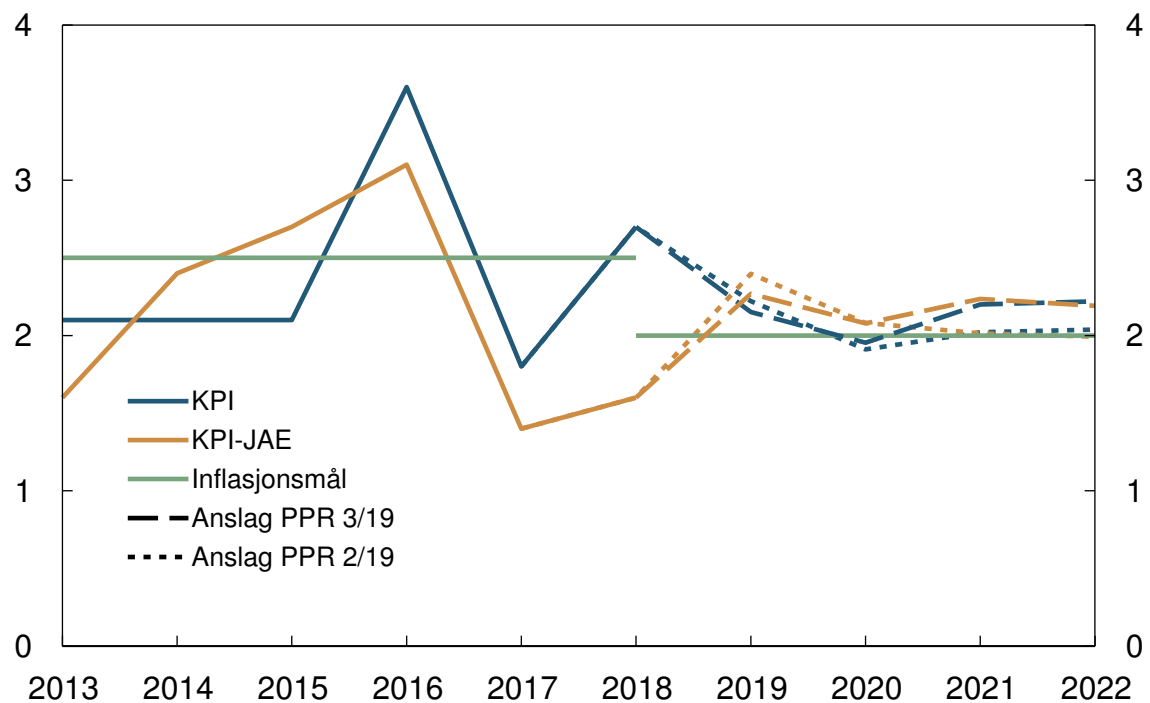

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) System for sammenveing av korttidsmodeller.

3) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2019.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

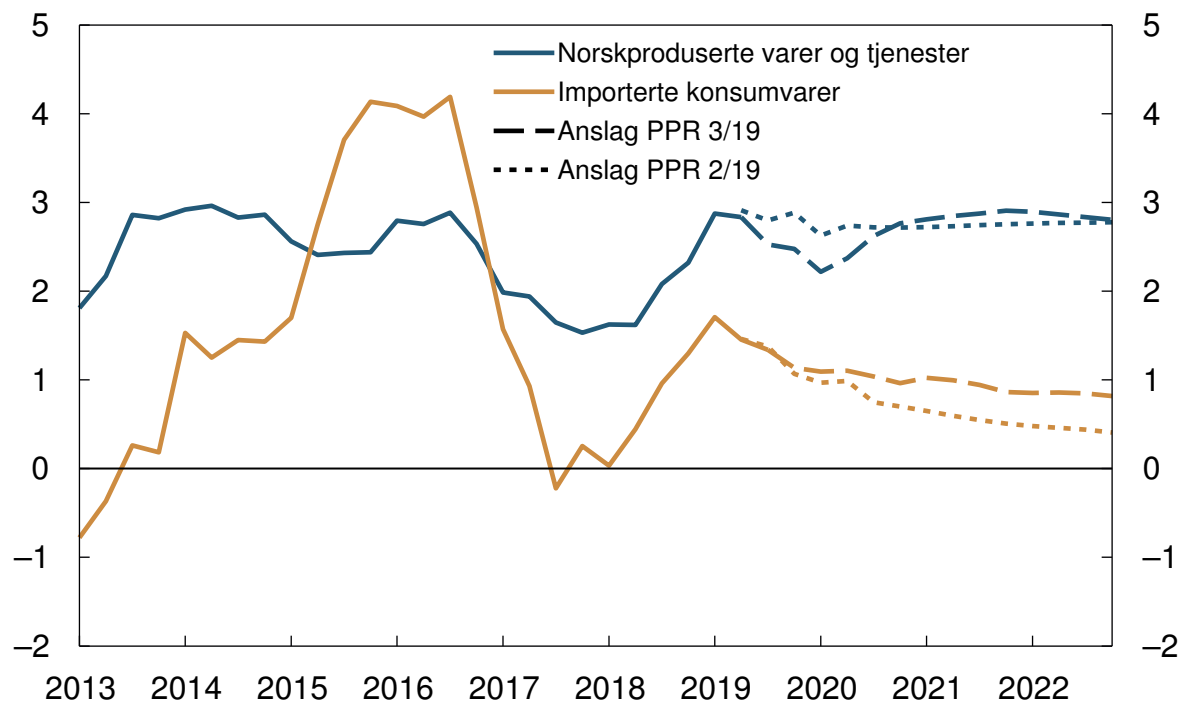
Figur 4.24 KPI og KPI-JAE¹⁾. Årsvekst. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for 2019 – 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

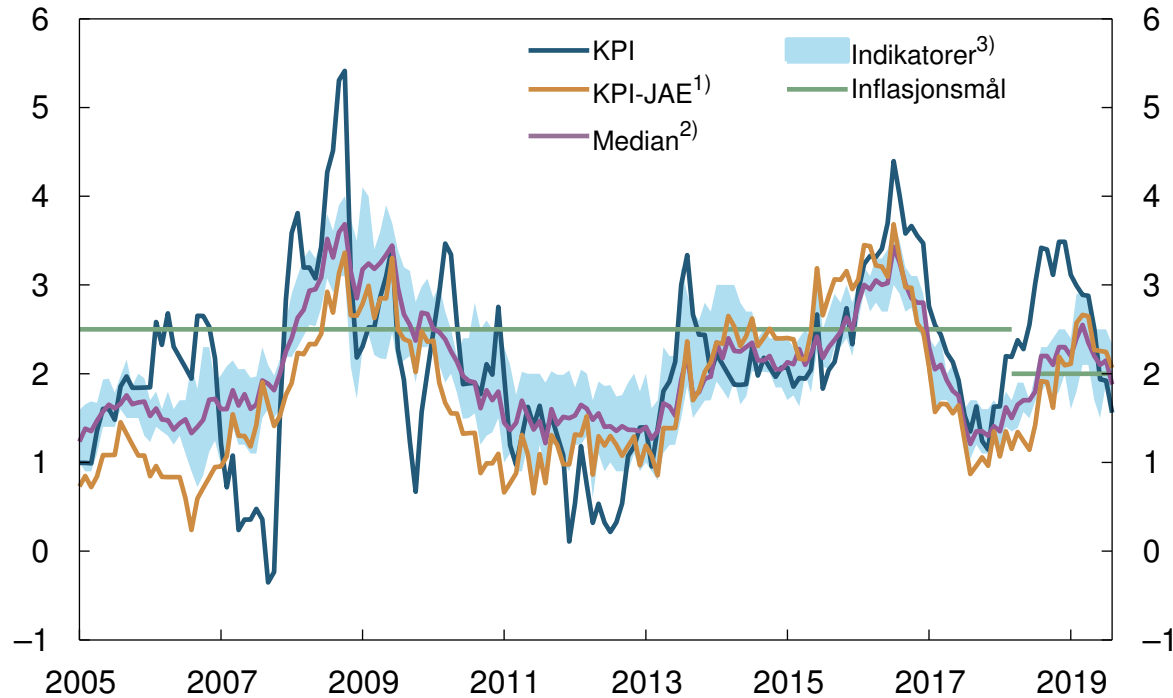
Figur 4.25 Norskproduserte varer og tjenester og importerte konsumvarer i KPI-JAE ¹⁾. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022 ²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

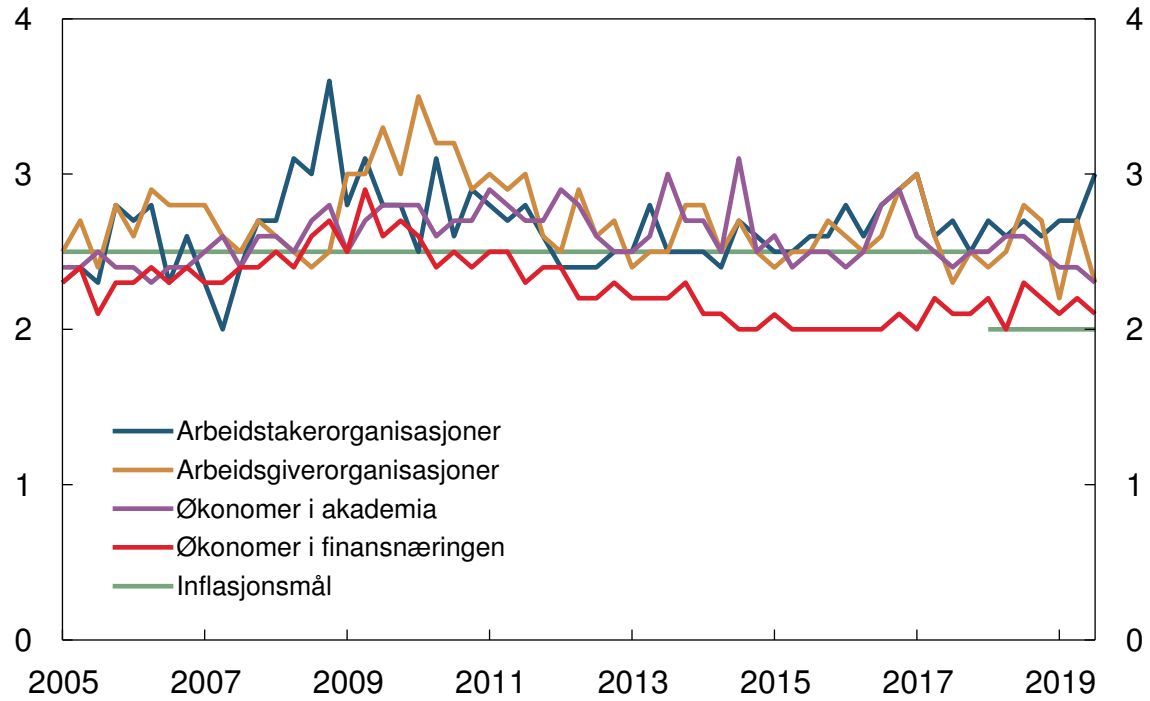
Figur 4.A KPI og indikatorer for underliggende inflasjon.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2005 – august 2019

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Median av KPIM, KPIXE, 20% trimmet snitt, vektet median, KPI-XV og KPI-felles. 3) Båndet viser høyeste og laveste verdi for KPIM, KPIXE, 20% trimmet snitt, vektet median, KPI-XV og KPI-felles.

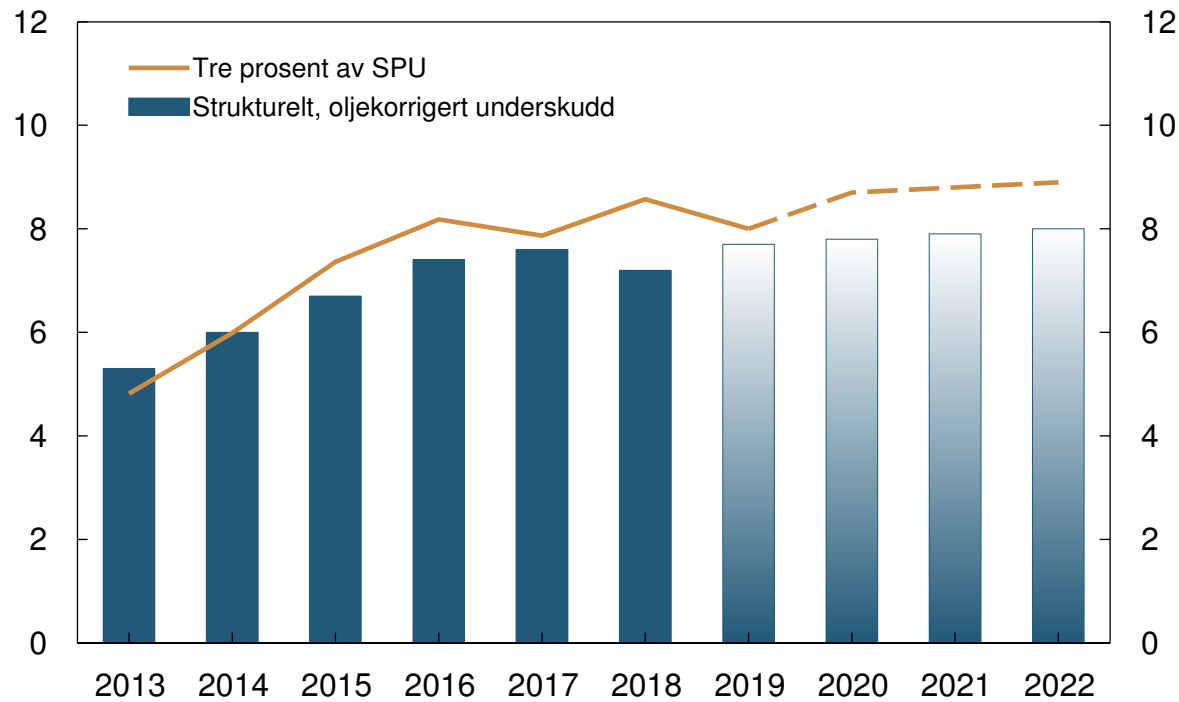
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.B Forventet tolv månedersvekst i KPI om fem år.
Prosent. 1. kv. 2005 – 3. kv. 2019

Kilder: Epinion, Kantar TNS og Opinion

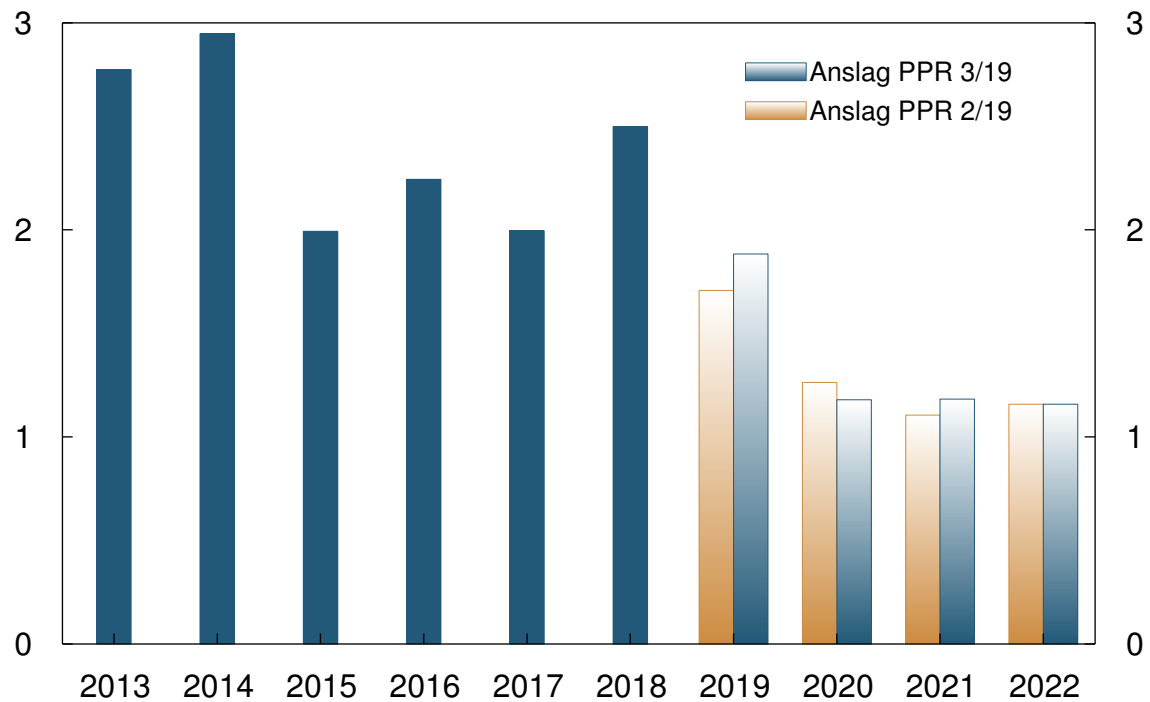
Figur 4.C Strukturelt, oljekorrigert underskudd og tre prosent av SPU¹⁾. Andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Statens pensjonsfond utland. 2) Anslag for 2019 – 2022.

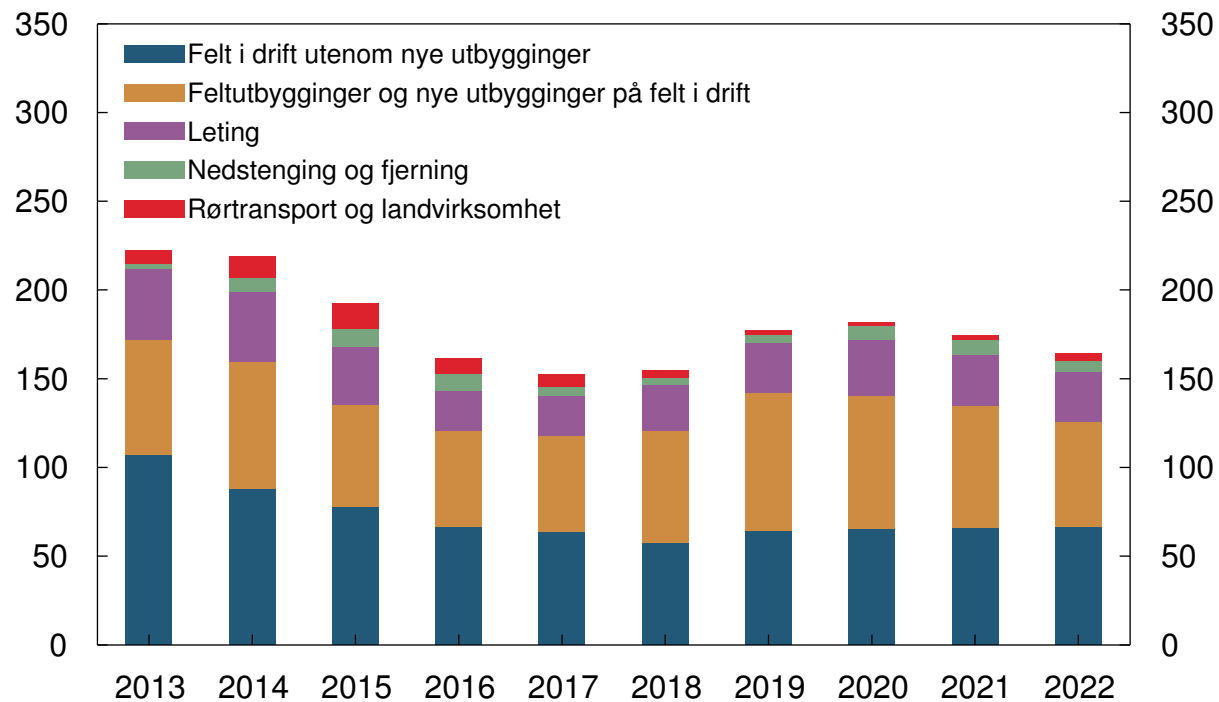
Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 4.D Etterspørsel fra offentlig forvaltning¹⁾. Årsvekst.
Prosent. 2013 – 2022²⁾

1) Virkedagskorrigeret. 2) Anslag for 2019 – 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

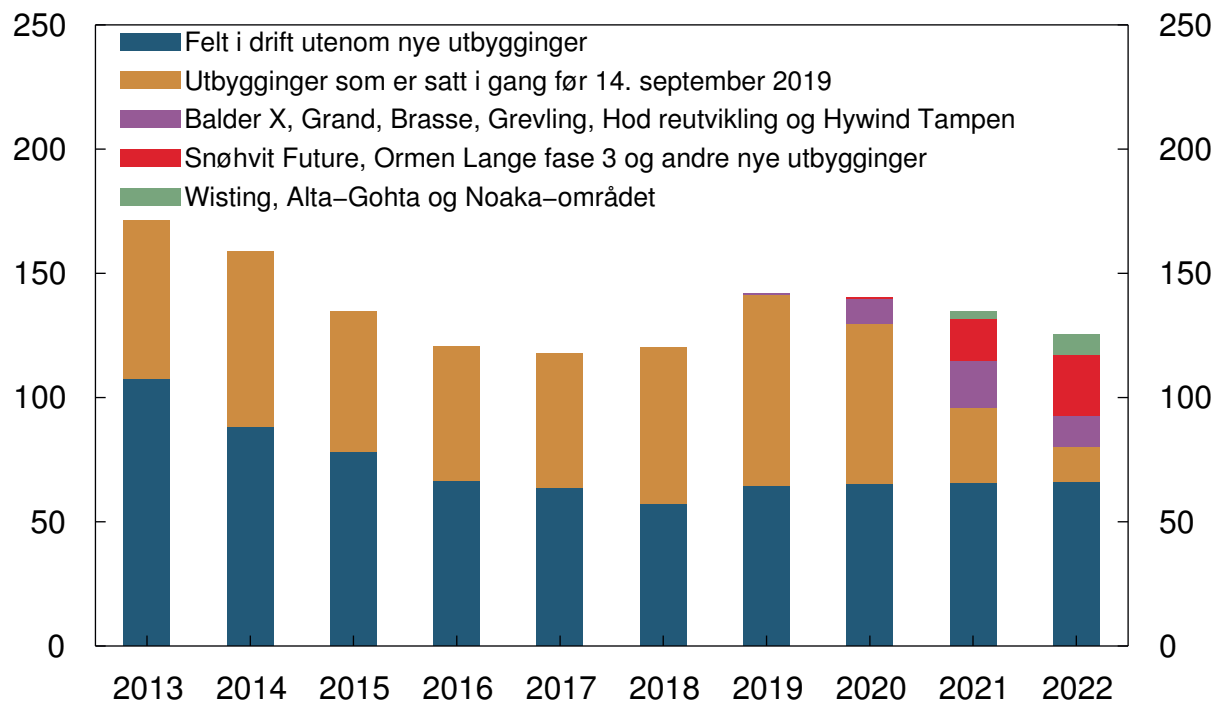
Figur 4.E Petroleumsinvesteringer. Faste 2019-priser.
Milliarder kroner. 2013 – 2022 ¹⁾

1) Anslag for 2019 – 2022. Tallene for 2013 – 2018 er hentet fra investeringstillingen til Statistisk sentralbyrå og er deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Indeksen anslås å øke med 2 prosent per år i 2019 og 2020.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

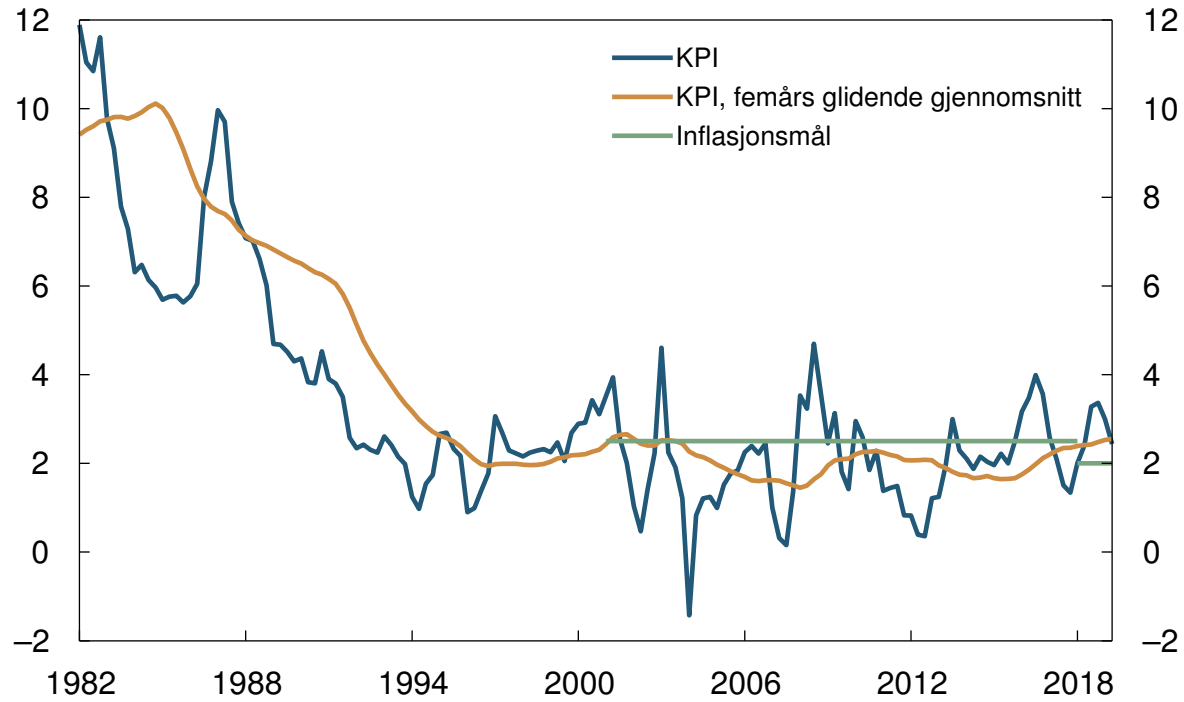
Figur 4.F Investeringer innen feltutbygging og felt i drift. Faste 2019-priser.
Milliarder kroner. 2013 – 2022 ¹⁾

1) Anslag for 2019 – 2022. Tallene for 2013 – 2018 er hentet fra investeringstillingen til Statistisk sentralbyrå og er deflatert med prisindeksen for petroleumsinvesteringer i nasjonalregnskapet. Indeksen anslås å øke med 2 prosent per år i 2019 og 2020.

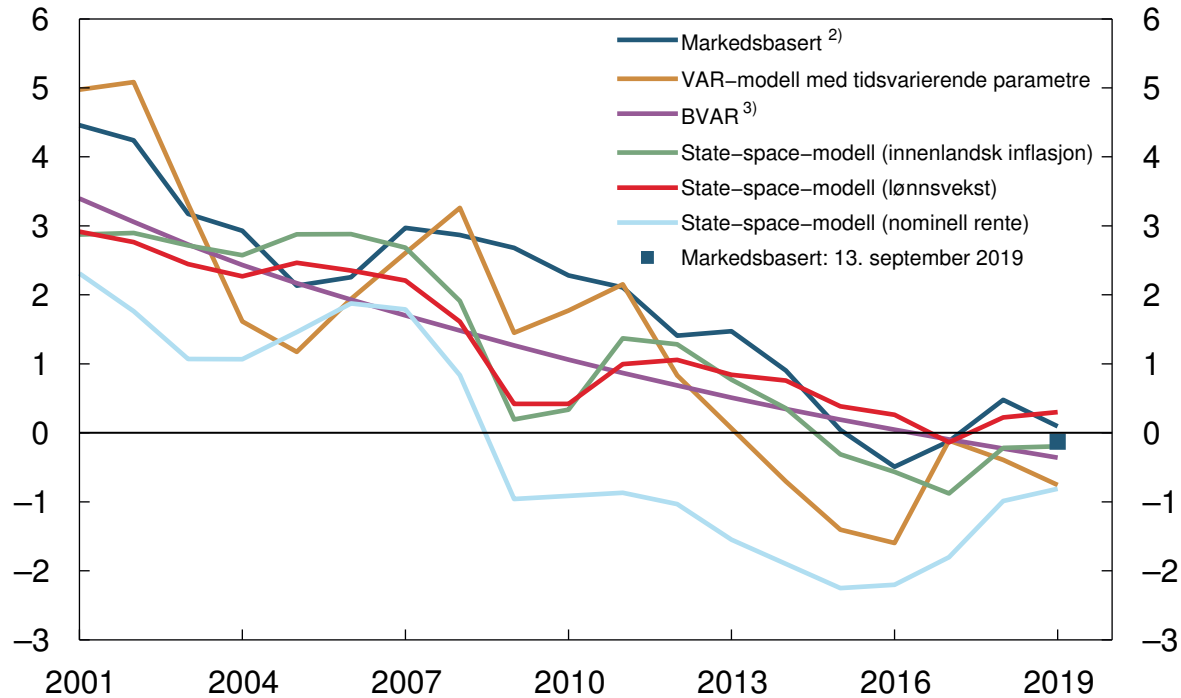
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.1 Konsumprisindeksen (KPI).
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 1982 – 2. kv. 2019

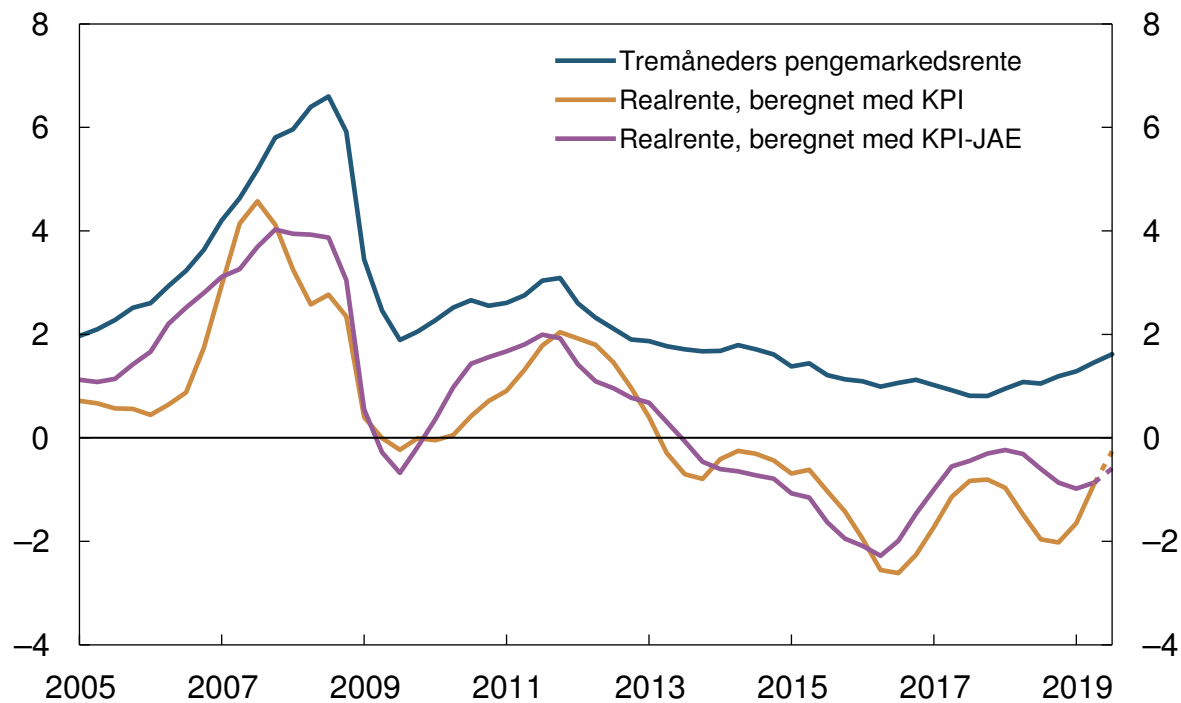
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.2 Modellanslag for nøytral realrente i Norge.¹⁾ Prosent. 2001 – 2019

1) Nærmere utdypning er gitt i Brubakk, L., J. Ellingsen, Ø. Robstad (2018) "Estimates of the neutral rate of interest in Norway". *Staff Memo 7/2018*. Norges Bank. 2) Implisitte femårs terminrenter om fem år basert på swaprenter med fem og ti års løpetid for Norge fratrukket inflasjonsmålet. 3) Den underliggende trenden i renten i en bayesiansk vektorautoregressiv modell.
Kilde: Norges Bank

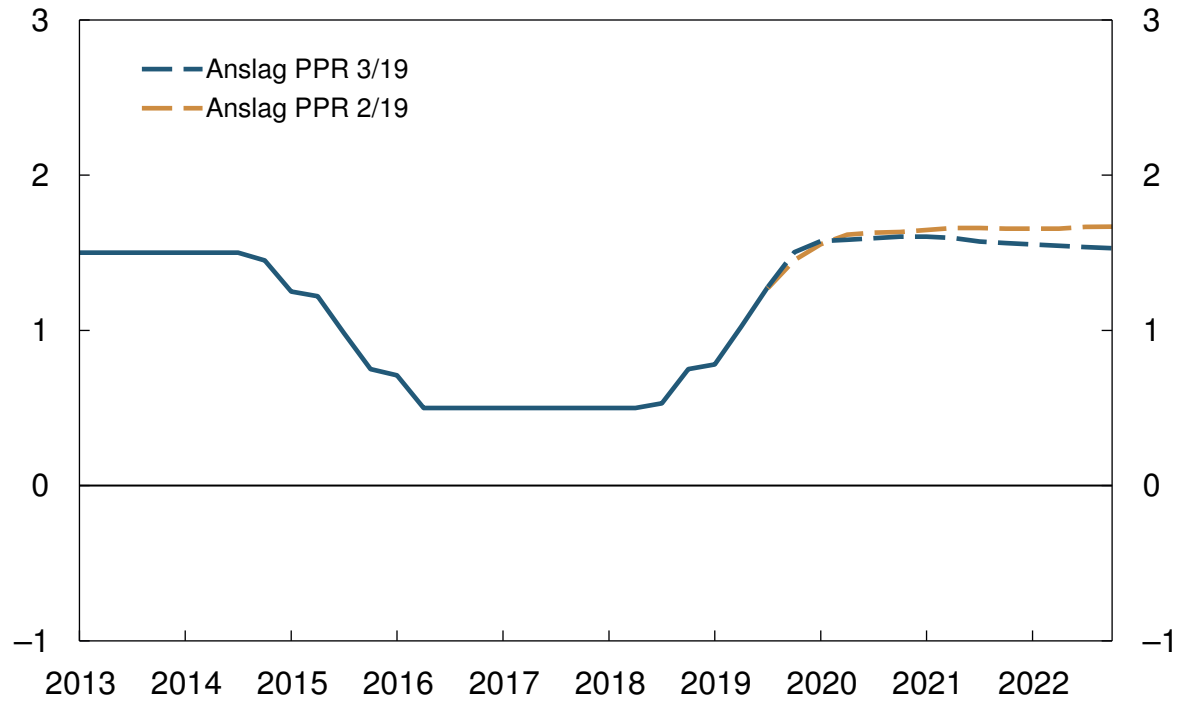
Figur 5.3 Tremåneders pengemarkedsrente og realrenter¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2005 – 2. kv. 2019²⁾

1) Tremåneders pengemarkedsrente deflatert med trekvartalers sentrert, glidende gjennomsnitt av firekvartalers prisvekst. 2) Anslag for 2. kv. 2019.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

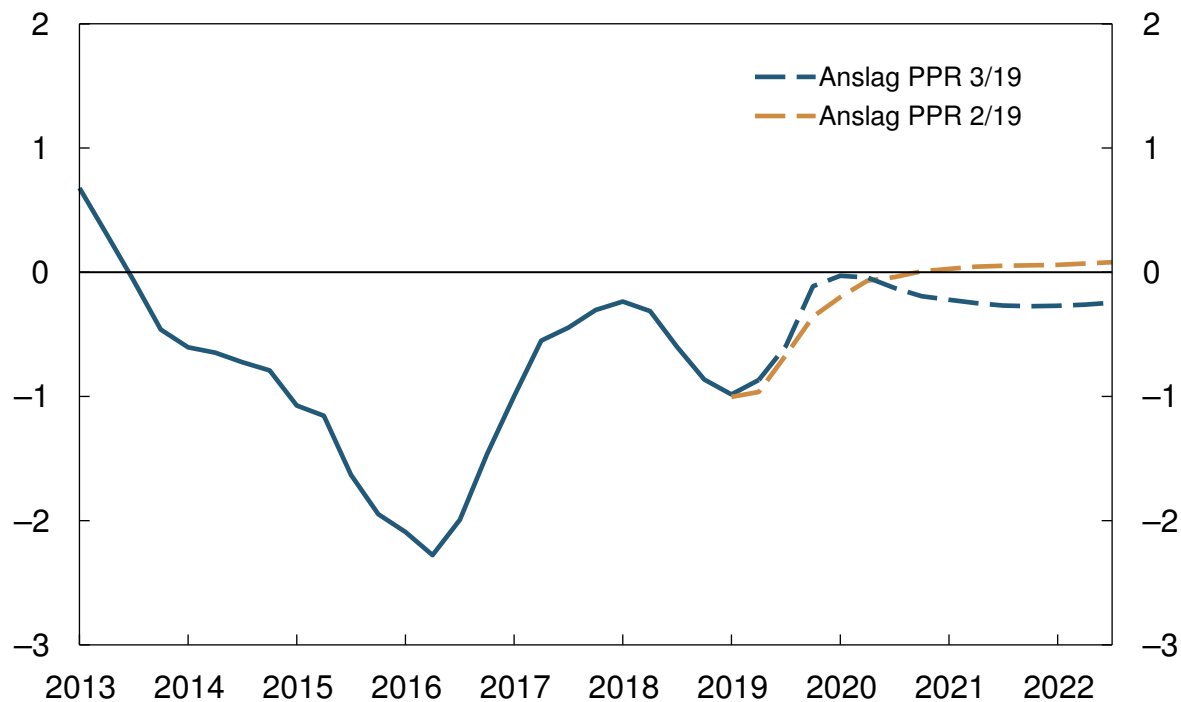
Figur 5.4 Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022¹⁾

1) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.

Kilde: Norges Bank

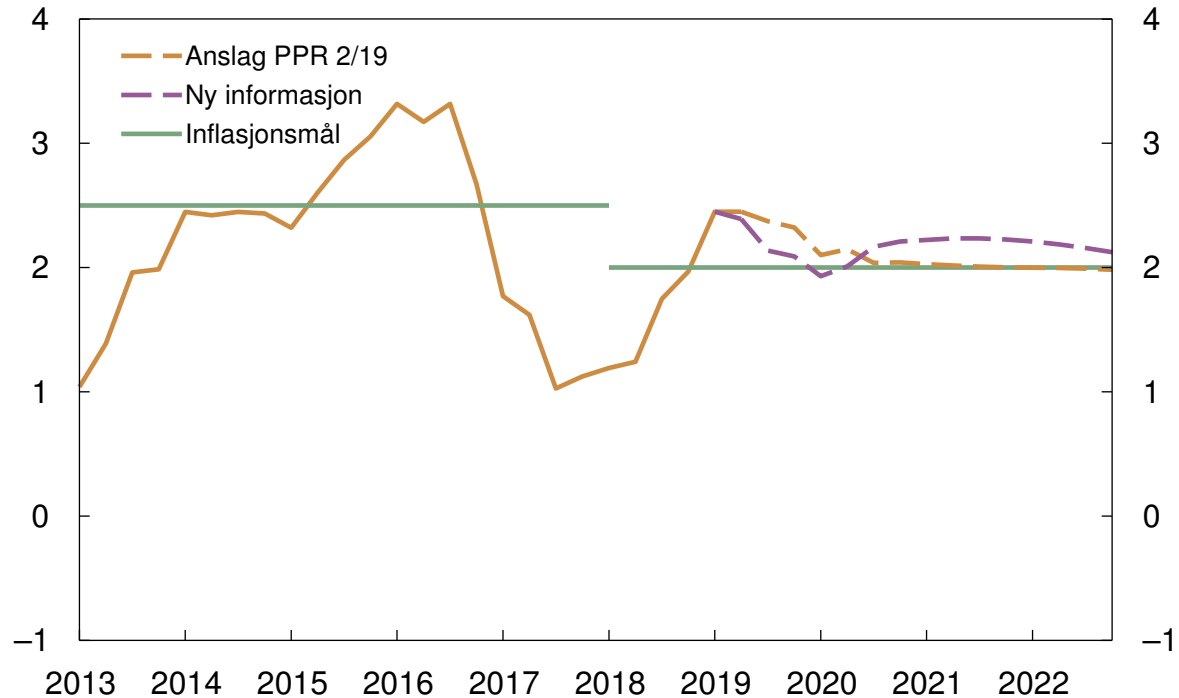
Figur 5.5 Realrente.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2013 – 3. kv. 2022²⁾

1) Tremåneders pengemarkedsrente fratrukket trekvarterers sentrert, glidende gjennomsnitt av firekvarterers prisvekst, målt ved KPI-JAE. 2) Anslag for 2. kv. 2019 – 3. kv. 2022.

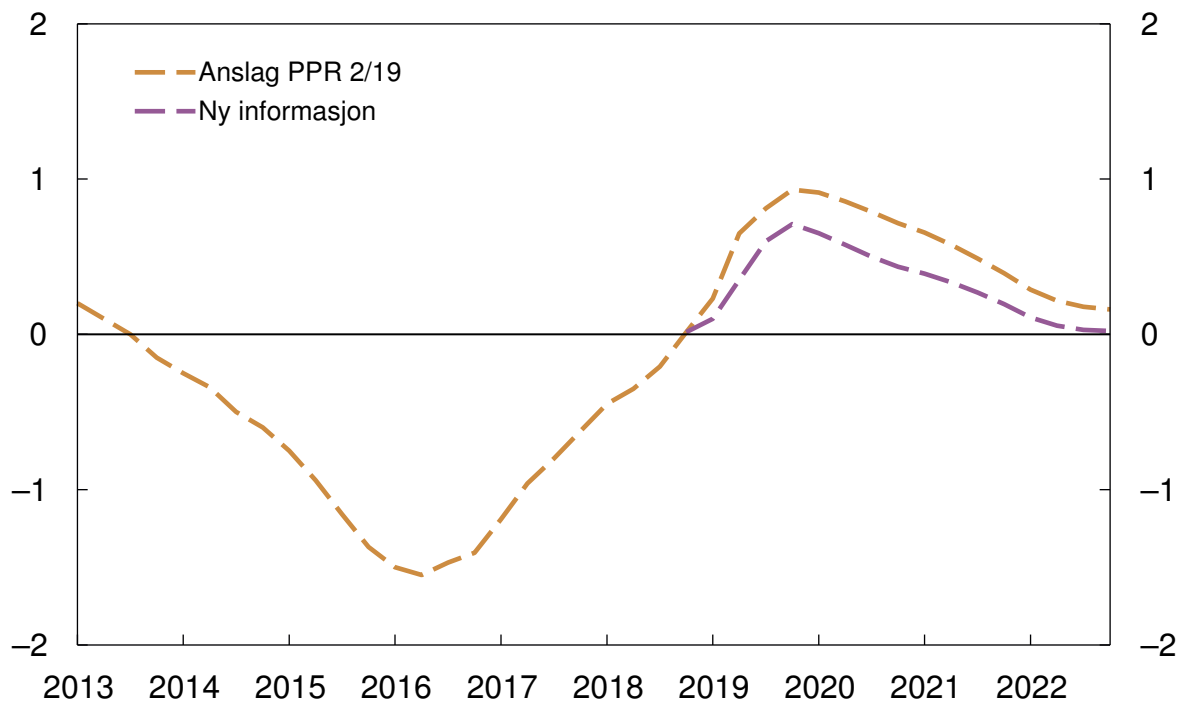
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 5.A KPI-JAE.¹⁾ Anslag betinget på ny informasjon om den økonomiske utviklingen og prognosen for styringsrenten fra PPR 2/19. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022²⁾

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer. 2) Anslag for 3. kv. 2019 – 4. kv. 2022.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

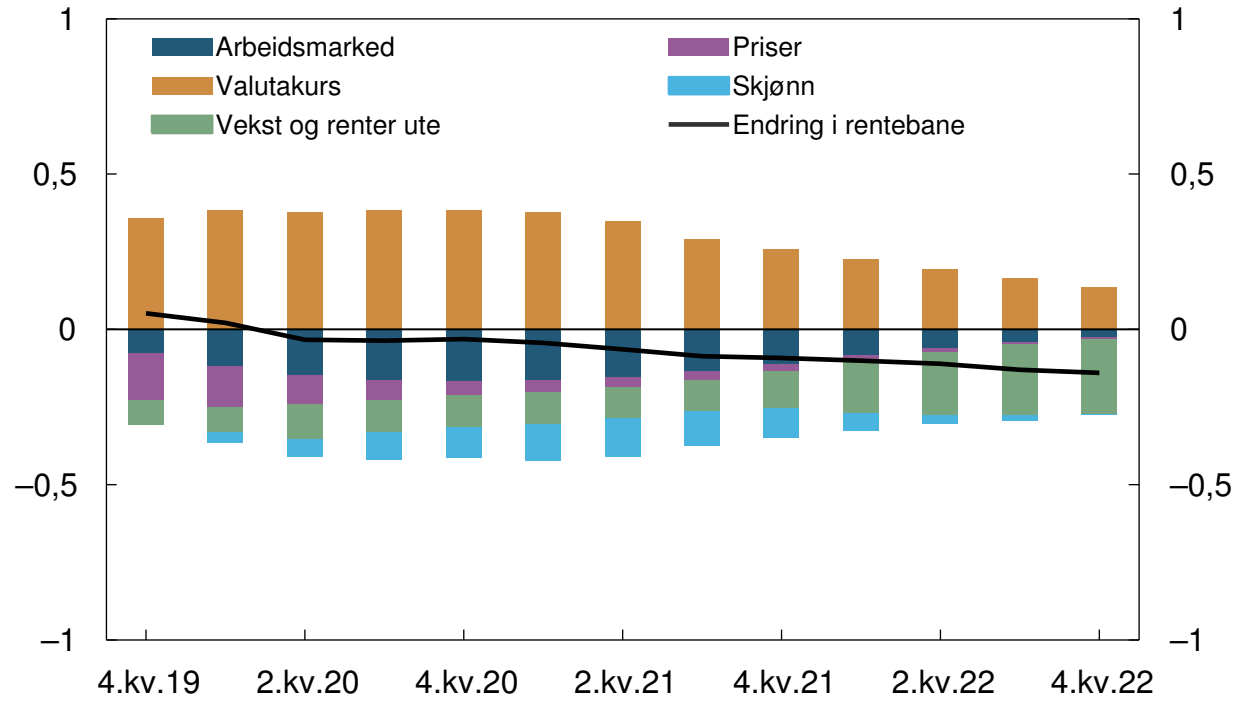
Figur 5.B Anslag på produksjonsgapet¹⁾. Betinget på ny informasjon om den økonomiske utviklingen og prognosen for styringsrenten fra PPR 2/19. Prosent. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2022

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge.

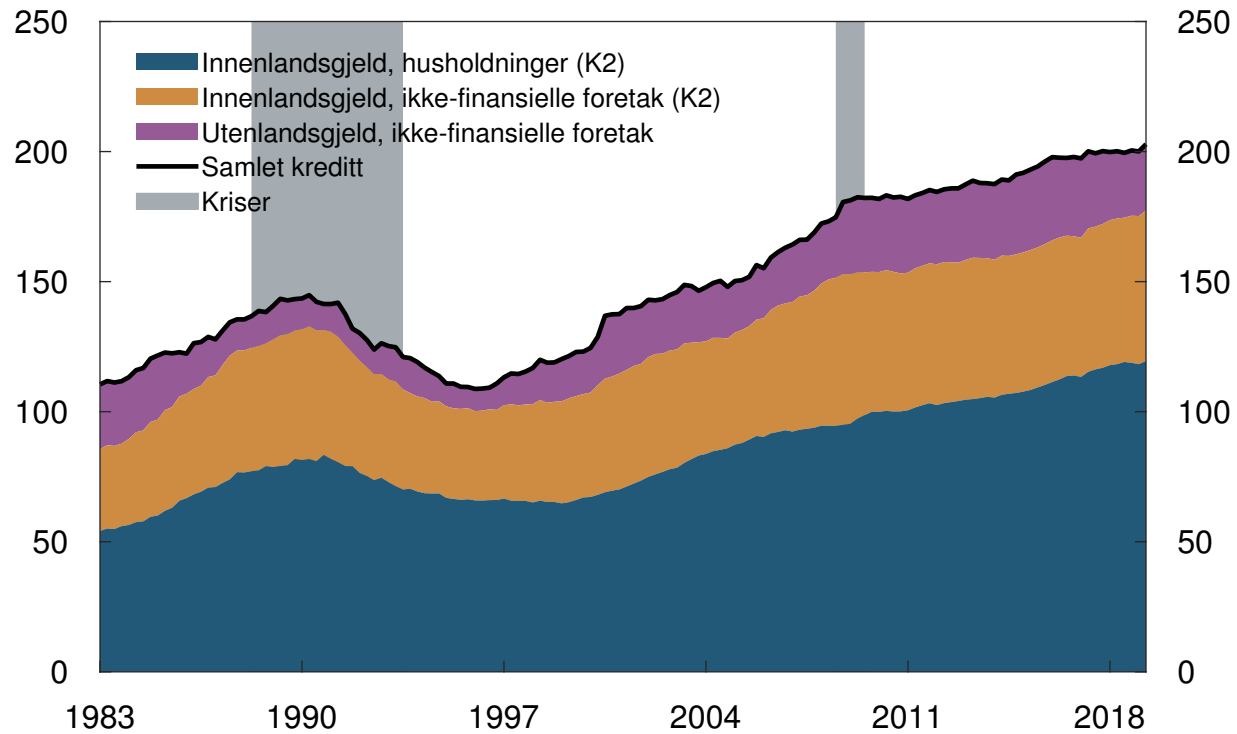
Kilde: Norges Bank

Figur 5.C Faktorer bak endringer i anslag for styringsrenten fra PPR 2/19.
Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 4. kv. 2019 – 4. kv. 2022

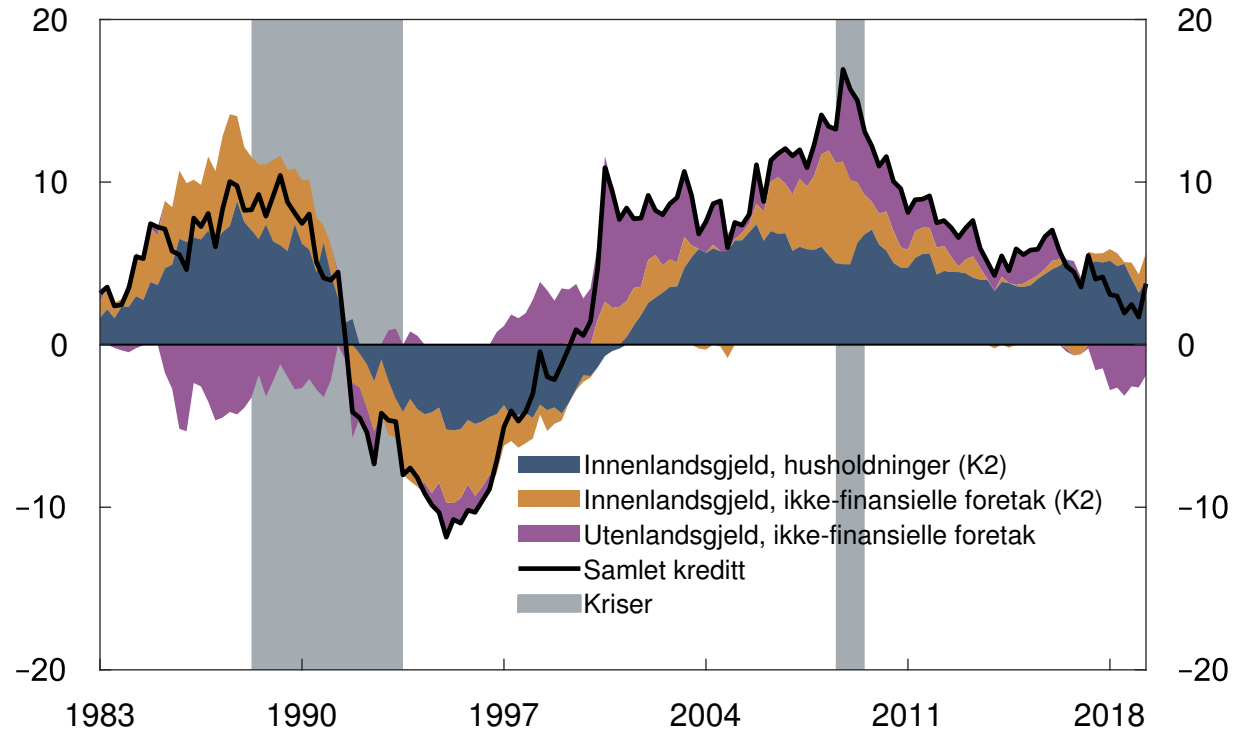
Kilde: Norges Bank

Figur 6.1 Kredit som andel av BNP. Fastlands-Norge.
Prosent. 1. kv. 1983 – 2. kv. 2019

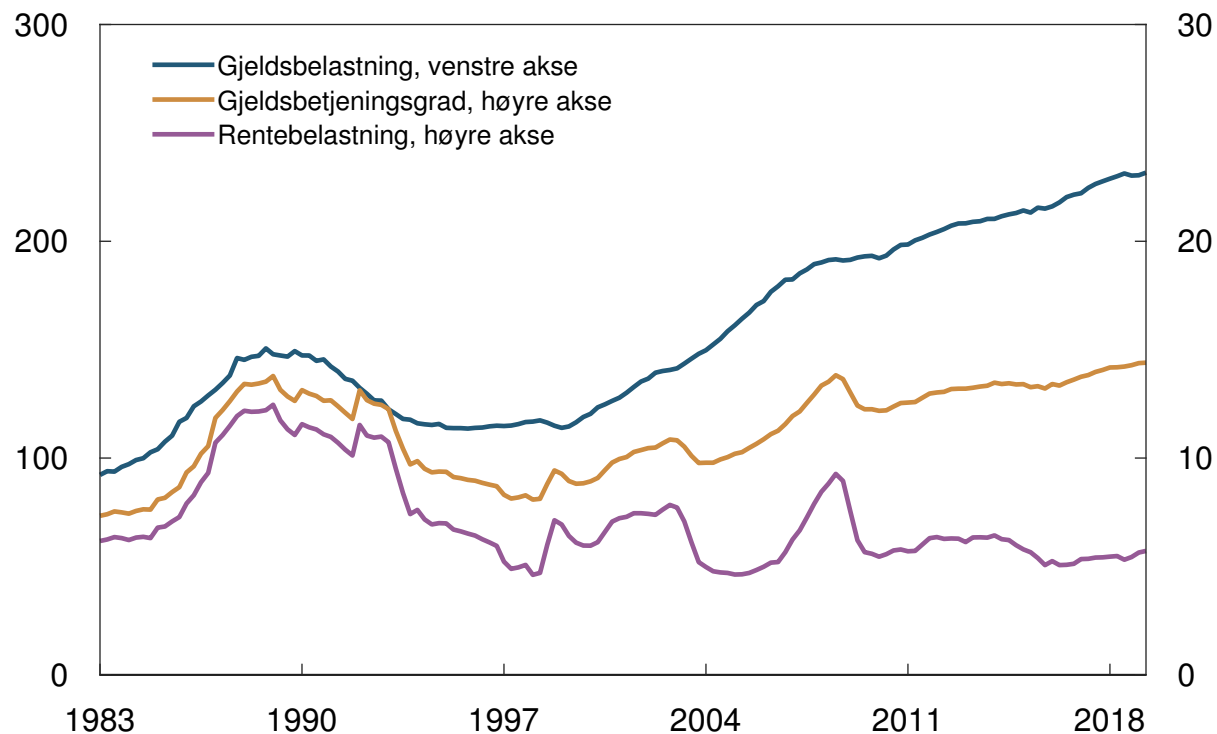
Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.2 Dekomponert kredittgap. Kredit som andel av BNP. Fastlands-Norge. Gap beregnet som avvik fra trend. Prosentenheter. 1. kv. 1983 – 2. kv. 2019

Kilder: IMF, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

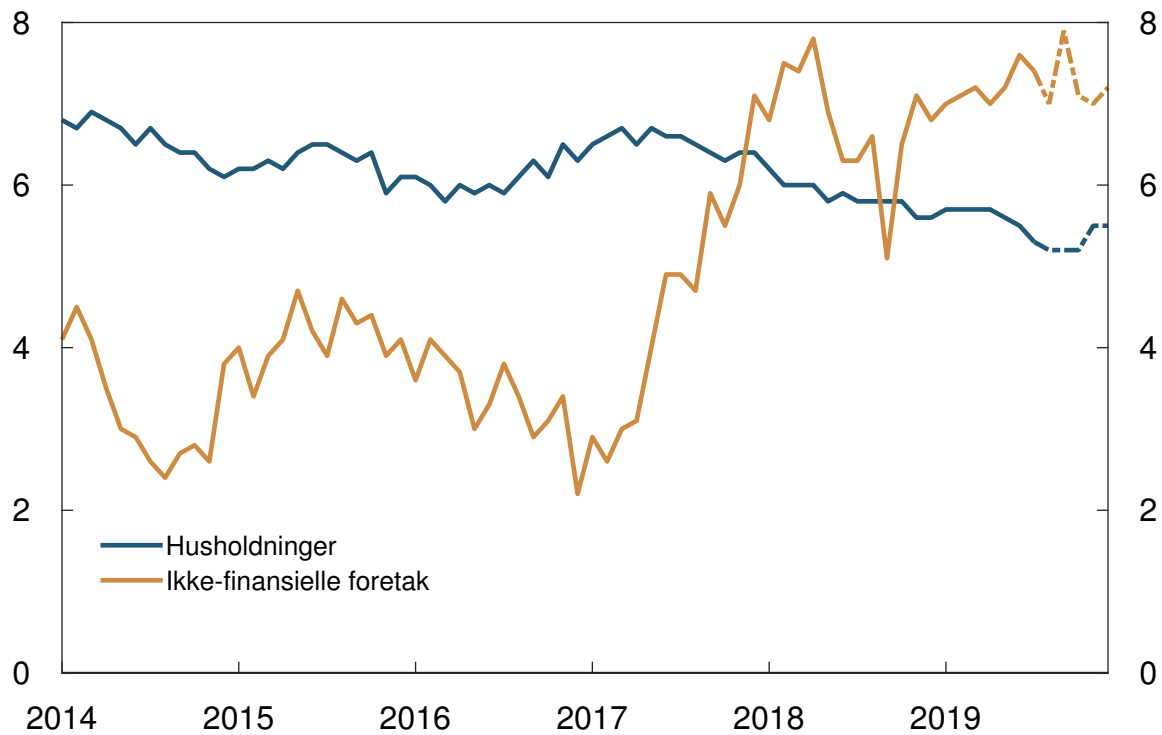
Figur 6.3 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾, gjeldsbetjeningsgrad²⁾ og rentebelastning³⁾. Prosent. 1. kv. 1983 – 2. kv. 2019⁴⁾

1) Lånegjeld som andel av disponibel inntekt. 2) Renteutgifter og anslått avdrag på lånegjelden som andel av disponibel inntekt og renteutgifter. 3) Renteutgifter som andel av disponibel inntekt og renteutgifter. 4) Anslag for disponibel inntekt for 2. kv. 2019.

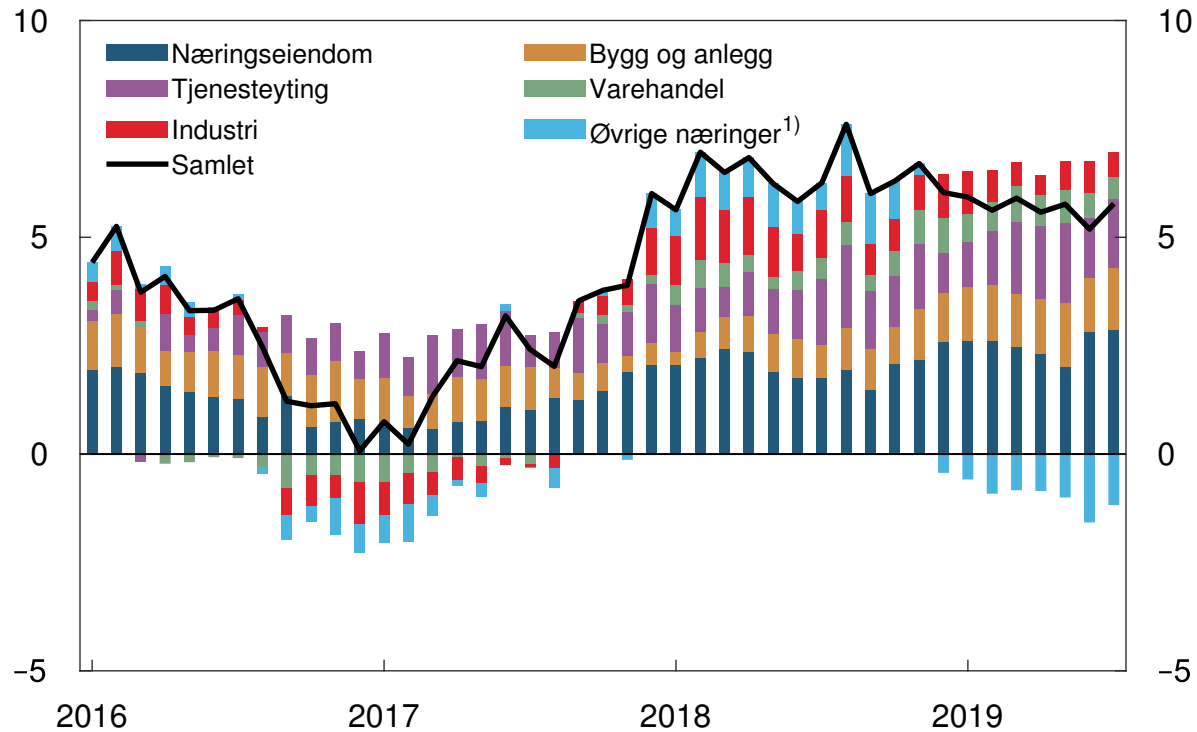
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.4 Innenlandsk kreditt til husholdninger og ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge. Tolvmånedersvekst. Januar 2014 – desember 2019¹⁾

1) Anslag for august 2019 – desember 2019.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

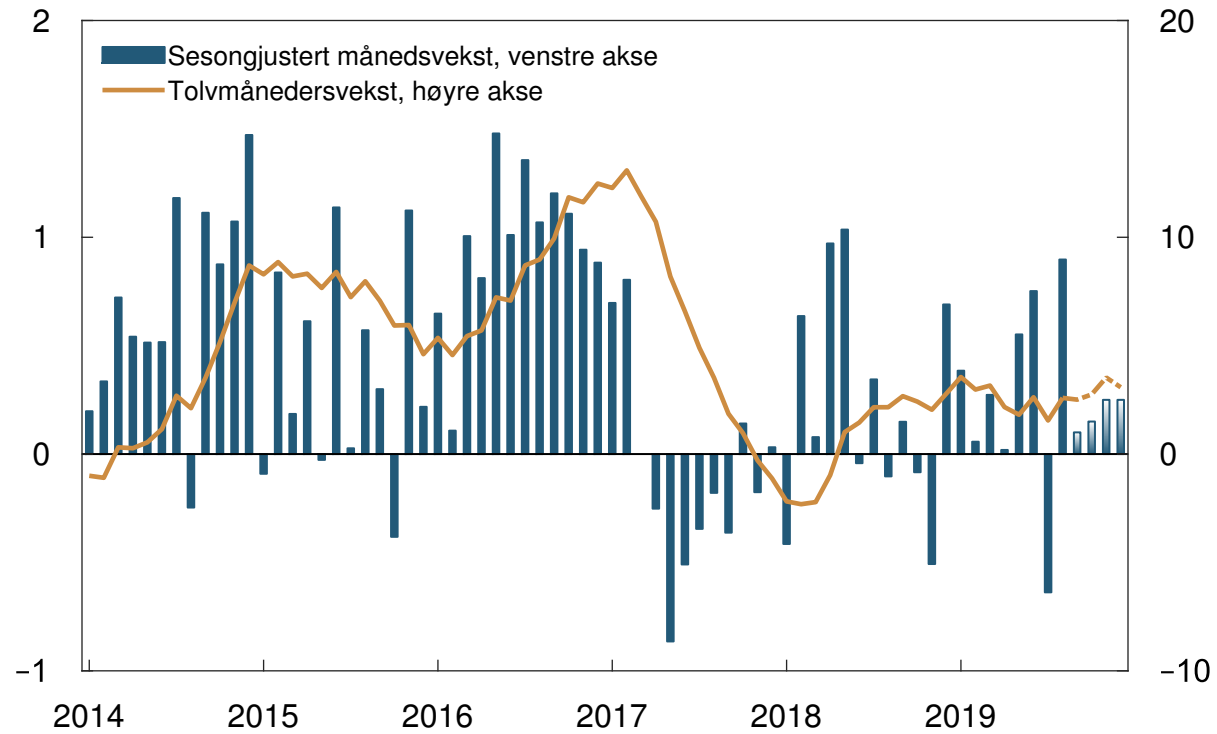
Figur 6.5 Banker og kredittforetaks utlån til norske ikke-finansielle foretak.
 Bidrag til tolv månedersvekst i beholdning fra ulike næringer. Prosent.
 Januar 2016 – juli 2019

1) Øvrige næringer inkluderer utvinning av naturressurser, tjenester tilknyttet utvinning av naturressurser, utenriks sjøfart og offentlige foretak.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

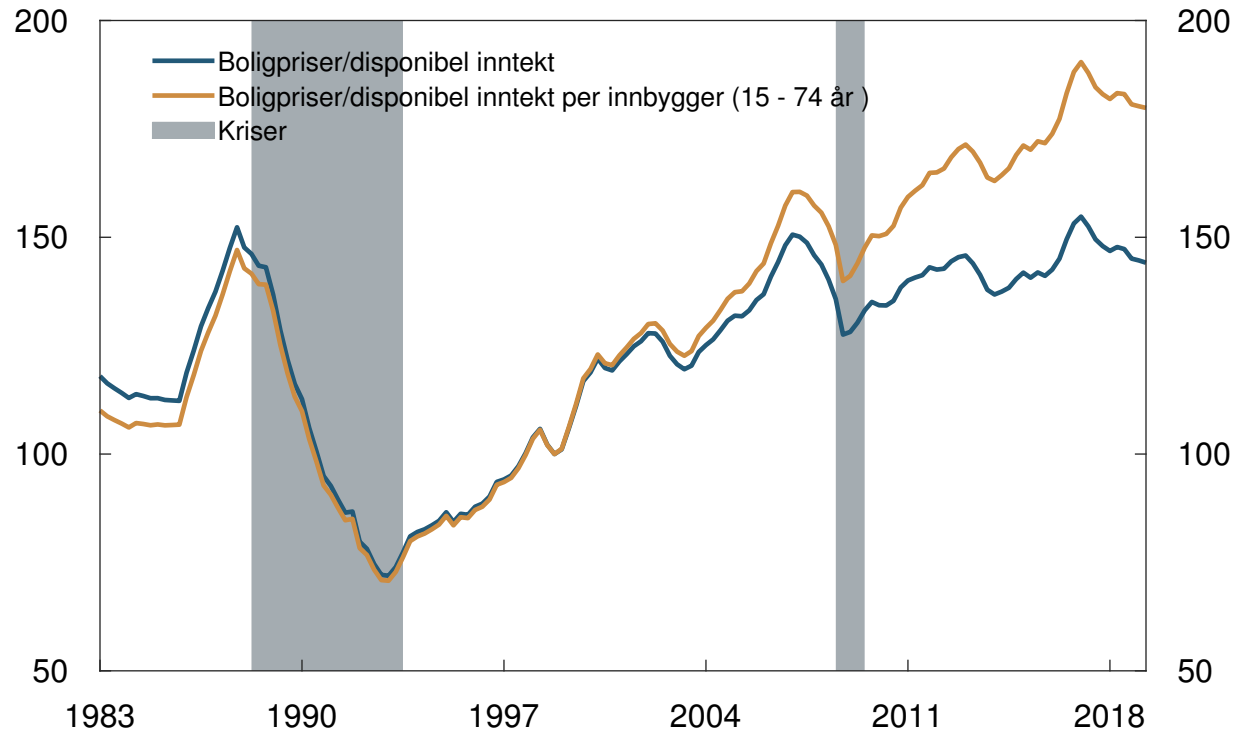
Figur 6.6 Boligprisvekst. Prosent. Januar 2014 – desember 2019¹⁾

1) Anslag for september 2019 – desember 2019.

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no og Norges Bank

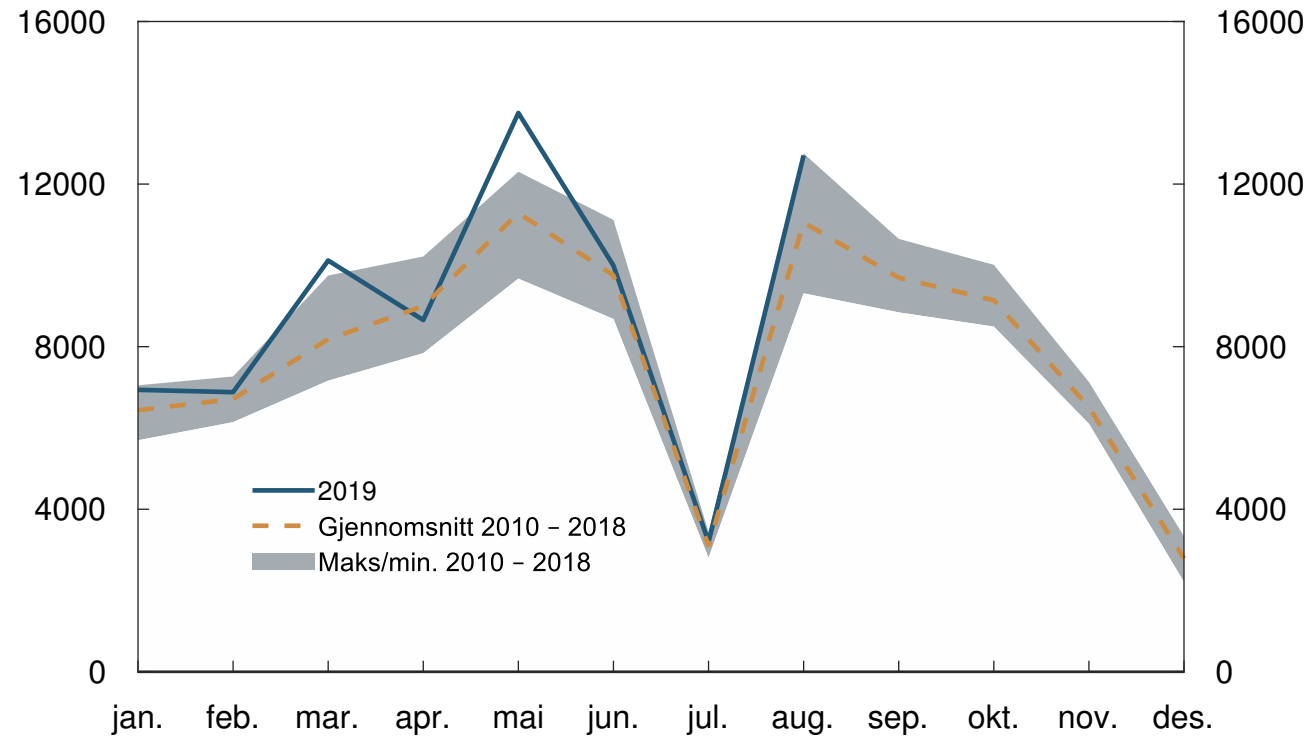
Figur 6.7 Boligpriser i forhold til disponibel inntekt.
Indeks. 4. kv. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 2. kv. 2019¹⁾

1) Anslag for disponibel inntekt for 2. kv. 2019.

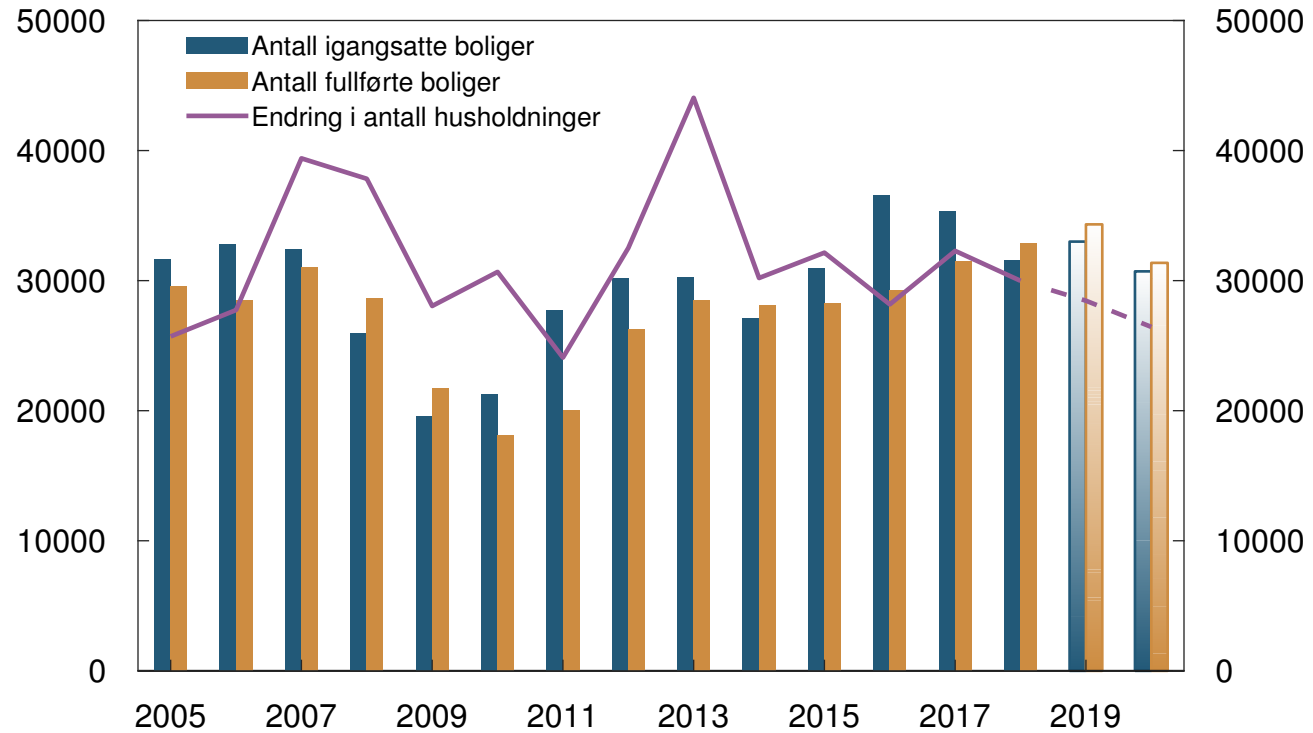
Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.8 Antall bruktboliger lagt ut for salg. Januar 2010 - august 2019

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

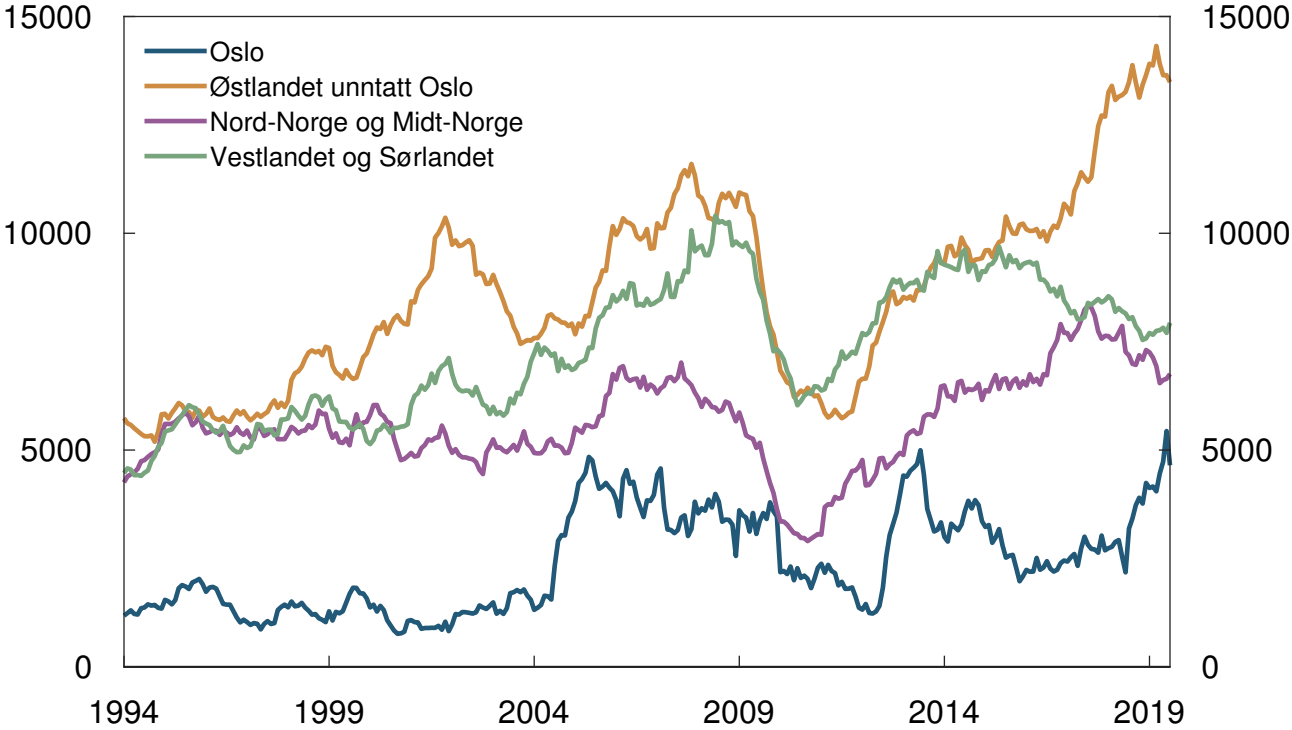
Figur 6.9 Igangsettelser, fullførte boliger og årlig husholdningsendring. 2005 – 2020¹⁾

1) Anslag for 2019 og 2020.

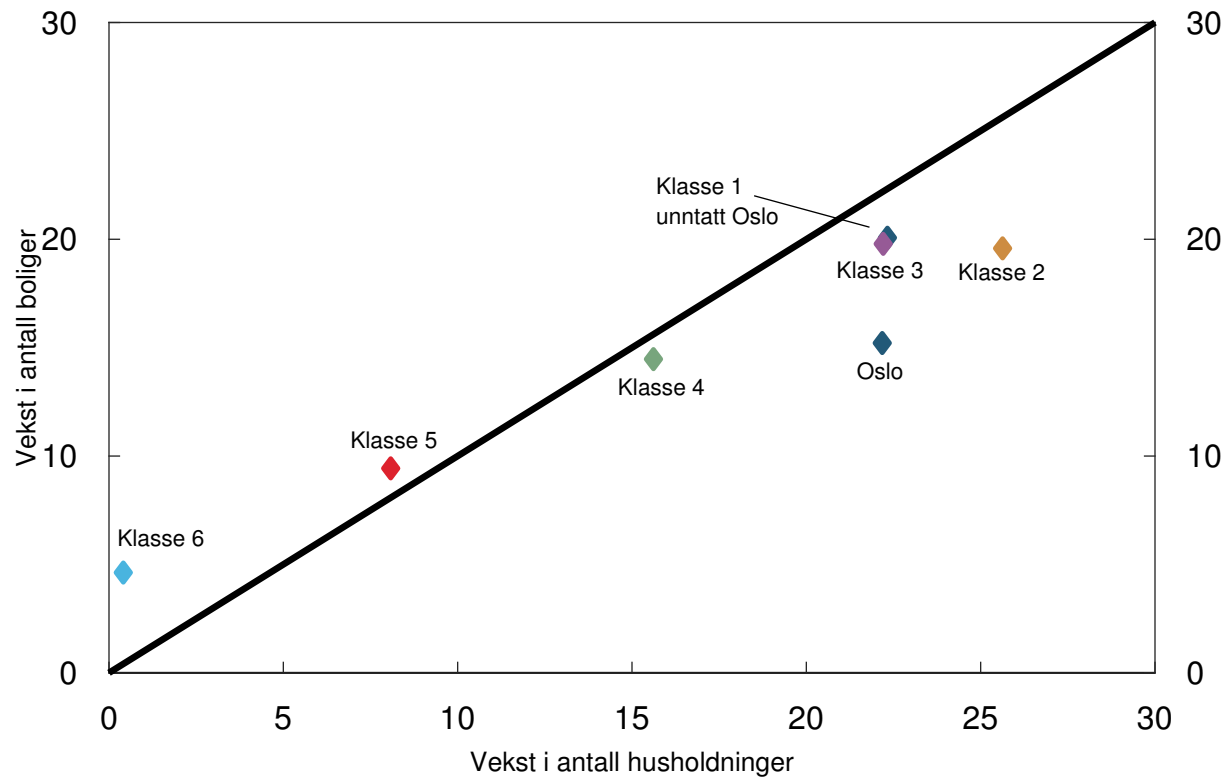
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.10 Antall fullførte boliger. Sum siste tolv måneder. Januar 1994 – juli 2019

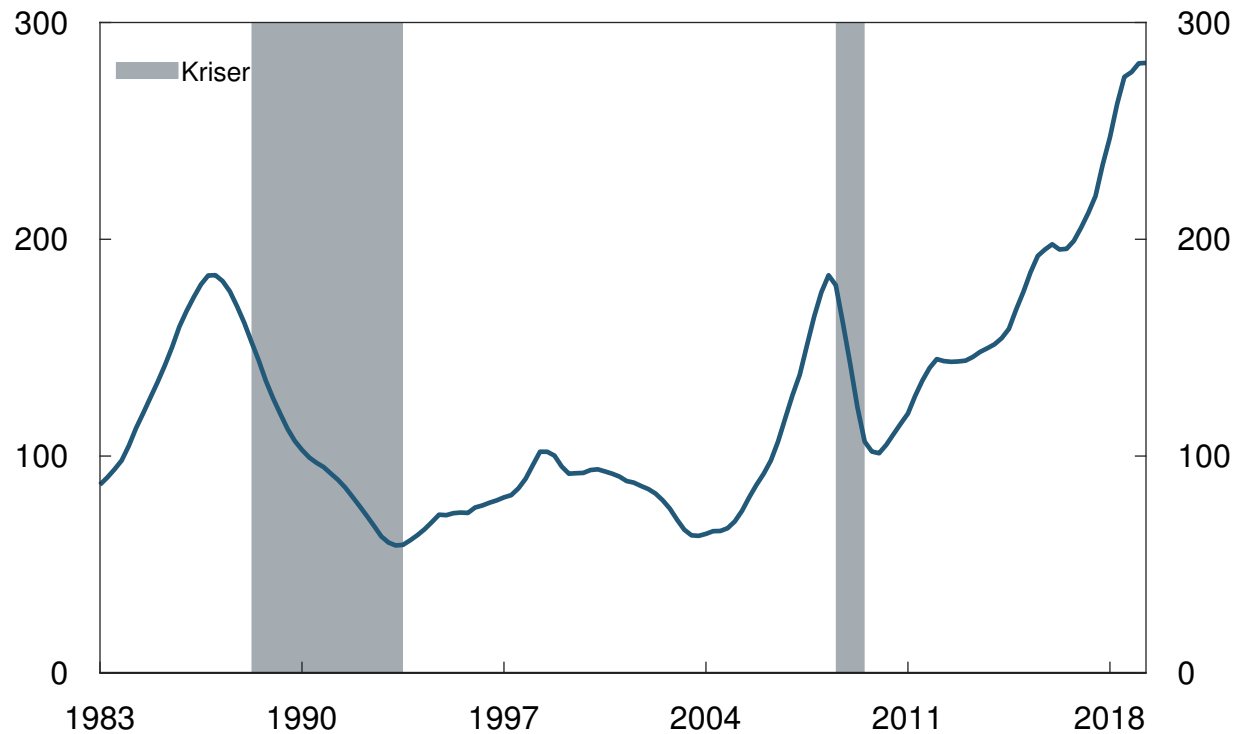
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.11 Vekst i antall husholdninger og boliger etter sentralitetsklasse¹⁾.
Prosent. 2006 – 2018

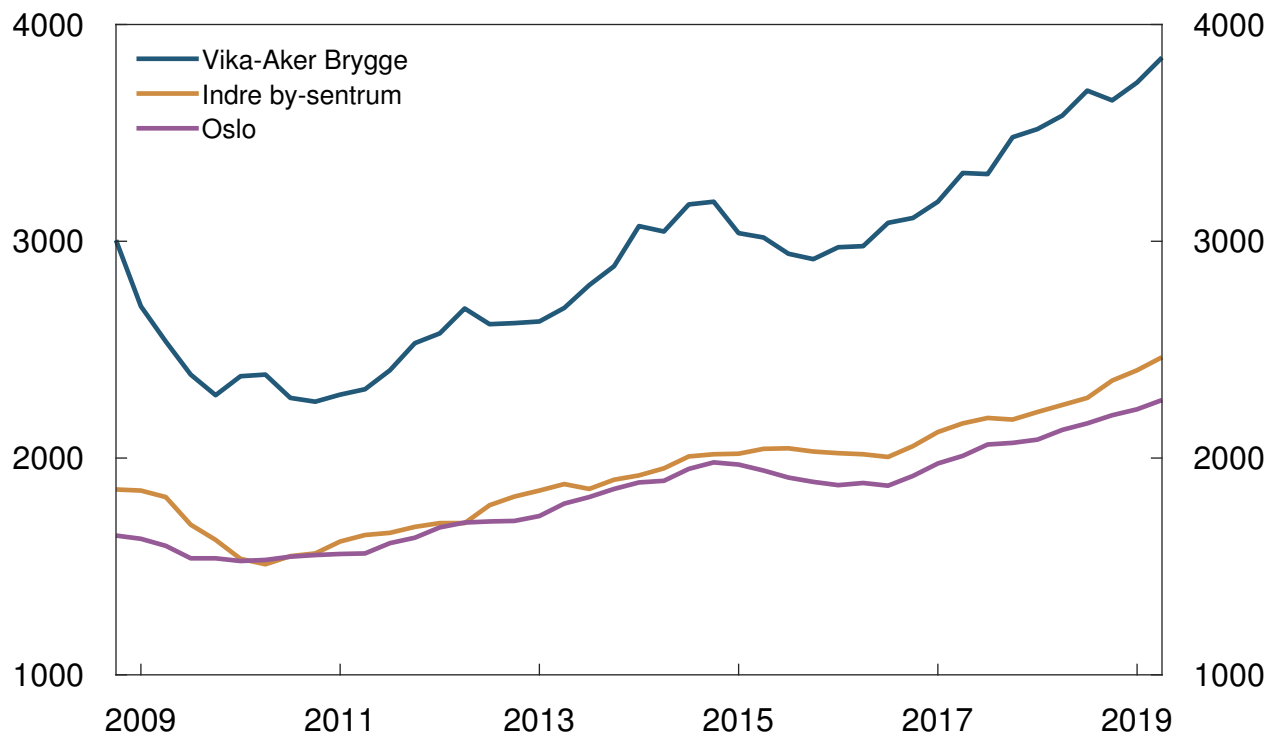
1) Rangert fra 1-6, hvor sentralitetsklasse 1 er mest sentral og sentralitetsklasse 6 er minst sentral.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.12 Realpriser på næringsseiendom.¹⁾
Indeks. 1998 = 100. 1. kv. 1983 - 2. kv. 2019

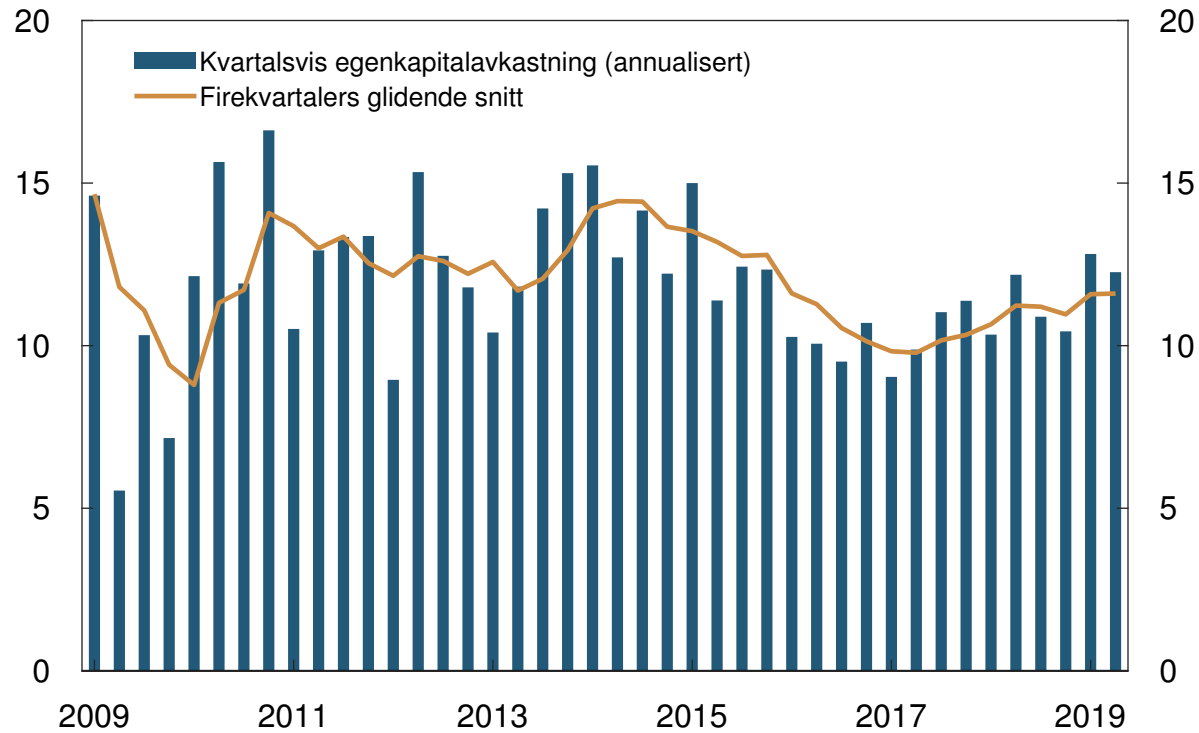
1) Beregnede reelle salgspriser per kvadratmeter på de mest attraktive kontorlokalene i Oslo. Deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge. Gjennomsnittlig salgspris siste fire kvartaler.
Kilder: CBRE, Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 6.13 Leiepriser på kontorlokaler i Oslo.
Kroner per kvadratmeter. Firekvartalers glidende snitt. 4. kv. 2008 – 2. kv. 2019

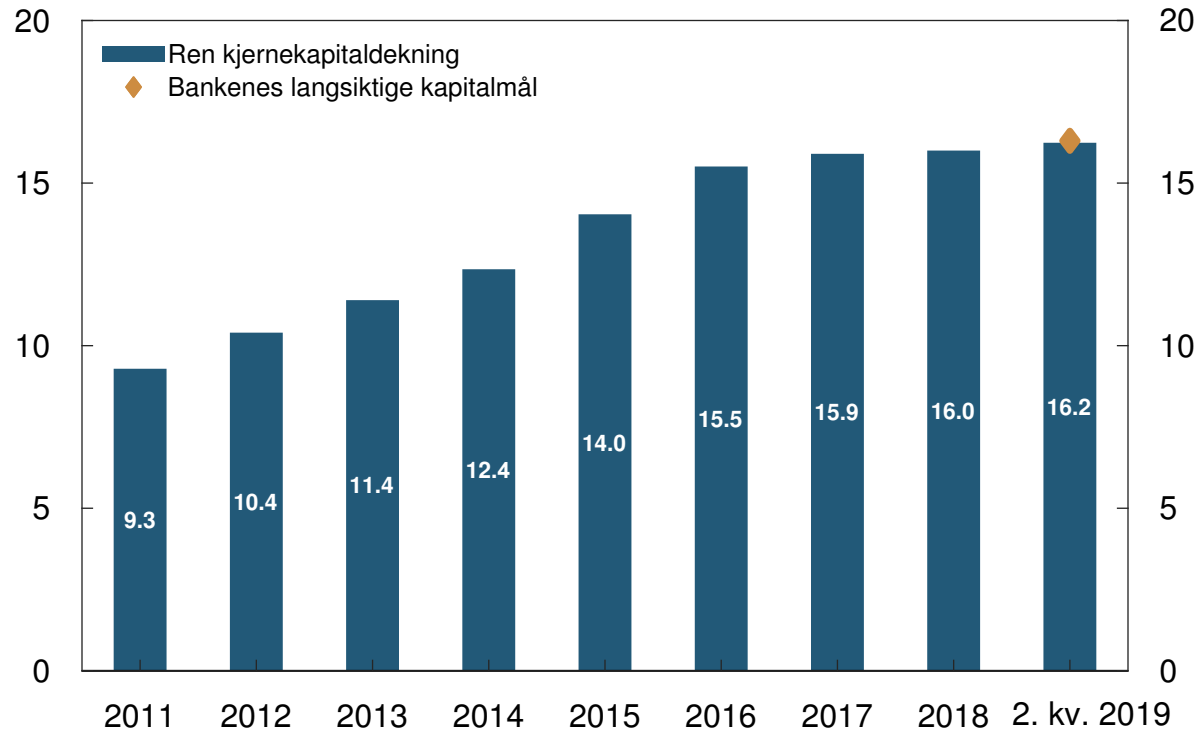
Kilde: Arealstatistikk

Figur 6.14 Egenkapitalavkastning i store norske banker.
Prosent. 1. kv. 2009 – 2. kv. 2019

Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

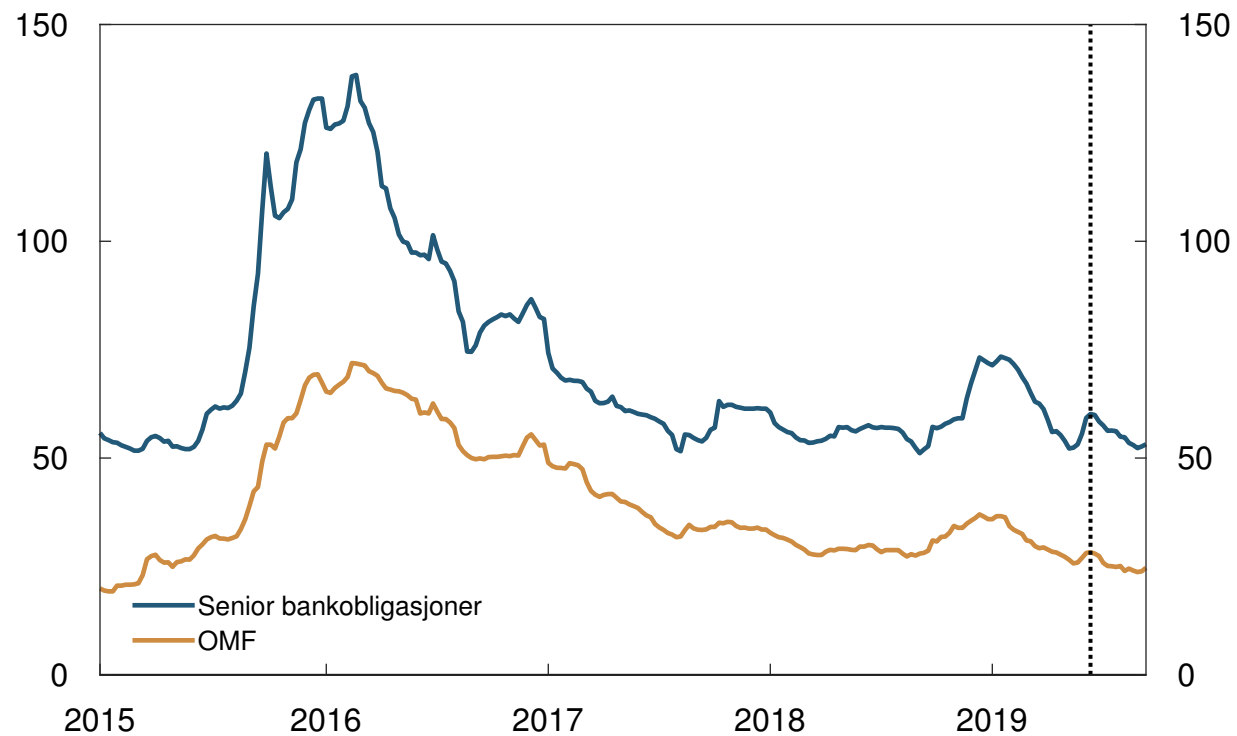
Figur 6.15 Ren kjernekapitaldekning i store norske banker.
Prosent. 2011 – 2. kv. 2019

Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 6.16 Risikopåslag på OMF og seniorobligasjoner utstedt av norske banker.
5 års løpetid, basispunkter over tremåneders pengemarkedsrente.

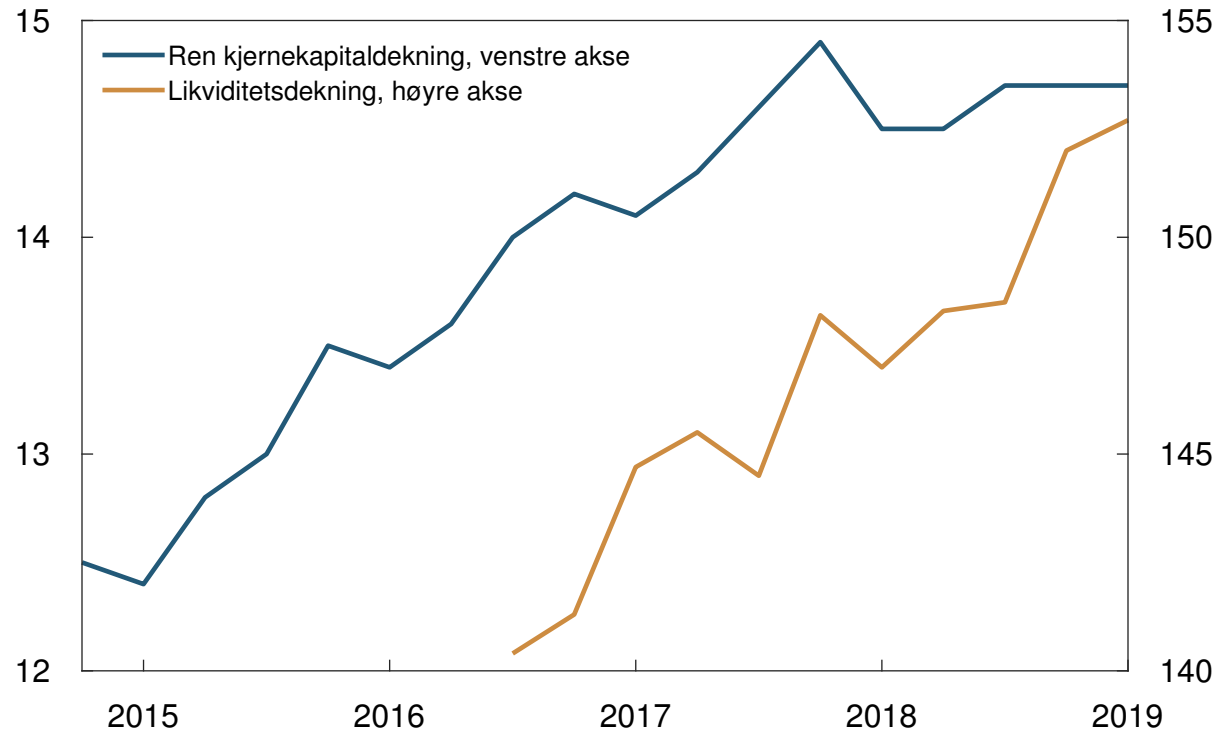
Uke 1 2015 – uke 37 2019¹⁾

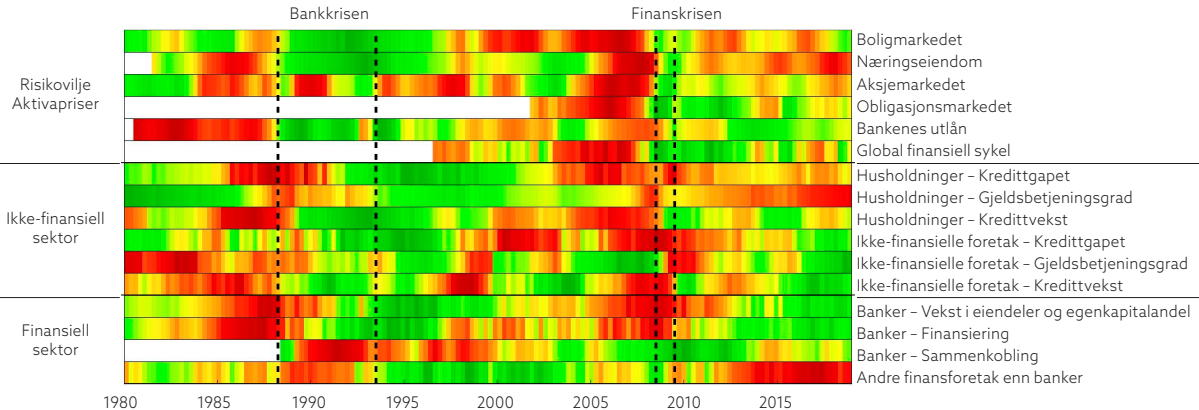
1) PPR 2/19 var basert på informasjon til og med 14. juni 2019, markert ved vertikal linje.

Kilde: Nordic Bond Pricing

Figur 6.17 Kapital- og likviditetsdekning i EUs banksystem.
Vektet gjennomsnitt. Prosent. 4. kv. 2014 – 1. kv. 2019

Kilde: EBA

Kilder: BIS, Bloomberg, CBRE, Dagens Næringsliv, DNB Markets, Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), OECD, OPAK, Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank